

**Puhutaan bloggaamisesta –
Blogipuhe tekstilajia rakentamassa**

Maisterintutkielma

Linda Blomgren

Kielten laitos

Suomen kieli, Jyväskylän yliopisto

Elokuu 2016

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO

Tiedekunta – Faculty Humanistinen tiedekunta	Laitos – Department Kielten laitos
Tekijä – Author Linda Blomgren	
Työn nimi – Title Puhutaan bloggaamisesta – blogipuhe tekstilajia rakentamassa	
Oppiaine – Subject Suomen kieli	Työn laji – Level Maisterintutkielma
Aika – Month and year Elokuu 2016	Sivumäärä – Number of pages 82
<p>Tiivistelmä – Abstract</p> <p>Tarkastelen tutkielmassani lifestyleblogien metalingvististä diskurssia eli kielestä puhumista, jota kutsun blogipuheeksi. Blogipuheella tarkoitan blogissa esiintyvää puhetta, jossa kirjoittaja määrittelee ja merkityksellistää omia motiivejaan ja ajatuksiaan blogigenrestä ja bloggaamisesta rakentamassa samalla tekstilajiin liittyviä yhteisiä normeja. Tavoitteenani on selvittää, miten bloggaajat puhuvat blogeista ja bloggaamisesta ja millaisia merkityksiä he niille antavat. Tutkimuksessani pohdin myös sitä, millaiseksi blogigenre tutkimustulosteni pohjalta hahmottuu. Tutkimuskysymykseni ovat seuraavat: 1) Miten bloggaajat puhuvat blogeista? 2) Millaisia normeja blogiin tekstilajina rakentuu? 3) Millaiseksi blogigenren tarkasteltavien tekstien perusteella muodostuu?</p> <p>Aineistoni koostuu 16 blogitekstistä, joissa kirjoittajat pohtivat oman bloginsa funktioita ja merkitystä, omaa bloggaajuutta tai blogigenreä yleisesti. Tutkimukseni teoreettinen viitekehys muodostuu diskurssintutkimuksesta, kieli-ideologioiden tutkimuksesta ja genretutkimuksesta. Lähestyn aineistoa kvalitatiivisesti kielellisen tekstianalyysin keinoin. Pyrin tekemään jonkinlaisen hahmotelman siitä, millaisia diskursseja blogeista, bloggaamisesta ja blogigenren normeista puhuttaessa nousee esille. Suhteutan aineistossa esiintyviä genren normittamiseen ja sen merkityksistä neuvotteluun liittyviä diskursseja siihen, millaisia kriteereitä lähdekirjallisuudessa (blogi)genrelle yleisesti asetetaan. Tarkastelen muun muassa erilaisia sanatason kielellisiä valintoja, modaalisuuden ilmenemistä tekstissä sekä kirjoittajan suhtautumisen osoittavia ilmauksia.</p> <p>Bloggaajien puheessa esiintyvät toistuvasti samat keskeiset diskurssit, joiden näkökulmista blogeja lähestytään. Analyysini perusteella keskeisimpiä diskursseja, joista käsin blogigenreä merkityksellistetään, ovat vapauden ja velvollisuuksien diskurssit, julkisuuden (tai avoimuuden) ja yksityisyyden diskurssit sekä ammatillinen diskurssi. Blogeihin näyttää liittyvän blogipuheen perusteella erilaisia julkaisuaktiivisuuteen, blogin laatuun ja tyyliin, blogin sisältöön ja bloggaajan toimintaan liittyviä normeja. Blogigenre rakentuu aineiston perusteella vahvasti diskurssiyhteisönsä omistamaksi genreksi, jonka muotoutumiseen vaikuttavat niin tekstien tuottajat kuin kuluttajatkin.</p>	
Asiasanat – Keywords diskurssintutkimus, genre, blogi, kieli-ideologiat	
Säilytyspaikka – Depository Jyväskylän yliopisto, suomen kielen oppiaine	
Muita tietoja – Additional information	

Sisältö

1 JOHDANTO.....	1
1.1 Tutkielman taustaa	1
1.2 Lifestyle ilmiönä ja bloggaaminen 2010-luvulla.....	2
1.3 Tutkimuksen tavoite ja tutkimuskysymykset.....	3
1.4 Aiempi tutkimus.....	5
2 TUTKIMUKSEN TEOREETTINEN VIITEKEHYS.....	7
2.1 Diskurssintutkimus.....	7
2.1.1 Diskurssi, diskurssit ja genre.....	8
2.1.2 Diskurssiyhteisö	9
2.2 Systemis-funktionaalinen kieliteoria	10
2.3 Genretutkimus – blogi genrenä	13
2.3.1 Genren määrittely	13
2.3.2 Näkökulmia genren tutkimiseen.....	15
2.3.3 Blogi genrenä	15
2.4 Metakieli ja kieli-ideologiat	18
2.4.1 Kieli-ideologiat.....	19
2.4.2 Genreideologia – uuden genren normeista neuvotteleminen	20
2.4.3 Metakieli.....	21
3 AINEISTO JA MENETELMÄT.....	24
3.1 Aineiston valinta.....	24
3.2 Aineiston esittely.....	26
3.2.1 Anna + Sebastian.....	27
3.2.2 But I’m a human not a sandwich.....	27
3.2.3 Ainon tarinoita treenaamisesta	28
3.2.4 Uusi Kuu.....	28
3.3 Analyysimenetelmä	29
4 BLOGIGENREN RAKENTUMINEN LIFESTYLE- JA TREENIBLOGEISSA.....	31
4.1 Julkaisuaktiivisuus, sisällön laatu ja tyyli	31
4.1.1 Säännöllisyys.....	32
4.1.2 Laatu.....	35

4.1.3 Tyyli	38
4.1.4 Yhteenveto.....	40
4.2 Blogin ja bloggaajan tavoitteet.....	41
4.2.1 Jakaminen ja vuorovaikutuksellisuus	41
4.2.2 Ammatillinen ja taloudellinen hyöty	43
4.2.3 Muu henkilökohtainen hyöty.....	44
4.2.4 Yhteenveto.....	46
4.3 Blogin sivutuotteet ja blogiin liittyvä oheistoiminta	46
4.3.1 Blogin sivutuotteet	47
4.3.2 Blogiin liittyvä oheistoiminta	50
4.3.3 Yhteenveto.....	53
4.4 Blogin sisältö – aiheet ja teemat.....	53
4.4.1 Mistä blogeissa kirjoitetaan?	54
4.4.2 Avoimuus vs. yksityisyys.....	56
4.4.3 Yhteenveto.....	60
4.5 Blogin rooli ja merkitys.....	60
4.5.1 Henkilökohtainen merkitys	61
4.5.2 Ammatillinen merkitys.....	64
4.5.3 Yhteiskunnallinen diskurssi.....	66
4.5.4 Yhteenveto.....	68
4.6 Blogi, bloggaaja ja yleisö	68
5 PÄÄTÄNTÖ	74
5.1 Keskeiset tutkimustulokset ja päätelmät	74
5.2 Tutkimuksen onnistuneisuus ja jatkotutkimusmahdollisuudet.....	76
LÄHTEET	78

1 JOHDANTO

1.1 Tutkielman taustaa

Blogeissa on jotakin koukuttavaa. Maailmanlaajuinen blogosfääri (engl. *blogosphere*) muodostuu valtavasta määrästä blogeja, joiden aiheet vaihtelevat laidasta laitaan. Jo ainoastaan genren suomalaisten edustajien joukosta löytyy jokaiselle blogi, johon koukuttua ja jonka teksteihin upota tunnelmoimaan ja unelmoimaan tunneiksi tai jopa päiviksi. Blogeja voidaan jo pitää omana medianaan, joiden kuluttaminen on muiden perinteisten ja uudempien medioiden ohella osa lukijoidensa arkea (Aller Media 2014). Blogien valtaisa määrä ja suuri kuluttajakunta ovat herättäneet minut pohtimaan, mitä blogien ylläpitäjät ja yleisö blogeilta oikeastaan odottavat tai toivovat.

Blogit ovat yksi osoitus siitä, että internetin tarjoamat mahdollisuudet ovat käyttäjälleen valtaiset. Blogi on yksi internetiin syntyneistä sosiaalisista medioista, jotka mahdollistavat kenen tahansa osallistumisen monenlaisten sisältöjen tuottamiseen ja jakamiseen. Uudenlaisen internetin ytimessä ovat osallisuus ja yhteisöllisyys. Virtuaalinen yhteisöllisyys, sosiaalinen verkostoituminen, käyttäjien tuottaman sisällön jakaminen ja sisällön tuottaminen yhdessä muodostavat valtavan, maailmanlaajuisen sosiaalisen median. Uudenlaisten viestintä- ja vuorovaikutuskanavien syntyminen muuttaa osallistujien rooleja, viestinnän pelisääntöjä ja valtasuhteita. (Koskinen 2014: 129.)

Blogien tuottajilla ja kuluttajilla (mikäli näitä kahta ryhmää on edes mielekästä erottaa toisistaan) on arkihavaintojeni mukaan monenlaisia käsityksiä siitä, millainen blogin tulee tai ei tule olla. Tämän huomaaminen sai minut kiinnostumaan bloggaajien genrekäsitysten tutkimisesta. Tutkimuksessani tarkastelen yhtä blogigenren alagenreä, lifestyleblogia. Lähestyn blogeja kieli-ideologioiden tutkimuksen ja genretutkimuksen näkökulmista. Kieli-ideologiat vaikuttavat merkittävästi kieleen ja kielenkäyttöön (Mäntynen, Halonen, Pietikäinen & Solin 2012: 325). Ne ohjaavat kielellisiä valintojamme ja muokkaavat kieltä. Tutkimuksessani olen kiinnostunut nimenomaan blogeihin genrenä liittyvistä asenteista ja uskoksista. Jo antiikin Kreikan aikaan syntynyt ajatus genreistä piti sisällään ajatuksen siitä, että tekstilajinormit erottavat esimerkiksi hyvän ja huonon kirjallisuuden toisistaan (Heikkinen & Voutilainen 2012: 20). Samaa lähestymistapaa voidaan soveltaa nykypäivään, sillä tekstejä arvotetaan helposti sen perusteella, millaiset tekstilajinormit niissä toteutuvat. Puhutaan siis siitä, kuinka hyvin teksti edustaa omaa tekstilajiaan. Blogitekstien tapauksessa rajan-

veto on tekstilajinormien osalta osittain vielä kesken, ja tekstilajia määrittävät monet tekstin sisällöstä ja rakenteesta irralliset seikat, kuten päivitystahti ja ulkoasu.

1.2 Lifestyle ilmiönä ja bloggaaminen 2010-luvulla

Tutkimusaineistoni koostuu nimenomaan lifestyleblogeista, joten on mielekästä pohtia, mitä käsitteellä *lifestyle* ylipäätään tarkoitetaan. Trendisana *lifestyle* vilkkuu monenlaisissa medioissa, joten kyseessä ei suinkaan ole ainoastaan bloggaajien haltuunottama ilmiö. Suomen kieleen sellaisenaan omaksuttu englanninkielinen termi viittaa elämäntapaan ja elämäntyyliin. Elämäntapa käsitetään suomen kielessä yksilölle tai yhteisölle tunnusomaisena tapana elää tai toimia (KS s.v. *elämäntapa*). Myös elämäntyylin voidaan tulkita viittaavan johonkin henkilön elämään ja toimintatapoja määrittävään tarkoitteeseen (esim. *omaksui boheemin elämäntyylin*, KS s.v. *elämäntyyli*). Suomenkieliset vastineet ovat näkemykseni mukaan siis pitkälti yhteneväisiä lainatermiin verrattuna. On mielenkiintoista, miksi lainasana *lifestyle* on ylipäätään vakiintunut suomenkielisten medioiden puheessa sen sijaan, että käytettäisiin kotoisia *elämäntapaa* ja *elämäntyyliä*. Käsitteiden taustalla on näin ollen mahdollisesti kuitenkin jotain, jonka vuoksi niiden sävy ja tulkinta eroavat toisistaan.

Lifestyleblogi genrenä antaa kirjoittajalleen lähestulkoon rajattoman mahdollisuuden käsitellä erilaisia aiheita. Samankin blogin sisällä voidaan antaa tyyli- ja treenivinkkejä, jakaa perhearkea, testailta reseptejä ja sisustaa. Kortesuo ja Kurvinen (2011: 18) ohjaavat ammattilaisbloggaajille kirjoittamassaan oppaassa miettimään blogin aiherajausta tarkasti erityisesti silloin, kun tavoitteena on ammattimaisen blogin perustaminen ja ylläpitäminen. He eivät suosittele pitämään niin sanottua elämäblogia, jonka aiheet vaihtelevat suuresti ja aihepiiri on laaja. Kortesuon ja Kurvisen mukaan ainoastaan ”juorujulkikset”, joiden tekemiset kiinnostavat suurta yleisöä voivat pitää laajan aihepiirin blogia, joka käsittelee kaikkia elämän osa-alueita. Tulkitsen Kortesuon ja Kurvisen tarkoittavan elämäblogeilla juuri tutkimusaineistoni kaltaisia lifestyleblogeja. Heidän näkemyksensä yleisön kiinnostuksesta elämäblogeja kohtaan ei kerro blogimaailman nykytilasta. Hyvin monet suositut ja ammattimaiset blogit ovat nimenomaan lifestyleblogeja, jotka kertovat kirjoittajan elämästä ja ajatuksista milloin mistäkin näkökulmasta. (Lifestyle)blogit ovatkin nykyaikamme tirkistelykanava: yksityisen ja julkisen rajaa rikkovat blogit antavat mahdollisuuden tarkastella toisten ihmisten elämää, verrata sitä omaamme ja jopa osallistua ja arvostella sitä (Miller & Shepherd 2004: 6).

Bloggaamisen ammattimaistuminen ja blogilla tienaminen ovat yleistyneet viime vuosien aikana. Viestintätoimisto Manifeston Blogibarometri-tutkimuksen (2015a) mukaan suomalaiset bloggaajat tienavat blogiensa kautta enemmän kuin bloggaajakollegansa muualla maailmassa. Tutkimukseen vastanneista suomalaisista bloggaajista 61 prosenttia kertoi tienävänsä blogiensa kautta rahaa ja 78 prosenttia muita tienestäjä tai rahanarvoisia etuja. Manifeston toisen tutkimuksen mukaan jo noin 90 prosenttia bloggaajista saa erilaisilta yrityksiltä yhteydenottoja PR- ja markkinointitarkoituksessa (Viestintätoimisto Manifesto 2015a; 2015b).

1.3 Tutkimuksen tavoite ja tutkimuskysymykset

Tässä tutkimuksessa tarkastelen blogeissa esiintyvää blogipuhetta. Blogipuheella tarkoitan sitä, miten kirjoittajat puhuvat omissa blogiteksteissään blogeista ja bloggaamisesta ja millaisia merkityksiä ne kielenkäytössä saavat. Tutkimukseni tavoitteena on selvittää bloggaajien eli omaa blogia ylläpitävien käsityksiä blogista genrenä. Blogien sisältöä, roolia ja merkityksiä pohtiva metateksti on sosiaalinen keino rakentaa tekstilajia ja tehdä tietynlaisia ”sopimuksia” siitä, mikä blogeissa on hyväksyttävää. Tässä ajatuksessa todentuu näkyvästi se, että kielenkäyttö ei ole vain kielellistä, vaan myös sosiaalista toimintaa (Pietikäinen & Mäntynen 2009: 13). Etsin vastauksia siihen, millaiseksi blogi tekstilajina muodostuu ja millaisia blogigenreen liittyviä tekstilajinormeja kirjoittajat tuovat esille teksteissään. **Tutkimuskysymykset** ovat seuraavanlaiset:

- 1) Miten kirjoittajat puhuvat blogeissaan blogeista?
- 2) Millaisia normeja blogiin tekstilajina rakentuu?
- 3) Millaiseksi blogigenre tarkasteltavien tekstien perusteella muodostuu?

Tutkimuksessani hyödynnän ajatusta genretutkimuksen tarpeisiin sopivasta genreideologian käsitteestä. Uuden genren käyttöönotosta ja hyväksyttävistä muodoista keskusteltaessa voidaan puhua kieli-ideologian rinnalla genreideologiasta. (Solin 2012: 350.) Genreideologioilla viitataan kielenkäyttäjien uskomuksiin ja asenteisiin genrestä ja toisaalta myös siihen, millaisia asioita uuden genren normeista ja rakentumisesta käytävään keskusteluun liittyy (Solin 2012: 371). Blogi ei ehkä ole genrenä enää kovinkaan uusi ilmiö, mutta suhteellisen vakiintumaton se ainakin jossain määrin toistaiseksi on, mikä näkyy esimerkiksi blogin

alagenrejen monimuotoisuutena. Alagenret ovat syntyneet eri aikoina ja niiden sisäinen vakiintuneisuus voi näin ollen vaihdella. Uskallan olettaa, että esimerkiksi muotiblogit ovat alagenrenä vakiintuneempi kuin laaja-alainen lifestyleblogigenre. Tämän perusteella genreideologian käsite sopii tutkimukseni teoreettiseen kehykseen erinomaisesti.

Aineiston analyysin toteutan diskurssianalyysin sekä lingvistisen tekstianalyysin keinoin. Tavoitteenani on tarkastella ja analysoida, millaisia tekstilajinormeja kirjoittajat blogigenrelle esittävät niin implisiittisesti kuin eksplisiittisestikin. Tämän tarkastelemiseksi luokittelun aineistostani nousevat havainnot sen perusteella, millaisia teemoja ja niihin liittyviä diskursseja blogipuheesta nousee esille. Teemat ja diskurssit olen valinnut osittain etukäteen sen perusteella, millaisia kriteerejä lähdekirjallisuudessa (blogi)genrelle yleisesti asetetaan. Käytännössä tarkoitetaan siis siitä, millaisia asioita genrejen luokittelussa tulee ottaa huomioon. Lähdekirjallisuudesta nousevaa jaottelua täydennän tarvittaessa aineistoani nousevilla muilla teemoilla.

Lingvistinen tekstintutkimus pyrkii etsimään vastauksia siihen, mitä kieli on ja miten sitä käytetään (Hiidenmaa 2000: 164). Näin ollen lingvistisen tekstintutkimuksen näkökulma vahvistaa tutkimukseni kielellisen analyysin lähtökohtia. Kielellisen analyysin keinoin tarkastelen tutkimusaineistoni kielellisiä valintoja ja niiden semantiikkaa siitä näkökulmasta, miten ne auttavat erittelemään ja ymmärtämään kirjoittajan suhtautumista blogiin genreinä. Tutkimukseni tavoitteena on siis lähestyä blogigenren rakentumista ja tekstilajinormeja kahdesta toisistaan täydentävästä näkökulmasta. Käytän kielellisen analyysin apuna soveltuvin osin M. A. K. Hallidayn systeemis-funktionaalista kieliteoriaa, jonka kielikäsite on osa tutkimukseni teoreettisia lähtökohtia.

Tutkielmani jakautuu viiteen lukuun. Johdannon jälkeen esittelen toisessa luvussa tutkielmani teoreettisen viitekehyksen. Ensimmäisenä käsittelen diskurssintutkimuksen teoriaa (luku 2.1) ja systeemis-funktionaalista kieliteoriaa (luku 2.2) niiltä osin, kuin niiden anti tutkimukselleni on oleellinen. Edellä mainitut teoreettiset lähtökohdat ovat erityisesti apuna tutkimukseni taustalla vaikuttavan kielikäsitteiden määrittelyssä. Seuraavaksi siirryn hieman läheisemmin omaan tutkimusaineistooni nivoutuvaan genretutkimuksen (luku 2.3) ja kieli-ideologioiden tutkimukseen ja teoriaan (luku 2.4). Kolmannessa luvussa esittelen tutkimusaineistoni ja tutkimusmenetelmät. Neljännessä luvussa siirryn analyysiin, jossa esittelen tutkimuskysymysten valossa aineistosta tekemiäni havaintoja tekstiesimerkein. Tutkielmani viidennessä ja samalla viimeisessä luvussa esittelen tutkielmani tulokset kootusti ja pohdin tutkimukseni antia sekä sen tuottamia oivalluksia.

1.4 Aiempi tutkimus

Blogeja on erityisesti 2010-luvulla tutkittu jo jonkin verran useilla tieteenaloilla. Esittelen seuraavaksi muutamia suomalaisia ja kansainvälisiä blogitutkimuksia. Laajan tutkimuskentän joukosta olen valinnut esiteltäväksi erityisesti sellaisia tutkimuksia, jotka ovat jollain tavalla hyödyttäneet ja innoittaneet omaa tutkimusprosessiani. Lisäksi olen pyrkinyt tekemään poiminnat siten, että ne antaisivat jonkinlaisen kuvan siitä, miten monenlaisista näkökulmista blogeja on tutkimuksessa lähestytty.

Blogeja aiemmin tutkineet ovat olleet kiinnostuneita ensinnäkin siitä, mitä blogit ylipäätään ovat ja miten ne ovat syntyneet. Blogigenren piirteitä ja blogin esigenrejä ovat tutkineet muun muassa yhdessä Susan C. Herring, Lois Ann Scheidt, Sabrina Bonus ja Elijah Wright (2004). Heidän tutkimuksensa tuloksiin palaan osittain myöhemmin tarkastellessani blogigenren piirteitä ja blogeista esitettyjä määritelmiä. Mikko Vallivaara (2009) on pro gradu -tutkimuksessaan tarkastellut blogeja VTT:n sosiaalisen median kolmijaon (teknologia, sisältö ja yhteisö) näkökulmasta. Tekemänsä kirjallisuuskatsauksen perusteella hän kuvaa tutkimusraportissaan muun muassa blogin perusrakennetta, esittelee erilaisia olemassa olevia blogityyppejä ja määrittelee blogiyhteisöjä sekä perinteisen että verkkoyhteisön määritelmiä hyödyntäen.

Blogien ammattimaisuus ja kaupallisuus ovat niin ikään kiinnostaneet tutkijoita. Petra Noppari ja Mikko Hautakangas (2012) ovat muun muassa tutkineet muotiblogeja ilmiönä ja sen kytköksiä ammattimaisesti tuotettuun mediaan. Tutkimus lähestyy muotiblogeja pitkälti ammattimaisuuden näkökulmasta, mutta monet tutkimuksessa esiin nousevat teemat ovat vahvasti läsnä myös omassa tutkimuksessani. Tällaisia teemoja ovat muun muassa blogi osana identiteettityötä ja blogien vuorovaikutuksellinen ulottuvuus. Blogien vaikutusta ostokäyttäytymiseen on tutkinut AMK-opinnäytetyössään Anna-Mari Valonen (2016). Hänen tutkimuksessaan on hyödynnetty nimenomaan blogien lukijoiden näkemyksiä siitä, miten blogit vaikuttavat ostohalukkuuteen ja hankintojen tekemiseen. Tutkimuksen tulokset viittaavat siihen, että ostoksia tehdään enenevässä määrin sosiaalisessa mediassa, johon myös blogit kuuluvat.

Blogin roolia ja piirteitä osana institutionaalista ja yritysten viestintää on tutkinut muun muassa Kaisa Koskinen (2014). Hän on tutkinut blogigenren käyttöä institutionaalisen viestinnän tavoitteiden saavuttamiseksi erään ruotsalaisen poliitikon blogissa. Pro gradu -tutkielmassaan yritysten blogeja on tutkinut Tiina Haapakoski (2015). Hän on tarkastellut

mainos- ja viestintätoimistojen yritysblogien dialogisia ominaisuuksia. Tulosten perusteella blogien interaktiivisia ominaisuuksia voisi hyödyntää tutkituissa blogeissa paremminkin. Tutkimus tarjoaakin mielenkiintoisen näkökulman keskusteluun siitä, kuinka vuorovaikutteisia blogit todella ovat, vaikka ne mielletään osaksi sosiaalista mediaa.

Bloggaajien näkemykset blogeista ja bloggaamisesta ovat kiinnostaneet itseni lisäksi aiemminkin tutkijoita. Muotibloggaajien tärkeinä pitämiä arvoja ja bloggaajien etiikkaa on tutkittu kyselytutkimuksin (muun muassa Kuhn 2007; Kääriäinen 2014). Molemmissa edellä mainituissa tutkimuksissa bloggaajille tärkeitä arvoja ovat olleet totuudellisuus, läpinäkyvyys ja vuorovaikutus lukijoiden kanssa. Nämä arvot myös näkyvät bloggaajien toiminnassa monin tavoin. Edellä mainittujen tutkimusten ja oman tutkimukseni lähtökohdat ovat melko erilaiset. Samansuuntaisia teemoja nousee kuitenkin esille omassa myös tässä tutkimuksessa, vaikka en varsinaisesti ole bloggaajien etiikkaa omassa tutkimuksessani tarkastellut.

Lifestyleblogeja on tutkinut muun muassa Eve Kolari (2016) tarkastellessaan hyvinvoinnin rakentumista Tickle Your Fancy -blogissa. Tutkimus on siinä mielessä lähellä oman tutkimukseni lähtökohtia, että Kolari (2016) on hyödyntänyt aineistossaan nimenomaan lifestyleblogia alagenrenä. Tutkimus on tapaustutkimus, joka luo kattavan kuvan siitä, millaisia hyvinvoinnin representaatioita kyseisessä blogissa esiintyy. Blogeissa esiintyvien representaatioiden tutkiminen on siinä mielessä mielenkiintoista, että monet suositut bloggaajat ovat nuorten esikuvia, joiden esimerkkiä seurataan. Jossain määrin teoreettisesti samoista lähtökohdista oman tutkimukseni kanssa on blogeja tutkinut Ksenija Bogetic´ (2016). Hän on tarkastellut metakieltä nuorten henkilökohtaisissa blogeissa. Pyrkimyksenä on ollut osoittaa, millaisia erilaisia asenteita nuorilla on kielestä ja teknologisesta vuorovaikutuksesta.

2 TUTKIMUKSEN TEOREETTINEN VIITEKEHYS

Blogeja on tutkittu monenlaisista teoreettisista lähtökohdista käsin, kuten edellä olen aiempaa blogeista tehtyä tutkimusta esitellessäni todennut. Vakiintumattomana ja dynaamisena tekstilajina blogit inspiroivat tutkimaan itseään. Tässä luvussa esittelen ne teoreettiset lähtökohdat, joiden näkökulmasta olen tässä tutkimuksessa blogeja lähestynyt. Teorian tarkastelu jakautuu alalukuihin, jotka käsittelevät diskurssintutkimusta (luku 2.1), systeemis-funktionaalista kieliteoriaa (2.2), genretutkimusta (2.3) ja kieli-ideologioita (2.4). Esittelen näiden teorioiden ja tutkimussuuntien tärkeimpiä teoreettisia käsitteitä ja suhteutan niitä oman tutkimukseni sisältöihin.

2.1 Diskurssintutkimus

Diskurssintutkimus on monitieteinen tutkimuskenttä, jonka painotukset vaihtelevat tieteenalan mukaan. Diskurssintutkijoiden tavoitteet ovat kuitenkin jossain määrin yhteiset tieteenalasta riippumatta, sillä yhteisenä tavoitteena on kielenkäytön ja sosiaalisen toiminnan välisen suhteen tarkasteleminen. Tutkimussuunnan keskeinen lähtökohta on nimenomaan kielenkäytön tutkiminen osana *kontekstia*. Diskurssintutkimuksessa kielenkäyttöä tutkitaan osana sosiaalista, kulttuurista ja historiallista kontekstia. Diskurssintutkija lähestyykin merkityksen sosiaalista rakentumista tarkastelemalla sekä kielenkäytön mikrotasoa että sen laajempaa yhteiskunnallista kontekstia eli makrotasoa. (Pietikäinen & Mäntynen 2009: 7; Blommaert 2005: 4.) Tutkimuskentän käsitteiden määrittäminen tyhjentävästi ja yksiselitteisesti on vaikeaa niiden monien tulkintojen ja erilaisten ulottuvuuksien vuoksi. Omassa tutkimuksessani diskurssintutkimuksen teoria on osaltaan jäsentämässä sitä kielen ja sosiaalisen toiminnan suhdetta, jonka varaan tutkimukseni teoreettinen viitekehys rakentuu.

Minna-Riitta Luukka (2000) on artikkelissaan jäsenellyt diskurssintutkimuksen moninaista kenttää kielitieteen osalta, jossa diskurssianalyysi nähdään kielenkäytön, kirjoitettujen tekstien, keskustelujen ja erilaisten viestintätapahtumien tutkimuksena (mts. 133–134). Diskurssintutkimuksen suuntaukset pohjautuvat oletuksen mukaisesti monilta osin funktionaaliseen kielitieteeseen silloin, kun tarkastellaan nimenomaan kielen käyttöä kieliopillisen rakentumisen sijaan. Toisaalta taas osa suuntauksista perustuu formaalisen kielitieteen perusoletuksiin kielen luonteesta ja kuvauksen tehtävistä. (Mts. 143.) Tutkimukseni kohdentuu selvästi funktionaalisen kielitieteen lähtökohdista ponnistavaan diskurssintutkimukseen, tar-

kemmin katsottuna konstruktionistiseen lähestymistapaan. Konstruktionistisen lähestymistavan mukaan kieli on vuorovaikutustilanteen lisäksi sidoksissa niihin yhteisöihin, joissa sitä käytetään. Tutkimuksen kohteena ovat tällöin kielen ilmaisemat yhteisön viestintätavat ja merkitysten rakentuminen, jolloin konteksti rakentuu yhteisön väliseen vuorovaikutukseen. (Mts. 151, 154.) Konstruktionistisen lähestymistavan lisäksi interaktiivisen diskurssintutkimuksen näkemys vuorovaikutustilanteen vaikutuksesta kielenkäyttöön antaa eräänlaisen näkökulman tutkimusaineistoni analyysiin: merkityksistä käydään *neuvottelua* tekstin tuottajien ja vastaanottajien välillä sen sijaan, että kielenkäyttö olisi yksinkertaisesti merkitysten välittämistä (Mts. 148).

Tutkimukseni teoreettinen viitekehys liittyy olennaisesti diskurssintutkimuksen lähtökohtiin. Diskurssintutkimuksen perusajatuksiin kuuluu näkemys kielestä **resurssina**, jonka käyttöön vaikuttavat diskursiiviset ja sosiaaliset normit, arvot ja säännöt. Kieltä ei nähdä ainoastaan lingvistisenä järjestelmänä, jonka muodon ja käytön määrittäisi ainoastaan kielioppi. Diskurssintutkimuksen kielikäsitteeseen liittyy siis olennaisesti ajatus kielestä sosiaalisena toimintana. Kielen ensisijainen tehtävä ihmisyhteisössä on sosiaalinen sen sijaan, että kieli olisi ainoastaan ajatusten ja viestinnän väline. Tässä ajatuksessa näkyy hyvin diskurssintutkimuksen funktionaalinen näkökulma kieleen. (Pietikäinen & Mäntynen 2009: 12–13; Luukka 2000: 138.) Lähestyn aineistoani diskurssintutkimuksen perusajatuksista käsin analysoimalla sitä, millaisin tavoin kielellä tuotetaan merkityksiä eri tilanteissa (Pietikäinen & Mäntynen 2009: 13) eli millä tavoin kielen resursseja hyödynnetään merkitysten tuottamisessa.

2.1.1 Diskurssi, diskurssit ja genre

Yleisesti ottaen diskurssintutkimuksen kaksi keskeisintä käsitettä ovat yksikölinen *diskurssi* ja monikölinen *diskurssit*. Yksikölinen *diskurssi* kuvaa tutkimusalan teoreettista näkemystä kielen ja sosiaalisen toiminnan suhteesta. (Pietikäinen & Mäntynen 2009: 27.) Blommaert (2005: 2–3) näkee diskurssi-käsitteen viittaavan kaikkeen merkitykselliseen, symboliseen toimintaa osana sosiaalista, kulttuurillista ja historiallista kontekstia. Diskurssintutkimuksessa ollaankin kiinnostuneita sekä kielestä että siihen liittyvästä sosiaalisesti toiminnasta, sillä niitä ei voida merkityksellisesti tarkastella erillään toisistaan. Gee (2010: 29) käsittää diskurssin niin ikään kattavan kaikenlaisen sosiaalisen toiminnan, jonka avulla tuotetaan käyttäytymistä ja identiteettiä. Diskurssi pitää sisällään kielen lisäksi esimerkiksi ajattelun, toiminnan, vuorovaikutuksen, tunteet ja uskomukset – siis kaiken sen, minkä varaan toimintamme perustuu.

Monikollinen ja määrällinen käsite *diskurssit* viittaa kiteytyneisiin ja kulttuurillisesti jaettuihin merkityksellistämisen tapoihin. Sillä tarkoitetaan jonkin asian kuvaamista ja merkityksellistämistä jostakin tietystä näkökulmasta käsin. Esimerkiksi terveydestä voidaan puhua samassakin yhteydessä sekä länsimaisen lääketieteen että vaikkapa kiinalaisen lääketieteen näkökulmista, jolloin tekstissä ilmenevät ainakin nämä kaksi diskurssia (Pietikäinen & Mäntynen 2009: 25–27, 50–51). Geen (2010: 29) diskurssin määritelmä havainnollistaa sekä yksiköllistä *diskurssi*- että monikollista *diskurssit*-käsitettä. Kielellinen ja sosiaalinen toiminta ovat suhteessa toisiinsa, ja samanaikaisesti ne merkityksellistävät toimintaamme jostakin tietystä näkökulmasta. Lifestyleblogia kirjoittava henkilö rakentaa toimintaansa ja identiteettiään ainakin jossain määrin sen perusteella, että kuuluu johonkin blogiyhteisöön. Toisaalta tämä taas näkyy siinä, millaisia näkökulmia hän esittää esimerkiksi blogien normeja käsittelevässä puheessa.

Tutkimukseni kannalta on myös olennaista pohtia diskurssintutkimuksen suhdetta genreen, sillä pohdinta kielenkäytön säännönmukaisuuden ja vaihtelevuuden välillä liittyy läheisesti sekä diskurssintutkimuksen lähtökohtiin että genretutkimukseen, ja tätä kautta tutkimusasetelmaani. Genret ovat kulttuurisia ja sosiaalisia ilmiöitä, joihin sosiaalistutaan ajan mittaan. Ne ovat keskeisesti diskursiivista toimintaa, jonka kautta genre on diskurssintutkimuksessa keskeinen käsite ja tutkimuksen kohde. (Pietikäinen & Mäntynen 2009: 80–81.) Kielitieteellisessä diskurssintutkimuksessa *genre* nähdään sekä kielellisenä että sosiaalisena toimintana, joka on vakiintunut ja yhteisön tunnistama. Diskurssien ja genren suhdetta pohtiessa on olennaista kiinnittää huomiota niiden tuottamaan *toimintaan*. Siinä missä diskurssit ovat tapoja merkityksellistää maailmaa, genret taas ovat (vakiintuneita) tapoja rakentaa sosiaalista toimintaa. Genret eivät siis ole vain tekstejä, vaan myös tietynlaisia kontekstisidonnaisia toimintatapoja ja käytäntöjä. Kielenkäyttö jäsentää sosiaalista toimintaa, ja tyyppillisten toimintatapojen jäsentyminen tiettyyn kontekstiin kuuluviksi näkyy hyvin genreistä puhuttaessa. (Pietikäinen & Mäntynen 2009: 80–81, Myers 2009: 20.)

2.1.2 Diskurssiyhteisö

Genret ovat suhteellisen vakiintunutta kielellistä ja sosiaalista toimintaa, kuten edellä on jo todettu. Genret eivät synny tyhjästä, vaan ne ovat kielenkäyttäjien tuottamia, muokkaamia ja tunnustamia. (Pietikäinen & Mäntynen 2009: 80–81.) *Diskurssiyhteisö* on genren käyttäjistä muodostuva yhteisö, joka tuntee genren normit ja sen tuottamiseen ja kuluttamiseen liittyvät käytänteet sekä neuvottelee niistä ja muokkaa niitä. Diskurssiyhteisöllä voi kehittyä esimer-

kiksi oma erityisalan sanastonsa, jonka avulla genrestä voidaan keskustella. (Swales 1990: 29.) Diskurssiyhteisön käsitteen on alkuaan tuonut genretutkimukseen juuri John Swales (1990), mutta käsitteestä on tehty myös sovellutuksia, jotka vastaavat useamman tekstilajin tapauksessa todellisuutta diskurssiyhteisöstä. Swalesin käsitys diskurssiyhteisöstä on melko tiukka, sillä hän ajattelee diskurssiyhteisön muodostuvan nimenomaan diskursiivisesti esimerkiksi jonkin tieteenalan asiantuntijoista. Monien genrejen tapauksessa diskurssiyhteisön voi kuitenkin katsoa muodostuvan paljon laajemmasta joukosta genren käyttäjiä. (Juvonen, Virtanen & Voutilainen 2012: 460; Mäntynen & Sääskilähti 2012: 198.)

On kiintoisaa tarkastella, millaisista kielenkäyttäjien ryhmittymistä yhteisö koostuu. Diskurssiyhteisöön voi kuulua esimerkiksi erityisesti genreä kuluttavat tai genreä tuottavat ihmiset. Toisaalta on mahdollista lukea diskurssiyhteisöön yhtä lailla kuuluvaksi sekä genren tuottajat että kuluttajat. (Barton 1994: 57.) Esimerkiksi blogigenreä luova ja muovaava diskurssiyhteisö koostuu tutkielmani perusteella yhtä lailla genren tuottajista kuin kuluttajistakin, sillä molemmat ryhmät osallistuvat genren normeista käytävään keskusteluun ja sen tuottamiseen. Tähän ajatukseen palaan tutkielmani analyysi- ja päätäntöluvuissa.

Diskurssiyhteisöjä voidaan jaotella esimerkiksi sen mukaan, ovatko ne kiinteitä vai joustavia (Bex 1996: 57). Usein diskurssiyhteisön jäseniä yhdistävät yhteiset päämäärät ja esimerkiksi yhteinen sosiaalinen tausta (Swales 2004: 24–25), mutta aina näin ei ole. Diskurssiyhteisö voi koostua useista eri alaryhmistä, joiden tavoitteet ovat erilaisia ja yhteisön sisällä voi olla jopa yksilöllistä vaihtelua mieltymyksissä ja päämäärissä. Genreihin liittyvät diskurssiyhteisöt voivat siis olla hyvinkin dynaamisia ja vaihtelevia. (Hyland 2000: 11.)

Blogien tuottajat ja kuluttajat ovat tutkimusprosessin aikana tekemiäni havaintojen perusteella mielenkiintoinen ja dynaaminen yhteisö, jossa useammat toimijat voivat osallistua genren tuottamiseen ja normittamiseen. Havaintojeni perusteella bloggaajien ja heidän yleisönsä suhde on jossain määrin kompleksinen, sillä bloggaajat kaipaavat tekemiseensä vapautta, mutta toisaalta tarjoavat vaikutusvaltaa yleisölleen. Blogigenren käyttäjien muodostama diskurssiyhteisöä on osittain juuri kompleksisen suhteen vuoksi mielekästä tarkastella osana genreä. Siksi sivuan aihetta myös tässä tutkimuksessa tarkastellessani sitä, millaisena blogigenre blogipuheen perusteella näyttäytyy. Aineiston teksteissä bloggaajat käyvät useaan otteeseen näennäistä dialogia yleisönsä kanssa blogigenren tuottamisen ja kuluttamisen normeista, jolloin diskurssiyhteisön erilaiset tavoitteet ja päämäärät tulevat näkyviksi.

2.2 Systemis-funktionaalinen kieliteoria

Tässä alaluvussa tarkastelen M. A. K. Hallidayn systeemis-funktionaalisen kieliteorian keskeisiä käsitteitä ja lähtökohtia. Lähestyn systeemis-funktionaalista kieliteoriaa tutkimukseni näkökulman vuoksi nimenomaan osana laajempaa genre- ja rekisteriteoriaa, jonka avulla voidaan tutkia kielen tilanteista vaihtelua tekstissä (Eggins & Martin 1997). Genren ja rekisterin tarkastelun liittäminen saman teorian osaksi on peräisin Sydneyn koulukunnan tutkimusperinteestä, jossa genreä ei pyritä tarkastelemaan ainoastaan kokonaisuutena, vaan sen sisälläkin nähdään tilanteista vaihtelua (Solin 2011: 122; Eggins & Martin 1997: 243; Shore 2012: 152). Tämä lähestymistapa näkyy tutkimukseni teoreettisessa viitekehysessä muun muassa siten, että määrittelen tilannekontekstin käsitteen sekä systeemis-funktionaalisen kieliteorian että genre- ja rekisteriteorian lähtökohdista käsin.

Systeemis-funktionaalisen teorian mukaan kieli ja sosiaalinen todellisuus ovat hyvin keskeisesti yhteydessä toisiinsa. Koko teoria perustuukin siihen, että siinä ihminen nähdään sosiaalisena toimijana ja kieli toimintana ja tekemisenä. Teoria koostuu kolmesta peruselementistä, joiden yhteistyötä erilaisten toimintojen tuottamisessa ja merkitysten ilmaisemisessa se pyrkii kuvaamaan. Nämä kolme elementtiä ovat *konteksti*, *teksti* ja *systeemi*. *Systeemi* viittaa siihen vaihtoehtojen joukkoon, joka kielenkäyttäjällä on valittavanaan merkitysten ilmaisemiseksi. Kieltä tarkastellaan *teksteinä*, jotka ovat osa jotakin laajempaa *kontekstia*. Systeemis-funktionaalisisessa kieliteoriassa *teksti* nähdään ja määritellään sosiaalisen toiminnan kielellisenä muotona, jota ei ole mieltä tulkita tai tutkia erillään sitä ympäröivästä kontekstistä. (Luukka 2002: 89–90, 96, 98; Halliday 1978: 114, 125.)

Hallidayn teoriaan sisältyy ajatus kolmesta metafunktiosta, jotka säätelevät kielen muotoa erilaisissa käyttötarkoituksista tai -tilanteissa. Kolme metafunktiota ovat ideationaalinen, interpersoonainen ja tekstuaalinen. (Halliday 1978: 128). Ideationaalinen (myös representatiivinen) metafunktio jäsentää ihmisten kokemusta maailmasta. Todellisuuden hahmottaminen ja tulkintojen rakentaminen tai rakentuminen näkyy kielessä siis ideationaalisen metafunktion tasolla. Interpersoonainen metafunktio on kielen keinoin tapahtuvaa maailmaan osallistumista. Sen keinoin on mahdollista ilmaista muun muassa asennoitumista puhuttavaan asiaan sekä kirjoittajan näkemystä asioiden todenmukaisuudesta tai todennäköisyydestä. Interpersoonaiseen metafunktiioon liittyy myös interpersoonainen ulottuvuus eli se, kuinka käytämme kieltä luomaan ja ylläpitämään sosiaalisia suhteita. Kielen ideationaalinen ja interpersoonainen metafunktio kohdistuvat siis kielen ulkoiseen maailmaan, mutta kolmannen metafunktion kohde on itse kieli. Tekstuaalinen metafunktio mahdollistaa erilaisten tekstien – puhuttujen ja kirjoittujen – luomisen. (Luukka 2002: 102–103; Shore 2012: 146).

Systeemis-funktionaalinen kieliteoria on käytännönläheinen lähestymistapa kielen ja sen analyysiin. (Luukka 2002: 89.) Tässä tutkimuksessa systeemis-funktionaalinen kieliteoria toimii ennen kaikkea teoreettisena taustana, joka antaa lähtökohtia kielen sosiaalisen luonteen määrittelyyn ja tarkasteluun. Systeemis-funktionaalinen teoria käsittää niin ikään sellaisia käsitteitä, jotka ovat tutkimukseni kannalta aivan olennaisia. Esittelen nämä käsitteet myöhemmin tässä luvussa. Teoreettisen näkökulman lisäksi hyödynnän teorian tarjoamaa antia kielen tasolla tapahtuvan analyysin tekemisessä niiltä osin, kuin se on tarkoituksenmukaista. Hallidayn kolmesta metafunktiosta keskeisin on tutkimukseni kannalta kaiketi intersubjektivaalinen metafunktio. Tarkastelen tutkimuksessani muun muassa sitä, miten bloggaajat puhuvat blogeissa, jolloin muun muassa erilaiset suhtautumista ilmaisevat modaaliset valinnat ovat merkitysten luomisen kannalta keskeisiä.

Totesin jo aiemmin, että systeemis-funktionaalisen kieliteorian mukaan kieltä ei ole mielekästä tutkia kontekstista irrallaan (ks. esim. Luukka 2002; Halliday 1978). Sanakirjamäärittelmän mukaan *konteksti* viittaa teksti- tai lauseyhteyteen (KS s.v. *konteksti*), joten sellaisena se voidaan yksinkertaisimmillaan käsittää. Yleisesti kontekstin huomioon ottamisella tarkoitetaan analysoitavan toiminnan tarkastelua suhteessa tiettyyn aikaan ja paikkaan. Tulkinta kielellisen toiminnan merkityksistä pyritään suhteuttamaan siis siihen ajalliseen ja paikalliseen tilaan, jonka osana se tapahtuu. (Jokinen, Juhila & Suoninen 2016: 37.) Kielen tutkimuksessa konteksti saa kuitenkin monia ulottuvuuksia riippuen siitä, millainen on teorian tai tutkijan näkökulma kielen ja kontekstin suhteeseen (ks. Heikkinen 2012: 92). Tutkimuksessa on kiinnostavaa ottaa huomioon kontekstin kaksinkertainen luonne eli ”kaksoiskontekstuaalisuus”. Tämä tarkoittaa sitä, että teksti on kontekstinsa muovaamaa, mutta samalla teksti uudistaa kontekstiaan. (Valtonen 1998: 106–107; Kalliokoski 1996: 23.) Tässä tutkimuksessa kontekstin kaksoismerkitys on erittäin relevantti ilmiö, sillä tutkin ainakin toistaiseksi melko vakiintumatonta genreä, johon konteksti vaikuttaa merkittävästi, mutta joka samalla muokkaa kielenkäyttäjien tekemien valintojen kautta ympäröivää (teksti)maailmaa. Seuraavaksi määrittelen kontekstin käsitteen siten, että keskityn sen tilanteiseen tasoon (ts. rekisteriin), joka on merkityksellinen näkökulma nimenomaan genre- ja rekisteriteorian näkökulmasta (ks. Voutilainen 2012: 70).

Tilannekontekstin käsite kuvaa kielen ja sosiaalisen kontekstin yhteyttä. Systeemis-funktionaalisen kieliteorian tilannekontekstia tarkasteltaessa on syytä määrittellä ensin rekisterin käsite. *Rekisteri* on Hallidayn (mm. 1978) käsite kielen tilannekohtaiselle vaihtelulle. Rekisteriin kytkeytyvää tilannetyyppiä hän nimittää tilannekontekstiksi, joka jaetaan kolmeen muuttuun. Hallidayn teorian mukaan muuttujat määrittellään seuraavasti: 1) ala eli

toimintamuoto (*field*), 2) osallistujaroolit (*tenor*) ja 3) esiintymismuoto (*mode*). Ala eli toimintamuoto tarkoittaa käytännössä sitä toimintaa, jonka osanan teksti on, mutta myös tekstin aihetta. Tekstistä tunnistettavissa oleva sosiaalinen toimintamuoto voi esimerkiksi olla tiedottaminen, luennoiminen tai muun muassa blogeissa usein esiintyvä markkinoiminen. Osallistujarooleilla taas viitataan niihin merkityksellisiin kielellisiin ja sosiaalisiin rooleihin, joita kielenkäyttötilanteessa on havaittavissa. Myös osallistujarooleihin liittyvät muuttujat (muun muassa osallistujien määrä) voivat olla tilanteen kannalta olennaisia. Bloggaajat esimerkiksi vaikuttavat hahmottavan tilanteesta riippuen eri tavalla sen, puhuvatko he tekstissään yhdelle kuulijalle vai laajemmalle yleisölle. Esiintymismuoto merkitsee yksinkertaisimmillaan kielen vuorovaikutuksen kanavaa eli sitä, onko teksti esimerkiksi kirjoitettua vai puhuttua. Samalla esiintymismuoto käsittää myös tekstin retoriset piirteet kuten sen, onko teksti vaikkapa argumentoivaa tai selittävää. Myös kielen tilannesidonnaisuuden aste kuuluu osaksi esiintymismuodon muuttujaa (Luukka 2002: 99; Shore 2012: 135.)

Kontekstin käsite on tutkimukseni kannalta keskeinen, sillä sitä käytetään hie- man eri tavoin määriteltynä niin diskurssintutkimuksessa, genretutkimuksessa kuin systeemis- funktionaalisessa kieliteoriassakin (tai laajemmin genre- ja rekisteriteoriassa). Tilannekon- tekstin käsite on tutkimukseni kannalta merkittävä erityisesti siksi, että tavoitteenani on selvittää nimenomaan tekstilajin rakentumista ja normittumista sosiaalisesti. Tällöin sosiaalinen konteksti ja sen kolme muuttujaa (toimintamuoto, osallistujaroolit ja esiintymismuoto) ovat väistämättä keskeinen tarkastelun kohde, mutta myös tulkintaan vaikuttava tekijä. En esittele tutkimuksessani systemaattisesti sitä, miten tilannekontekstin muuttujat ovat läsnä blogipu- heessa, mutta käytän muuttujia apunani analysoidessani kielenkäyttöä tilannetasolla.

2.3 Genretutkimus – blogi genrenä

2.3.1 Genren määrittely

Yksittäisistä teksteistä on vaikea puhua luokittelematta niitä jotenkin (Mäntynen & Shore 2008: 24). Tekstien luokittelu tarkoittaa käytännössä sitä, että erilaisten tekstien yhteisiä piir- teitä tarkastelemalla muodostamme laajempia kokonaisuuksia, joita kutsumme **tekstilajeiksi**. Ajatus tekstilajeista perustuu siihen, että tekstejä voidaan luokitella tai tyypitellä niiden muo- don ja/tai tavoitteiden perusteella (Solin 2011: 119). Kielentutkimuksessa on 1980-luvulta lähtien puhuttu tekstilajien ohella myös **genrestä**. Osa tutkijoista on katsonut genren käsitteen kuvaavan paremmin tutkittavaa ilmiötä (ts. tekstilajia) silloin, kun halutaan korostaa tekstila-

jin kulttuurisidonnaisuutta ja lähestyä kieltä sosiaalisena toimintana. (Kalliokoski 1996: 28.) Tutkimuksen lähtökohtiin ja päämääriin sopivan käsitteen valitseminen on kaiketi tutkijan tehtävä. Tässä tutkimuksessa käytän enimmäkseen nimitystä genre, sillä blogi on nähdäkseni paljon enemmän kuin vain tekstilaji. Siksi koen, että genren käsite sopii paremmin kuvaamaan blogia kielellisenä ja sosiaalisena ilmiönä.

Tekstilajin (eli genren) käsitettä on määritelty tutkimuksessa hyvin eri tavoin. Genren käsitteen moninaisuus on ainakin osittain seurausta eri tieteenalojen ja koulukuntien eriävistä näkemyksistä ja määritelmistä. Siinä missä toiset tutkijat kuvaavat genreä lajina tai luokkana, toiset taas puhuvat genrestä mieluummin sukulaisuutena tai prototyypinä. (Solin 2011: 119; Frow 2006: 52.) Mihail Bahtinin (1986: 64) mukaan genret ovat suhteellisen pysyviä temaattisia, rakenteellisia ja tyyllisiä esitys- tai ilmaisutapoja. Yhteistä useimmille tutkimuksille on näkemys genrestä skemaattisena diskurssi- ja vuorovaikutustason ilmiönä, joka vaikuttaa yksittäisiin teksteihin ja ohjaa niiden tuottamista ja vastaanottoa. (Heikkinen & Voutilainen 2012: 23; Hodge & Kress 1988: 7.) Tietoisuus genren ominaispiirteistä auttaa siis tekstin tuottajaa pohtimaan, millaisia sisältöön, rakenteeseen ja tavoitteisiin liittyviä odotuksia tekstin vastaanottajalla mahdollisesti on. Näin ollen tekstien luokittelu kyseisten piirteiden perusteella helpottaa sekä tekstin tuottajaa että sen vastaanottajaa.

Genrejen välilläkin on eroja siinä, kuinka vakiintuneita ne ovat ja millaista vaihtelua niissä esiintyy. Genreä ei pidetäkään kielen tai tekstin muuttumista ja kehittymistä estävänä, vaan sen katsotaan joustavan ja muuttuvan kielenkäyttäjien ja lajin tarpeiden mukaan. (Heikkinen & Voutilainen 2012: 23.) Genret ovat olemassa ainoastaan niin kauan, kuin kielenkäyttäjät tunnustavat niiden olemassaolon (Hodge & Kress 1988: 7). Genret eivät synny tyhjästä.

Vijay K. Bhatian (1993: 13) mukaan tärkein tekijä genren määrittelyssä on tekstin viestinnällinen tarkoitus. Myös Mäntynen ja Shore (2008: 27) nostavat yhteisen vuorovaikutuksellisen tavoitteen tekstilajin tärkeimmäksi kriteeriksi. Edellä mainittujen lähteiden perusteella voidaan todeta, että tekstilajien näkökulmasta tarkasteltuna tekstien jaottelu perustuu ensisijaisesti nimenomaan tekstin funktioon ja tarkoitukseen. Muita tekstien luokitteluun liittyviä tekijöitä ovat esimerkiksi tekstin sisältö, muoto, oletettu yleisö sekä käytetty väline tai viestintäkanava (Bhatia 1993: 13). Tekstilajien säännönmukaisuus kumpuaakin hyvin monenlaisista tekstin tematiikan, rakenteen ja tyylin (ks. Bahtin 1986) normeista, joita tekstilajien välille ja kunkin tekstilajin sisälle on muodostunut ja joiden käyttöön soiaaliumme. Tekstilajin sisäiset normit koskevat erityisesti sen rakennetta ja kieltä. (Pietikäinen & Mäntynen 2009: 80–83).

2.3.2 Näkökulmia genren tutkimiseen

Genrejä voi lähestyä tutkimuksellisesti eri lähtökohdista riippuen siitä, mikä genreissä ja niiden rakentumisessa kiinnostaa. Genretutkimuksen kohteena voi olla niin lajin konkreettiset toteutumukset ja niiden rakenne (esim. tekstintutkimuksessa erilaiset tekstit) kuin sen tuottamiseen ja kuluttamiseen liittyvät käytänteet (Heikkinen & Voutilainen 2012: 24.) Juvonen, Voutilainen ja Virtanen (2012: 456–463) ovat tiivistäneet fennistisen sekä kansainvälisen genretutkimuksen keskeisiä näkökulmia yhteen. Tekstin makro- eli kokonaisrakenteesta kiinnostunut tutkija lähestyy tekstilajia rakennennäkökulmasta. Tällöin oletetaan, että tekstilajin keskeinen tuntomerkki on vakiintunut kokonaisrakenne. Piirrenäkökulmasta genreä lähestyvä tutkija sen sijaan tarkastelee tekstiä ajatuksenaan, että tekstilajien väliset erot ovat havaittavissa kielen piirteiden variaationa. Kontekstuaalinen näkökulma hahmottaa tekstilajin diskurssiyhteisön ”yhteisöllisenä resurssina”, johon liittyy keskeisesti sosiaalisuus. Genret ovat siis sosiaalista toimintaa, jonka ymmärtämiseksi tutkijan on oltava selvillä siitä sosiaalisesta kontekstista, joka genren ympärille rakentuu. Kognitiivisesta näkökulmasta käsin genret perustuvat kielenkäyttäjän tekemään kokemukselliseen mielikuvaan tai yleistyksen, joka hänelle tekstimaailmaan sosiaalistumisen myötä syntyy.

Tutkimuksessani tarkastelen blogigenreä yhdistäen toisaalta kiinnostukseni autenttisista toteutumista ja toisaalta genreen käyttöön liittyvistä asenteista ja normeista. Koska aineisto koostuu blogiteksteistä, pääsen osittain käsiksi siihen, millaisia tyypillisiä rakentamiseen ja sisältöön liittyviä toimintatapoja genreen sisältyy. En kuitenkaan tutkimuksessani analysoi aineistotekstieni kokonaisrakennetta genren näkökulmasta, sillä en ole kiinnostunut tällä erää siitä, millaiseksi blogigenre tekstin rakenteen perusteella määräytyy. Tutkimusongelmani liittyy juuri genren tuottamiseen liittyviin käytänteisiin eli siihen, miten kirjoittajat suhtautuvat genreen ja merkityksellistävät sitä. Tätä on nimenomaan blogeissa esiintyvä neuvottelu ja pohdinta tekstilajin hyväksyttävistä muodoista ja käytöstä. Tarkastelemalla ja analysoimalla genreä mainitsemieni lähtökohtien pohjalta, tulen tutkimuksellisesti hyvin lähelle genretutkimuksen näkökulmista juuri kontekstuaalista sekä kognitiivista näkökulmaa.

2.3.3 Blogi genrenä

Blogi on hybridi genre, joka on muodostunut useiden eri genrejen ominaispiirteiden yhdistelmästä. Blogeille tyypilliset tekstilajipiirteet ovat osittain hyvin samanlaisia verrattuna joihin-

kin perinteisiin tekstilajeihin ja toisaalta myös teknologian kehittymisen myötä kehittyneisiin verkkotekstilajeihin. Blogi ei ole täysin itsenäinen, mutta ei myöskään jostakin toisesta tekstilajista suoraan polveutunut genre. Perinteisten tekstilajien ja verkkotekstilajien tarpeiden ja muunnosten yhdistelmästä syntyneellä blogilla on sellaisia ominaispiirteitä, jotka todistavat, että se on tiettyyn tarpeeseen, tietynä aikakautena syntynyt genre. (Herring, Scheidt, Bonus & Wright 2004: 2.) Blogit voidaan määrittellä monien eri piirteiden kautta, mutta vähintäänkin blogin tunnistaa sen päivätyistä julkaisuista, jotka tallentuvat käänteiseen kronologiseen järjestykseen. Lisäksi blogien keskeisiä piirteitä ovat säännöllinen päivittäminen, linkit sekä kommentit (Miller & Shepherd 2004: 7; Herring ym. 2004: 1). Näiden ominaispiirteiden vuoksi blogia ei ole syytä tarkastella ainoastaan esimerkkinä genrejen sekoittumisesta. Blogi-genre voidaan tunnistaa omaksi vakiintuneeksi tekstilajikseen, jonka edustajat muistuttavat ainakin jollakin tasolla toisiaan.

Blogiteksti muistuttaa rakenteellisesti ja tyyliältään hyvin paljon perinteistä kirjettä. Teksti alkaa tervehdyksellä, jonka jälkeen kirjoittaja usein johdattaa lukijan aiheeseen esittämällä kysymyksen (Myers 2009: 19). Funktioltaan blogit muistuttavat usein hyvin paljon päiväkirjatekstejä. Blogilla on tavanomaisesti yksi ylläpitäjä (Heinonen & Domingo 2009: 73). Kirjoittaja jakaa blogissa hyvin henkilökohtaisia asioita kertoen tunnetiloistaan ja elämäntapahtumistaan. Tämä koskee erityisesti henkilökohtaisia blogeja, joiden edeltäjinä voidaan nähdä käsinkirjoitetut päiväkirjat (Herring ym. 2004: 10). Blogi mielletään hyvinkin henkilökohtaiseksi ”tilaksi”, joten kantaottavat ja subjektiiviset tyylit ovat tällaisille henkilökohtaisille blogeille tyypillisiä (Heinonen & Domingo 2009: 73). Heinonen ja Domingo (2009: 75) kuvaavat henkilökohtaisia blogeja verkkopäiväkirjoiksi, joissa kirjoittajat kertovat maailmalle tuntemisistaan, tekemisistään ja menemisistään. Lähestymistapa kuvaa hyvin juuri lifestyleblogeja, vaikka määrittelijät itse puhuvatkin laajemmin henkilökohtaisista blogeista. Lifestyleblogeja kuvaamaan sopii hyvin kirjoittajan henkilökohtaiseen elämään liittyvien asioiden ”tyhjentäminen” blogialustalle. Blogipuhe eli blogigenreen kohdistuva metatekstikin on bloggaajan mielen avaamista yleisölle. Ajatus blogista jonkinlaisena päiväkirjana on tietenkin hyvin ristiriitainen ajatus, sillä päiväkirja on alun perin muodostunut hyvin henkilökohtaiseksi tekstilajiksi, jonka ainut yleisö on kirjoittaja itse. Uusien genrejen rikastaessa genreskaalaa syntyy mielenkiintoisia yhdistelmiä, kuten tämä julkisuuden ja yksityisyyden jännite blogi-genressä.

Kirjeen ja päiväkirjatekstin lisäksi blogilla on yhteisiä piirteitä myös joidenkin verkkogenrejen edustajien kanssa. Verkkoympäristön keskustelufoorumit ja yksityishenkilöiden verkkosivut ovat blogin varhaisia edustajia. Erityisesti henkilökohtaiset verkkosivut ovat

olleet ennen blogigenren syntymistä ja muotoutumista se väylä, jonka kautta henkilö on voinut jakaa ajatuksiaan. (Herring ym. 2004: 10.) Funktio on ollut siis sama, kuin blogilla nykyään omana tekstilajinaan. Toisaalta verkkosivut ja blogit eivät ole toisiaan poissulkevia tai varsinaisesti kilpailevia genrejä, vaan niiden yhdistäminenkin on mahdollista. Useat yritykset tai muut yksittäiset ammatillaiset (esimerkiksi ammattiurheilijat tai poliitikot) ylläpitävät blogia, joka on osa heidän verkkosivujaan.

Blogia tekstilajina tarkasteltaessa on hyvä muistaa, että blogit ovat syntyneet internetiin. Blogi on tietokonevälinen tekstilaji, joten sitä määrittävät jossain määrin teknologian mahdollistamat ja rajoittamat ominaisuudet. Ne ovat siis hyvä esimerkki siitä, miten uudet kontekstit mahdollistavat uudenlaisten tekstilajien muotoutumisen. Teknologian tuomia mahdollisuuksia ovat muun muassa tekstien kronologinen järjestäminen ja mahdollisuus maailmanlaajuiseen leviämiseen. (Koskinen 2014: 132.) Tekstien julkaiseminen maailmanlaajuisessa tietoverkossa mahdollistaa niiden laajan leviämisen ja valtavat lukijamäärät. Toisaalta teknologia itsessään jo jonkin verran säätelee esimerkiksi tekstien muotoa, ulkonäköä ja pituutta. (Miller & Shepherd 2004: 9; Mäntynen ym. 2012: 338.)

Blogin kautta kirjoittaja jakaa tarinoitaan eräänlaiselle ”näkyttömälle” yleisölle. Yleisön olemassaolo tekee blogin luonteen tekstilajina mielenkiintoiseksi, sillä blogi voi samaan aikaan olla julkinen, mutta myös hyvin yksityinen. Blogi on osoitettu kaikille, mutta toisaalta ei kenellekään. (Miller & Shepherd 2004: 9). Blogeihin liittyy usein kommenttitoiminto, joka periaatteessa mahdollistaa yleisön osallistumisen blogin sisällöntuottoon. Blogi on kuitenkin sosiaalisen median kentällä melko kirjoittajakeskeinen genre. Voidaankin kriittisesti pohtia, kuinka interaktiivinen genre blogi todella on, vaikka sitä usein sellaisena pidetään. (Koskinen 2014: 130.) Bloggaaja on se, joka hallitsee keskustelunavauksia ja voi myös säädellä kommenttitoiminnon käyttöä. Blogiteksti itsessään on usein luonteeltaan yksiääninen ja perustuu nimenomaan blogin kirjoittajan henkilökohtaisiin näkökulmiin siitäkin huolimatta, että aihe olisi hyvinkin universaali (Myers 2009: 24). Viestinnän yksisuuntaisuus ja osallistumisen epäsuhtaisuus ovatkin Herringin (2007: 10) mukaan blogigenren peruspiirteitä. Poikkeuksena blogien yksiäänisyydestä voidaan nostaa esille muun muassa sellaiset blogit tai yksittäiset blogitekstit, joissa on haastateltu jotakin henkilöä esimerkiksi sen perusteella, että hänellä on ammatillista tai muutoin henkilökohtaista kokemusta esillä olevasta aiheesta.

Blogit ja niiden kirjoittajat muodostavat tiiviin yhteisön, jossa toisten blogeja luetaan, kommentoidaan ja linkitetään ahkerasti. Muiden blogeille annetaan näkyvyyttä suosittelemalla niitä omassa blogissa. (Myers 2009: 24.) Blogijulkaisujen valtavaa kattausta ja blogien muodostamaa ristiviittausten ja linkkien muodostamaa kokonaisuutta kutsutaan blo-

gosfääriksi tai blogiavaruudeksi (engl. *blogosphere*) (Heinonen & Domingo 2009: 69; SM 2010). Blogigenren ympärille rakentuva tiivis diskurssiyhteisö (Swales 1990: 24) saattaa antaa tekstilajinormeista neuvottelemiselle enemmän lähtökohtia kuin väljemmin tekstilajiin sitoutunut yhteisö. Käyttäjyhteisön kokema omistajuus käsillä olevaan tekstilajiin liittyen saattaa motivoida yhteisöä kehittämään ja keskustelemaan tekstilajin hyväksyttävistä käyttötavoista ja muodoista.

Toisaalta blogigenre ja sen käyttäjyhteisö on omalla tavallaan melko sirpaleinen, sillä useiden eri alagenrejen tavoitteet ja sisällöt voivat olla hyvin erilaisia. Blogien rakenteeseen ja ulkoasuun taas saattaa vaikuttaa esimerkiksi blogin ammattimaisuus. Olen jo aiemmin tässä luvussa esittänyt blogigenren tunnuspiirteiksi esitettyjä tekstilajin ominaisuuksia. Ammattimaisissa blogeissa on myös sellaisia ominaispiirteitä, joita ei välttämättä täysin harrastusmielessä ylläpidettävistä blogeista ole löydettävissä. Tällaisia ominaispiirteitä ovat muun muassa mainokset, sponsoroidut nettikauppalinkit ja tuotearvostelut. Edellä mainittujen lisäksi ammatillisissa blogeissa on myös usein olennaista (jopa välttämätöntä) kirjoittajan tunnistettavuus. Tämä tarkoittaa muun muassa sitä, että kirjoittaja bloggaa omalla nimellään ja kuvallaan. (Kortesuo & Kurvinen 2011: 32–33.)

Blogigenren vakiintumattomuudesta ja sirpaleisuudesta huolimatta blogigenreä säädelään monin tavoin. Tässä tutkimuksessa tarkastelen sitä, miten bloggaajat itse puheensa genreä tuottavat ja säätelevät. Bloggaajien itsensä lisäksi blogigenreä ohjailevat myös blogien yleisö, siis niiden lukijat. Lukijoiden vaikutuksesta tehdään niin ikään huomioita tässä tutkimuksessa, vaikka sen tarkastelu ei varsinaisesti ole osa tutkimusasetelmaa. Blogigenreä säädelään kuitenkin myös virallisemmin ohjein, joita ovat määritelleet muun muassa blogiportaalit. Portaalit säätelevät ennen kaikkea blogin sisältöä ja ulkoasua, mutta esimerkiksi Indiedays-blogiportaalin sivuilta löytyy bloggaajille tarkoitettu eettinen ohjeistus (www.indiedays.com). Eettisessä ohjeistuksessa portaali ottaa kantaa muun muassa bloggaajan sananvapauteen, tekijänoikeuksiin ja mainontaan liittyviin kysymyksiin. Kilpailu- ja kuluttajavirastolla niin ikään on oma linjauksensa blogeissa esiintyvän mainonnan tunnistettavuudesta (KKV 2016). Linjaus sisältää viittauksia muun muassa kuluttajansuojalakiin ja siinä kerrotaan hyvin konkreettisin esimerkein, kuinka esimerkiksi yhteistyösopimuksista ilmoitetaan blogin etusivulla.

2.4 Metakieli ja kieli-ideologiat

2.4.1 Kieli-ideologiat

Moniulotteista kieli-ideologian käsitettä on vaikea määritellä tyhjentävästi, ja tutkimuksissa esiintyy erilaisia määritelmiä riippuen siitä, mistä näkökulmasta kieltä ja sen käyttöä on tarkasteltu. Käytännössä kieli-ideologiat tarkoittavat kielenkäyttöön liittyviä käsitteistyksiä ja vakiintuneita käytänteitä. Kieli-ideologisessa tutkimuksessa tutkitaankin sitä, millaisia uskomuksia, arvostuksia, luokitteluja, neuvotteluja ja keskusteluja kielikysymykset herättävät kielenkäyttäjissä. (Mäntynen, Halonen, Pietikäinen & Solin 2012: 325–328.) Juuri kieli-ideologisen tutkimuksen käytäntö ja kohteet kertovat paljon siitä, mistä on kyse, kun puhutaan kieli-ideologian käsitteestä ja tutkimuksesta. Kieli-ideologiassa on kyse kieleen liittyvistä merkityksistä, asenteista ja odotuksista. Erityisen läheisesti omaa tutkimustehtävääni koskeva lähestymistapa kieli-ideologiisiin kysymyksiin on genrejen arvoa ja funktiota koskevat uskomukset (Mäntynen ym. 2012: 329). Tällöin voidaan kieli-ideologian käsitteen sijaan tai sen rinnalla puhua genreideologiasta. Genreideologialla tarkoitetaan neuvottelua, jota käydään uuden genren käyttöönotosta, hyväksyttävistä muodoista ja käyttötavoista (ks. seuraava alaluku). (Solin 2012: 350.)

Kieli-ideologioita tutkiessa on syytä määritellä normin käsite, sillä kieli-ideologiat ilmenevät hyvin tavallisesti kielenkäyttöön ja kieleen liittyvinä normeina (Mäntynen ym. 2012: 331). Kielenkäytön normeja on monenlaisia, sillä niiden syntyperä ja kohde vaihtelevat. Voidaan puhua kolmijaosta, jossa kielellisiä normeja lähestytään kolmesta eri näkökulmasta. Tähän kolmijakoon kuuluvat kielen luonnolliset normit, kirjakielen sovitut tai tehdyt normit ja kielen tyyliä, tekstilajia ja tilanteista sopivuutta koskevat normit. (Mäntynen 2012: 382.) Oman tutkimukseni kannalta on ehkäpä olennaisinta keskittyä kolmijaossa viimeisenä mainittuun tyyliä, tekstilajia ja tilanteista sopivuutta koskevaan normistoon, sillä tutkimukseni lähtökohtien ja tarkasteltavan aiheen kannalta on olennaista nimenomaan tekstilajiin liittyvät normit, joihin vaikuttavat monenlaiset kontekstuaaliset ulottuvuudet. Tekstilajia koskevasta normistosta osa on kontekstuaalisia, jolla tarkoitetaan sitä, että niiden perusta on nimenomaan sosiokulttuurisessa ja tilanteisessa kontekstissa. Genren säännönmukaisuus perustuu silloin siihen, että jokin vakiintunut sosiokulttuurinen toimintatapa konkretisoituu yksittäisissä teksteissä ja tekstilajeissa tietynlaiseksi kielelliseksi ilmaisuksi. Kontekstuaalisten normien lisäksi voidaan puhua genren sisäisistä normeista, jotka ovat genrestä riippuen sallivampia tai tiukkarajaisempia. Genren sisäiset normit säätelevät usein esimerkiksi genren rakennetta tai kieltä. (Pietikäinen & Mäntynen 2009: 83.) Tutkimuksessani tarkastelen sekä kontekstuaalisia että genren sisäisiä normeja, sillä niistä molemmat ovat genren rakentuminen

kannalta relevantteja. Erityisesti henkilökohtaiset blogit ovat yksilöllisiä, mutta joitain kirjoittamattomia normeja on selvästi blogien ulkoasun ja sisällön samankaltaisuudesta päätellen olemassa.

Kielenkäytön ja kieli-ideologioiden suhde on dynaaminen. Kielenkäyttö perustuu aina jonkinlaiseen kieli-ideologiaan, ja siksi näiden ideologioiden tutkiminen onkin relevanttia. Toisaalta kielenkäyttö ja siihen liittyvä metapragmaattinen keskustelu muokkaavat kielenkäyttöön liittyviä asenteita, odotuksia ja normeja. Kieli-ideologiat siis muuttuvat kielenkäytössä. (Mäntynen ym. 2012: 229–230.)

Kieli-ideologiat sekä erottavat että yhdistävät ryhmiä (Mäntynen ym. 2012: 339). Blogigenren laajaan tekstimaailmaan mahtuu paljon erilaisia alagenrejä, joiden kirjoittajilla on hyvin erilaiset kiinnostuksenkohteet ja joiden näkemykset blogikirjoittamisen tavoitteista ja tavoista eroavat toisistaan paljonkin. Tässä tapauksessa jo yhden tekstilajin sisällä kieli-ideologiat (tai genreideologiat, ks. Solin 2012) saattavat aiheuttaa yhteisön jakautumisen ”meihin” ja ”muihin” (Mäntynen ym. 2012: 339).

2.4.2 Genreideologia – uuden genren normeista neuvottelemine

Blogi on yksi teknologian kehittymisen myötä syntyneistä uusista genreistä, jolla on esi-isiä niin perinteisissä tekstilajeissa kuin verkkotekstilajeissakin. Ihmiset ottavat jatkuvasti käyttöön uusia genrejä tai muokkaavat vanhoja genrejä kattamaan uusia käyttötarkoituksia. Uusien genrejen käyttöönotto ja normittaminen saattaa luonnistua joskus helpostikin, mutta toisaalta näihin prosesseihin liittyy usein jonkinlaisia normiristiriitoja. Normiristiriidat ovat itse asiassa luonnollinen seuraus siitä, että genren käyttäjien suhteet genreen eroavat toisistaan. Yksilöiden ja yhteisöjen toimintaa ohjaavat erilaiset normatiiviset järjestykset, jotka heijastuvat siihen, millaiset kielen tai tekstin piirteet tulkitaan hyväksyttäväksi blogigenressä. (Solin 2012: 349, 350–351.)

Eri toimijat toimivat siis erilaisten genrekäsitysten tai -ideologioiden pohjalta. Genreideologian käsitettä voidaan pitää tietynlaisena alakäsitteenä kieli-ideologioille, sillä molempien tutkimuksessa ollaan kiinnostuneita siitä, millä tavoin kielenkäyttäjät suhtautuvat kieleen ja sen variaatioihin sekä miten he merkityksellistävät ja arvottavat erilaisia kielenkäytön tapoja. Genreideologioista puhuttaessa keskitytään kuitenkin nimenomaan johonkin tiettyyn genreen liittyviin uskomuksiin ja asenteisiin. Tällöin tarkastellaan eri toimijoiden tapaa arvottaa erilaisia genren piirteitä ja genren käytön tapoja. Uuden genren käyttöönotosta ja

hyväksyttävistä muodoista keskusteltaessa voidaankin puhua kieli-ideologian rinnalla genreideologiasta. (Mts. 371.)

Uudenlaisissa kirjoittamisen ja julkaisemisen konteksteissa ilmaisun säätely on vähentynyt. Genren kirjoittamisen konventioista neuvottelemineen on yhä enemmän kirjoittajien omassa harkinnassa. (Mäntynen ym. 2012: 338.) Blogit ovat syntyneet internetiin, ja niiden ensisijainen funktio liittyy nimenomaan kirjoittajan omien tarpeiden tyydyttämiseen. Blogigenren syntymäajankohta ja -paikka ovatkin osaltaan saattaneet vaikuttaa siihen, että tekstilajinormeista keskustellaan edelleen, vaikka genren ensimmäiset ilmentymät ovat yli 20 vuoden takaa. Blogosfäärissä risteilee useita erilaisia genreideologioita, joihin genren tuottajat ja kuluttajat perustavat oman toimintansa. Tämä on havaittavissa tutkimusaineistossani, jossa esimerkiksi bloggaajien käsitykset blogiin soveltuvasta sisällöstä vaihtelevat paikoin melko paljonkin. Blogigenren sisällä vaikuttaa elävän erilaisia diskurssiyhteisöjä, joiden sisäinen normatiivinen järjestys on jossakin määrin yhteneväinen, mutta kovin vakaina näitäkään ”normistojen vuorovaikutuksessa” syntyneitä normeja ei voida pitää. (Solin 2012: 353.)

2.4.3 Metakieli

Kielen ominaispiirteisiin kuuluu se, että se voi luonnehtia itseään. Kielenkäyttäjät voi ikään kuin astua kielen ulkopuolelle ja luonnehtia esimerkiksi äänneitä, kielioppia, merkityksiä, kielellisiä valintoja tai erilaisia tyyliin ja tekstilajeihin liittyviä kysymyksiä. Ihmisten kyky ja tavat kuvata ja analysoida kieltä ja vuorovaikutusta antavat tärkeää tietoa siitä, miten he suhtautuvat kieleen ja kuinka he näkevät erilaisten kielellisten valintojen mahdollisuudet ja seuraukset. (Jarowski, Coupland & Galasinski 2004: 3.) Kielikysymykset herättävät tunteita, sillä kieli on merkittävä osa yhteiskuntaa, kulttuuria ja yhteisöä. Siksi kielestä ja sen normeista myös käydään paljon keskustelua ja kiistellään. (Mäntynen, Halonen, Pietikäinen & Solin 2012: 325.) Tutkielmani aineistossa kieltä luonnehtivaa metalingvististä diskurssia edustaa jo tutkielman alussa määrittelemäni blogipuhe. Blogipuheella tarkoitan juuri sellaista blogin kirjoittajan tekstissään käymään keskustelua itsensä ja lukijoiden kanssa, jossa hän määrittelee ja merkityksellistää omia motiivejaan ja ajatuksiaan kirjoittamisesta rakentaen samalla tekstilajiin liittyviä yhteisiä normeja.

Kielen reflektiivistä ulottuvuutta eli sitä, kuinka kielenkäytöllä voidaan keskustella kielenkäytöstä, voidaan käsitteellistää ja määritellä monin eri tavoin. Kielen metatasoa tarkasteltaessa voidaan puhua metakielenkäytöstä, metadiskurssista, metapragmatiikasta tai metakommunikaatiosta. Termit ovat osittain päällekkäisiä, mutta hieman erilaisia näkökulmia

kielen metatason tarkasteluun ne silti antavat. Metapragmatiikkaa pidetään kuitenkin tietynlaisena yläkäsitteenä, joka kattaa kaikenlaisen refleksiivisen kielenkäytön. (Ks. Tanskanen 2014: 52.)

Metakielen tai metalingvistisen diskurssin tarkastelu on tyypillinen keino tutkia kieli-ideologioita (Woolard 1998: 9) eli kieleen ja kielenkäyttöön liittyviä asenteita ja uskomuksia. Kieli-ideologian käsitettä ja tutkimusta olen esitellyt tarkemmin omassa luvussaan. Blogipuheessa esiintyy niin suoria kuin epäsuoria viittauksia erilaisiin blogien sisältöön, muotoon ja käyttötarkoitukseen liittyviin kieli-ideologisiin näkemyksiin.

Blogi on tekstilaji, joka on syntynyt nimenomaan verkkoympäristöön. Blogeihin liittyy myös vahvasti vuorovaikutuksellisuus, kuten olen jo aiemmin lähdekirjallisuuden perusteella todennut ja kuten tutkimusaineistoni pohjalta voidaan havaita. Siksi keskeinen osa blogien metakielellisyyttä on käsite metakommunikaatio. Metakommunikaation käsitettä on käytetty erityisesti verkkokeskusteluiden tutkimuksessa, kun on tarkastelu sellaista kommunikaatiota, joka keskittyy siihen, miten keskustelu tai jokin yksittäinen viesti pitäisi tulkita tai mitkä keskustelun normit ovat. Metakommunikaation avulla keskustelijat voivat siis kommentoida toisten osallistujien viestien sisältöä tai esitystapaa, antaa ohjeita omien viestiensä tulkintaan tai ilmaista mielipiteensä siitä, mikä on heidän mielestään kyseisessä kontekstissa sopivaa tai epäsopevaa kielenkäyttöä. (Tanskanen 2007: 90.)

Metakielen ja metakommunikaation käsitteet ovat osittain päällekkäisiä, joten on syytä miettiä, mikä on niiden suhde toisiinsa. Kuten jo aiemmin mainitsin, sekä metakielen että metakommunikaation käsitteitä käytetään kuvaamaan kielen reflektiivistä ulottuvuutta. (Tanskanen 2014: 52.) Ymmärrän tässä tutkimuksessa metakommunikaation viittaavan sellaiseen puheeseen, joka pyrkii nimenomaan vastavuoroiseen keskusteluun (ts. vuorovaikutukseen) blogigenrestä ja sen normeista. Metakielen ymmärrän taas tarkoittavan kielenkäyttäjän ilmaisua hänen esittäessään näkemyksiä tai suhtautumista esimerkiksi blogiin genrenä.

Blogitekstien metakielellisyydestä ja metakommunikaatiosta puhuttaessa kannattaa pitää mielessä kaksi ulottuvuutta. Blogin lukijat voivat kommentointiominaisuuden ansiosta kommentoida blogitekstiä tai muita kommenttikenttään jätettyjä viestejä. Omassa tutkimuksessani en keskity blogien kommentointiin liittyviin ilmiöihin, mutta metakommunikaation käsite on joka tapauksessa tutkimukseni kannalta mielenkiintoinen ja relevantti. Tutkimusaineistoni osoittaa, että bloggaajat antavat lukijoilleen jonkin verran ohjeita omien tekstiensä tulkintaan ja ottavat kantaa siihen, millaista toimintaa, eritoten kommentointia, he odottavat lukijoiltaan. Tätä on blogitekstissä havaittavissa oleva metakommunikaatio kirjoittajan ja lukijoiden kesken. Metakommunikaation käsitteen rooli tutkimuksessani on nimenomaan

käsitteistää bloggaajan ja lukijoiden välistä suhdetta. Pohdin aineistoa analysoidessani tarpeellisilta osin myös sitä, kuinka bloggaajat ohjaavat lukijoitaan tulkitsemaan puhettaan bloggaamisesta.

3 AINEISTO JA MENETELMÄT

Tutkimusaineistoni koostuu blogiteksteistä, joiden blogeihin liittyvää metapuhetta tarkastelemalla ja analysoimalla vastaan tutkimuskysymyksiini. Tässä luvussa esittelen tutkimusaineistoni olennaisilta osin ja kerron, mihin tutkimusaineiston valinta perustuu. Perustelen myös sen, miksi olen tehnyt aineiston analyysissä tietynlaisia rajauksia, kuten jättänyt julkaisujen kuvat analyysin ulkopuolelle. Ennen varsinaiseen analyysin siirtymistä esittelen myös tutkimusmenetelmäni eli sen, millä tavoin toteutan aineiston analyysin käytännössä.

3.1 Aineiston valinta

Tutkimukseni aineisto koostuu yhteensä 16 blogitekstistä, jotka on julkaistu neljässä eri blogissa. Valitsemani blogit ovat suosittuja ja tunnettuja lifestyleblogeja, jotka ovat ilmestyneet jo useamman vuoden ajan. Aineistoni pitkäikäisin blogi on ollut olemassa jo vuodesta 2007 ja uusin tulokaskin on perustettu jo vuonna 2012. Sekä blogien pitkäikäisyys että niiden suosittuus ja tunnettuus vaikuttivat valintaani. Kirjoittajat ovat pitkän blogiuransa aikana tulleet tutuiksi genren kanssa ja nähneet blogimaailman viime vuosien kehityskaaren. Kaikki aineistoni blogit ilmestyvät osana Indiedays-blogiportaalia, jonka vuoksi esittelen portaalia hieman tarkemmin vielä tässä luvussa. Osana Indiedays-portaalia aineistoni blogit ovat jossain määrin ammattimaisia blogeja, sillä bloggaajille maksetaan jonkinlaista palkkiota heidän tuottamastaan sisällöstä (Indiedays 2016c), mutta ammattimaisuus ei varsinaisesti vaikuttanut aineiston valintaani. En siis tietoisesti etsinyt tutkimusaineistoni osaksi vain ammattimaisia blogeja, mutta valintaperusteina olleet blogin suosittuus ja tunnettuus toki johtivat valintaa tähän suuntaan.

Aineiston valinta perustuu tekstien soveltavuuteen suhteessa tutkimuskysymyksiini. Olen kiinnostunut tutkimuksessani siitä, millaisena genrenä blogit kirjoittajilleen näyttäytyvät. Havainnoin muun muassa sitä, millaisia implisiittisiä ja eksplisiittisiä tekstilajipiirteitä kirjoittajat genrelle määrittävät ja millaisia muita seikkoja he tuovat esille liittyen blogeihin laajempänä ilmiönä. Näitä kysymyksiä tarkastelen blogeissa esiintyvän metatekstin kautta, jota nimitän tutkimuksessani blogipuheeksi. Blogipuhetta tarkastellakseni aineistoni tekstien täytyy siis sisältää blogeja ja bloggaamista kommentoivaa metatekstiä. Tämä on ollut keskeinen aineiston valinnassa vaikuttava kriteeri. En siis tutki esimerkiksi sitä, kuinka yleistä

blogipuhe on, vaan olen kiinnostunut nimenomaan siitä, millaista arvottamista ja kommentointia se sisältää.

Aineistovalintaan on vaikuttanut myös se, että blogipuhetta sisältävät tekstit ovat olleet suhteellisen helposti löydettävissä blogin tekstiarkistosta. Olen valinnut aineistoon sisältyvät tekstit sen perusteella, että ne ovat löydettävissä arkistoista tunnisteiden ”blogi”, ”bloggaaminen”, ”bloggaus” tai ”blogista” avulla. Tämä on ollut välttämätöntä, sillä satojen tekstien joukosta blogipuhetta sisältävien tekstien etsiminen olisi vienyt kohtuuttomasti aikaa. Olen poiminut edellä mainittujen tunnisteiden takaa jokaisen blogin kohdalla neljä tuoreinta julkaisua, joissa bloggaaja kommentoi blogigenreä ja bloggaamista. Olen kuitenkin rajannut aineistosta tietoisesti pois sellaiset mahdolliset julkaisut, jotka koostuvat ainoastaan tai ainakin pääosin kuvista sekä erilaisista blogitapahtumista tai bloggaajatapaamisista raportoivat julkaisut.

Tutkimusaineistoon valikoituneissa julkaisuissa on toki kuvia, mutta olen rajannut ne analyysin ulkopuolelle. Analyysimenetelmäni keskittyvät nimenomaan kielen analyysiin, ja kuvien analysointiin apuvälineitä antavien teoreettisten lähtökohtien ja menetelmien sisällyttäminen tutkimukseen olisi tehnyt teorian ja menetelmien kirjosta suhteettoman suuren. En myöskään koe, että kuvien analysointi olisi vastannut tutkimuskysymyksiini, koska tarkastelun kohteena on nimenomaan blogeissa esiintyvä metakieli. Analyysin ulkopuolelle olen jättänyt niin ikään julkaisuihin liittyvät kommentit. Kommentit olisivat varmasti tuoneet aivan uudenlaista ulottuvuutta blogigenren normittamiseen liittyvään blogipuheeseen, mutta sekä julkaisuiden että niihin liittyvien kommenttien tutkiminen olisi saman tutkielman puitteissa haasteellista.

Tutkimusaineistooni sisältyvät tekstit ovat kaikki ilmestyneet blogeissa, jotka kuuluvat Indiedays-blogiportaaliin. Blogiportaali eli blogimediakonsepti toimii ainakin Indiedaysin tapauksessa tietynlaisena managerina, joka hoitaa blogien ja yhteistyöyritysten välistä toimintaa, kuten mainosmyyntiä ja kampanjasuunnittelua. Sen lisäksi, että portaali huolehtii yritysyhteistyöhön liittyvistä asioista, se myös tarjoaa bloggaajalle vertaistukea muun muassa julkisuuden hallintaan liittyvissä kysymyksissä kokoamalla yhteen jopa satoja suosittuja blogeja. (Noppari & Hautakangas 2012: 112.) Portaalin ”sisällä” bloggaaville voidaan asettaa myös joitain yhteisiä pelisääntöjä esimerkiksi mainonnasta tai julkaisujen eettisyydestä. Yhteisistä pelisäännöistä huolimatta bloggaajat toimivat itsenäisesti ja vastaavat omasta sisällöntuotostaan (Indiedays 2016c).

Indiedays on Suomen suurin blogiportaali, joka omien tietojensa mukaan tavoittaa viikoittain yli 300 000 lukijaa. Se on perustettu vuonna 2010 ja nykyisellään blogiyhteis-

söön kuuluu jopa 500 blogia. Alun perin portaali perustettiin nimenomaan muotiblogien ympärille, mutta sittemmin eri alagenrejä edustavien blogien kirjo portaalissa on laajentunut. (Indiedays 2016c). Kuten jo aiemmin aineiston valintaa perustellessani mainitsin, olivat blogien suosittuus ja tunnettuus yksi valintakriteeri. Indiedays on Suomen suurin blogiportaali, joten aineiston kerääminen nimenomaan Indiedays-blogien joukosta tuntui tarkoituksenmukaiselta. Indiedays maksaa bloggaajilleen palkkiota tuotetusta sisällöstä (Indiedays.com), joten kaikkien aineistooni kuuluvien blogien kohdalla on kyse ainakin jollain tasolla ammattimaisesta toiminnasta.

Portaalilla on tietenkin valta päättää, millainen blogin pitää olla päästääkseen osaksi blogiyhteisöä. Indiedays koostuu kahdesta alaportaalista, joihin kuuluu useita eri aihealueisiin erikoistuneita bloggaajia. Alaportaalit ovat nimeltään Indiedays Styles & Trends ja Indiedays Living & Lifestyle. Palvelun sivuilla kerrotaan Styles & Trends -portaalin seuraavan *nuorten, rohkeiden bloggaajien värikästä elämää*, kun taas Living & Lifestyle -portaalin blogit keskittyvät *laatutietoisten ja perheellisten naisten arkeen*. Alaportaalien kuvaukset itse asiassa säätelevät melko pitkältikin sitä, millaiset bloggaajat ja blogit portaaliiin ovat tervetulleita: Styles & Trends -portaaliiin bloggaajien toivotaan olevan rohkeita ja elävän värikästä elämää, kuten yllä olevasta sitaatista voidaan lukea. Tästä voi päätellä, että rohkean elämäntyylin tulisi myös näkyä blogissa. Sen lisäksi, että portaali epäsuorasti alaportaalien kuvausten kautta rajaa portaaliiin kuuluvien blogien teemoja, sivustolla kerrotaan myös tarkemmin niistä vaatimuksista, joihin blogin pitää vastata päästääkseen osaksi yhteisöä. Tämä on portaaliiin keino säädellä blogien muotoa, tyyliä ja sisältöä. Vaatimukset liittyvät muun muassa blogin persoonallisuuteen, kuvien laatuun ja kokoon, tekstien inspiroivuuteen, lukijoiden määrään ja julkaisuaktiivisuuteen (Indiedays 2016a). Blogien muotoa, tyyliä ja sisältöä säätelevät ohjeistukset ovat myös blogipuhetta, vaikka tutkimuksessani ne eivät ole osa tutkittavaa aineistoa. Niiden funktio on kuitenkin sama, kuin blogeissa itsessään esiintyvän blogipuheen: blogigenerien liittyvän toiminnan säätely.

3.2 Aineiston esittely

Edellisessä alaluvussa mainitsin, että kaikki tutkimusaineistoni blogit ilmestyvät osana Indiedays-blogiportaalia ja ovat jossain määrin ammattimaisia. Tutkimusaineistoni blogit täyttävät hyvin Kortesuon ja Kurvisen (2011: 99–98) listaamat ammattimaisen blogin tunnuspiirteet. Blogeilla on suuri lukijakunta, joka kasvaa edelleen. Bloggaajilla on useita tuotekump-

paneita, joiden erilaisia tuotteita he blogeissaan mainostavat. Mainostajatkin ovat huomanneet, että ammattimaisesti bloggaavilla on vaikutusvaltaa lukijoihinsa. Yhä useammat lifestylebloggaajat kuuluvat lisäksi blogiportaaliin, joka maksaa kirjoittajille palkkaa. 2010-luvun alussa kirjoitettu teos kertoo näin ollen hyvin siitä, miten nopeasti blogigenre on muuttunut vain muutaman vuoden aikana. Ammattimaisuuden ja blogiyhteisöön kuulumisen vaikutuksia tarkastelen myöhemmin tutkimustuloksia ja niistä tekemiäni päätelmiä esittäessäni.

3.2.1 Anna + Sebastian

Anna + Sebastian on erään pariskunnan vuodesta 2012 lähtien ilmestynyt lifestyleblogi. Kirjoittajien omien sanojen mukaan Anna + Sebastian on ”parisuhde-lifestyleblogi”, jota he kuvaavat bloginsa esittelyssä seuraavasti:

Annan, 25 ja Sebastianin, 36 elämästä kertova blogi. Asiaa sisustuksesta ja sapuskasta, sekä riidoista ja rakkaudesta.

Blogissa esiintyvien aiheiden laaja kirjo osoittaa, että kirjoittajien itsensä esittämän määritelmä alagenrestä on varsin osuva. Blogin pääsivun ylälaidassa olevien tunnisteiden (Dating, Food, Interior, Travel) perusteella blogin keskeisimmät aiheet näyttävät liittyvän parisuhteeseen, ruokaan, sisustukseen ja matkailuun.

Tutkielmaa tehdessäni Anna + Sebastian -blogi ilmestyy osana Indiedays Styles & Trends -blogiportaalia. Julkaistuja tekstejä on blogin arkiston perusteella vuosittain yli 300, lukuun ottamatta blogin ensimmäistä elinvuotta. Blogiarkiston selaamista helpottavista tunnisteista kirjoittajien eniten käyttämä tunniste on *lifestyle*.

3.2.2 But I'm a human not a sandwich

But I'm a human not a sandwich on 24-vuotiaan kahden tytön äidin ylläpitämä blogi, jonka kirjoittaja itse nimeää eräässä aineiston tekstissä ”perheblogiksi”. Bloginsa esittelyssä kirjoittaja kuvaa blogiaan seuraavalla tavalla:

Blogia kirjoittaa 24-vuotias kahden tytön äiti ja Oton vaimo Helsingistä. Täällä tehdään arjesta kauniimpaa, esitellään niin lasten kuin aikuistenkin tyyliä, sisustetaan, pohditaan kasvatusta, kokataan, ihmetellään parisuhdetta ja otetaan kantaa ajankohtaisiin aiheisiin. Tervetuloa lukemaan!

Kuvauksen perusteella kirjoittajan määritelmä omasta blogistaan perheblogina liittyy erityisesti siihen, että hänen perheensä näkyy blogin aiheissa ja teksteissä (aikuisten ja lasten tyyli, kasvatus, parisuhde). Kirjoittaja ei kuitenkaan kuvauksessa tyydy vain esittelemään blogin aiheita, vaan kertoo myös ottavansa kantaa ajankohtaisiin aiheisiin, mikä eroaa muun muassa *Anna + Sebastian* -blogin kuvauksesta. Tutkielmaa tehdessäni *But I'm a human not a sandwich* ilmestyy osana Indiedays Living& Lifestyle -blogiportaalia.

3.2.3 Aion tarinoita treenaamisesta

Aion tarinoita treenaamisesta on nimensä mukaisesti liikunnalliseen elämäntavan aihealueisiin keskittyvä blogi. Kyseessä on siis niin kutsuttu treeniblogi, mutta koska julkaisujen aiheet liittyvät varsin laajasti arjen ja elämän peruskysymyksiin, rohkenen nimittää myös tätä blogia aineistossani lifestyleblogiksi. Bloginsa esittelyssä kirjoittaja kuvaa blogiaan seuraavasti:

Heippa ja tervetuloa blogiini! Täällä kirjoittelee Vaasassa asuva ryhmäliikuntaohjaaja/personal trainer. Kirjoittelen päivittäin ravinnosta, liikunnasta sekä omista ohjauksistani. Blogista löytyy paljon vinkkejä terveelliseen ruokavalioon ja urheilulliseen elämäntapaan. Haluatko tehdä kanssani yhteistyötä? Yhteystietoni löytyvät uusimman postauksen yläpuolelta! :)

Blogin laajasta aihepiiristä huolimatta suosituimpia julkaisuja ovat ryhmänliikunnanohjaajana ja personal trainerina toimivan kirjoittajan lukijoilleen laatimat ilmaiset kunto-ohjelmat. Nämä kunto-ohjelmat (Bikinibody Bootcamp, Beach Body ja Summer Fit) kirjoittaja on nostanut blogisivunsa yläpalkin navigointiin muiden aiheiden jäädessä päivättyinä julkaisuina julkaisuarkistoon. Tutkielmaa tehdessäni *Aion tarinoita treenaamisesta* ilmestyy osana Indiedays Styles & Trends -blogiportaalia.

3.2.4 Uusi Kuu

Uusi Kuu on lifestyleblogi, jonka aihealueita kirjoittaja ei ole bloginsa kuvauksessa rajannut juurikaan, eikä siitä voida päätellä muuta kuin se, että blogin aihepiiri on laaja. Hän kuvaa blogiaan seuraavasti:

Uusi Kuu on elämäntapa; vanha talo, narisevat lattiat, loputon remontti ja arjen kauniit yksityiskohdat. Suklaata, leipomista, hyvää ruokaa ja villasukkia. Sisustamista ja somistamista – uuden ja vanhan kontrastia. Ympäriällä arki pikkukaupungissa, maaseudun rauha ja suuri pelastustaan odottava puutarha.

Uusi Kuu -blogin kirjoittaja Emilia toteaa yhdessä blogitekstissään, että blogi kietoutuu vahvasti hänen itsensä ympärille. Hän onkin rajannut bloginsa ulkopuolelle esimerkiksi perheensä ja ystävänsä toisin, kuin monet bloggaajat. Kirjoittajan mukaan tilastollisesti luetuimmat julkaisut hänen blogissaan liittyvät leivontaan ja resepteihin sekä liikuntaan ja terveyteen. Tutkielmaa tehdessäni *Uusi Kuu* ilmestyy osana Indiedays Living& Lifestyle -blogiportaalia.

3.3 Analyysimenetelmä

Tutkimukseni edustaa laadullista diskurssintutkimusta. Tavoitteenani on diskurssianalyysin ja lingvistisen tekstianalyysin keinoin lisätä ymmärrystä blogigenreen liittyvistä sosiaalisesti muodostuneista prosesseista, ehdoista, säännöistä ja seurauksista. Tutkin, millaisia tekstilajinormeja kirjoittajat blogigenrelle esittävät niin implisiittisesti kuin eksplisiittisestikin. Diskurssintutkijan tavoitteena on yleisesti ottaen aineistosta riippumatta tavoittaa jotakin, joka on aineistolle ja tutkittavalle ilmiölle ominaista (Pietikäinen & Mäntynen 2009: 165). Tutkimuksessani pyrin ymmärtämään valitsemani aineiston pohjalta sitä, millaisena bloggaajat itse kokevat ja näkevät blogigenren.

Tarkastelen ensinnäkin tutkimusaineiston metakielen kautta esiin nousevia diskursiivisia valintoja. Pyrin siis tekemään jonkinlaisen hahmotelman siitä, millaisia diskursseja blogeista, bloggaamisesta ja blogigenren normeista puhuttaessa nousee esille. Suhteutan aineistossa esiintyviä genren normittamiseen ja sen merkityksistä neuvotteluun liittyviä diskursseja siihen, millaisia kriteereitä lähdekirjallisuudessa (blogi)genrelle yleisesti asetetaan. Hyödynnän tässä muun muassa Bakhtinin (1986) määritelmää genrestä sekä Miller & Shepherdin (2004) ja Herringin ym. (2004) tutkimia ja toteamia blogigenren peruspiirteitä. Lähdekirjallisuudesta nousevia genren määritelmiä ja niihin perustuvia aineistosta tekemiäni luokitteluja täydennän aineistosta nousevilla muilla teemoilla. Analyysi on siis osin teorian ohjaama ja osin aineistolähtöistä.

Diskursiivisten valintojen sisältöihin pääsen käsiksi tekstin kielellisten piirteiden ilmaisemien merkityksien tarkalla analyysillä. Tarkastelen muun muassa erilaisia leksikaalisia valintoja, joista tutkimusongelmani kannalta keskeisimpiä ovat erityisesti kirjoittajan suhtautumista osoittavat ilmaukset sekä muut modaaliset ilmaukset. Olen kiinnostunut siitä, kuinka bloggaajat nimeävät blogigenren sisäisiä ilmiöitä, jolloin tarkastelun kohteena ovat erityisesti substantiivit. Substantiiveilla nimetään muun muassa olioita, esineitä, asiointiloja, suhteita ja

toimintoja (VISK § 551). Lisäksi olen kiinnostunut siitä, millaisia ominaisuuksia näille ilmiöille ja asioille annetaan, ja kuinka bloggaajat luonnehtivat omaa suhtautumistaan ja suhdetaan niihin. Tällöin tarkastelun kohteena ovat erityisesti adjektiivit, jotka sanaluokkana luonnehtivat suhteellisia ja absoluuttisia ominaisuuksia (VISK § 603). Bloggaajien suhtautumista ilmiöihin ja asioihin sekä heidän toimintaansa tarkastelen havainnoimalla aineistossa esiintyviä teonsanoja eli verbejä.

Hyödynnän myös jo aiemmin esittelemäni systeemis-funktionaalisen kieliteorian antia käytännön kielelliselle analyysille. Blogi on ainakin jossain määrin vuorovaikutteinen tekstilaji, joten tarkastelun kohteena on erityisesti interpersoonaisen metafunktion ilmeneminen. Interpersoonaisen kielen piirteiden tarkastelu keskittyy kirjoittajan ja lukijan välisten suhteiden ja kirjoittajan läsnäolon tutkimiseen. Lisäksi voidaan havainnoida, miten kirjoittaja asemoi itsensä suhteessa yleisöön sekä sitä, millaista ideaalia yleisöä kirjoittaja tekstilleen rakentaa. (Martin & White 2005: 1.)

Esitän analyysini yhteydessä tarkasteltavia ilmiöitä havainnollistavia tekstiesimerkkejä aineistosta. En luonnollisestikaan voi esittää systemaattisesti tekemääni aineiston kokonaisanalyysia sellaisenaan tutkimusraportissani, vaan valitsemani tekstiesimerkit ovat vain otteita aineistosta. Olen pyrkinyt valitsemaan tutkimusraporttiini sellaisia esimerkkejä, jotka edustavat hyvin tarkasteltavien asioiden ilmenemistä koko aineistossa. Tutkimuksessa tarkasteltavat ilmiöt eivät esiinny tasaisesti kaikissa aineiston teksteissä, sillä bloggaajat puhuvat blogigenrestä painottaen hieman eri asioita. Olen pyrkinyt tuomaan erilaiset painotukset näkyviksi jo analyysissa, mutta myös tutkimukseni lopuksi tekemissäni johtopäätöksissä.

4 BLOGIGENREN RAKENTUMINEN LIFESTYLE- JA TREENIBLOGEISSA

Tutkimukseni analyysi perustuu siihen, millaisia genren ominaisuuksien, mahdollisuuksien ja rajoitusten diskursseja bloggaajat teksteissään pohtivat. Olen analyysissäni keskittynyt nimenomaan niihin aineistosta esiin nouseviin diskursseihin, jotka liittyvät jonkinlaiseen blogigenren normittamiseen. Aineistoa tarkastellessani olen suhteuttanut siinä esiintyviä diskursseja genretutkimuksen teoriaan ja tekstilajin määritelmiin. Tässä analyysini taustalla on erityisesti Bahtinin (1986) määritelmä genrestä (ks. luku 2.3.1), sillä hänen määritelmänsä genrestä suuntaa huomion niin temaattisiin, rakenteellisiin kuin tyyllisiin genrekonventioihin. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että olen tehnyt havaintoja siitä, millaisiin yleisiin tekstilajin ominaisuuksiin ja kriteereihin kirjoittajat viittaavat teksteissään. Toisaalta osa diskursseista nousee puhtaasti aineistosta ja liittyy vahvasti nimenomaan blogiin tekstilajina: kyseisiä genren normittamiseen tai määrittämiseen liittyviä diskursseja ei siis ole välttämättä havaittavissa missään muussa tekstilajissa.

Analyysini etenee siten, että esittelen ensimmäisenä yleisesti aineistosta esiintyvän laajemman teeman (esimerkiksi luku 4.1), jonka jälkeen erittelen ja analysoin tarkemmin kyseisen teeman yhteydessä esiin nousevia diskursseja ja blogigenreen rakentuvia normeja. Diskursseilla tarkoitan niitä erilaisia näkökulmia, joista käsin kirjoittajat blogigenrestä puhuvat ja joista käsin genreä määritellään.

4.1 Julkaisuaktiivisuus, sisällön laatu ja tyyli

Bloggaajat kommentoivat ja selittävät aineistossa järjestään niitä periaatteita, joita heillä on liittyen omaan julkaisuaktiivisuuteensa (kuinka usein blogia päivitetään), blogisisällön laatuun (mm. kaupalliseen yhteistyön periaatteet) sekä blogin ja bloggaajan omaan tyyliin. Säännöllisyyteen, laatuun ja tyyliin liittyvät diskurssit ovat aineiston perusteella yleisiä blogigenreen liittyviä piirteitä tai ”sopimuksia”. Blogia tarkastellaan diskursseista käsin kaikkien kirjoittajien teksteissä ja kirjoittajilla tuntuu vieläpä olevan säännöllisyyteen, laatuun ja tyyliin liittyvistä asioista jotakuinkin samanlainen näkemys. Esimerkki (1) tiivistää yhdessä virkkeessä hyvin näiden diskurssien ilmenemisen teksteissä:

1) Samaan aikaan olen kuitenkin halunnut pitää yllä blogia tismalleen samanlaisena kuin aina ennenkin, ja olen **yrittänyt olla tinkimättä** tyylistäni, tahdistani tai postausten laadusta. (HUMAN)

Esimerkissä kirjoittaja kertoo ainakin pyrkivänsä siihen, että tyylistä, tahdistista ja laadusta ei tingitä. Verbin *tinkii* abessiivimuotoinen infinitiivi *tinkimättä* viittaa ehdottomuuteen ja järkkymättömyyteen (KS s.v. *tinkii*). Yhdistettynä puhujan tavoittelua, pyrkimistä ja koettamista ilmaisevaan deonttiseen verbiin *yrittää* (VISK § 1554; KS s.v. *yrittää*) se on jokseenkin jopa ristiriitainen. Tämä saattaa kertoa jotain siitä, että kirjoittaja ei välttämättä koe kuitenkaan pystyvänsä olevaan asioiden suhteen niin järkkymätön kuin toivoisi. Joka tapauksessa kirjoittaja pyrkii ilmaisemaan ehdotonta suhtautumistaan näihin bloginsa laadullisiin seikkoihin. Tässä alaluvussa esittelen, millaisia asioita bloggaajat nostavat aineistossa esille liittyen edellä mainittuihin osa-alueisiin ja millaisista erilaisista näkökulmista he niitä lähestyvät.

4.1.1 Säännöllisyys

Blogin kirjoittaminen saa usein alkunsa kirjoittajan omista tarpeista, joista tärkeimpinä Millerin ja Shepherdin (2004: 9) tutkimuksessa esille nousevat blogin tarjoama keino itseilmaisuuksiin, asioiden jakamiseen ja yhteisöllisyyden kokemiseen. Blogi toimii siis kirjoittajilleen eräänlaisena itseilmaisun väylänä. Bloggaajat viittaavat blogin merkitykseen ja rooliin itseilmaisun harjoittamisena tutkimusaineistossanikin useaan otteeseen. Palaan luvussa 4.2 havaintoihin, joita olen tehnyt bloggaajien ilmaisemista tavoitteista ja päämääristä bloggaamista koskien. Sivuan aihetta jo tässä vaiheessa siksi, että bloggaajat näyttävät suhtautuvan bloggaamiseen vakavasti ja velvollisuudentuntoisesti huolimatta siitä, että halu bloggaamiseen syntyy usein alun perin nimenomaan kirjoittajan omista tarpeista.

Kirjoittajat kokevat selvästi olevansa vastuussa lukijoilleen siitä, että blogin julkaisutahti ja sisällön laatu vastaavat odotuksia. Aineistoni bloggaajat ovat toki ammattibloggaajia, mikä varmasti osaltaan selittää korkeita vaatimuksia ja lupauksia. Julkaisuaktiivisuuteen liittyy erityisen vahvasti eräänlainen syyllisyys. Tämä ei oikeastaan ole ihme, sillä tekstilajina blogin piirteisiin liitetään yleisesti nimenomaan säännöllinen päivittyminen (Miller & Shepherd 2004: 7; Herring ym. 2004: 1). Blogigenren yhtenäisyys on monilta osin kyseenalaista, mutta säännöllisyys on piirre, joka yhdistää ainakin ammattimaisia ja ”hyviä” blogeja.

Julkaisemiseen liittyvä syyllisyys tulee teksteissä esille erityisesti silloin, kun bloggaaja on omasta mielestään laiminlyönyt säännöllisen julkaisemisen periaatetta. Esimerkeissä (2) ja (3) kirjoittajat kommentoivat julkaisutahdin laiminlyömistä seuraavasti:

2) Me ollaan oltu nyt **jo pari viikkoa ihan retuperällä** tän blogin kanssa. Selityksiä on yhtä monta kuin välipäiviäkin. (AS)

3) **Nyt** tarvitaan **ryhdistäytymistä** tai jopa ihan kokonainen **korjausliike**. (AS)

Kirjoittajat (*me*) kertovat olleensa *ihan retuperällä*, mitä tulee blogin julkaisutahtiin. Intensiiviteettipartikkeli *ihan* viittaa tässä tapauksessa ominaisuuden rajaan (vrt. *aivan*) (VISK § 854). Kirjoittajan mukaan blogin ylläpitäminen on täten niin laiminlyöty kuin mahdollista. Tekstikontekstista voi päätellä, että kyse on nimenomaan julkaisutahdista, eikä esimerkiksi julkaisujen laadusta. Kirjoittajat eivät kyseisessä esimerkissä varsinaisesti kerro, millä tavoin julkaisutahti on muuttunut tai kuinka usein heillä tavallisesti on tapana julkaista blogissaan jotakin, mutta mainitsevat kuitenkin, että tilanne on jatkunut *jo pari viikkoa*. Kestoa ilmaiseva adverbijoin *jo* ilmaisee, että tilanne on alkanut jo jonkin aikaa sitten ja jatkunut sen jälkeen (VISK § 1518). Kirjoittajan voi siis olettaa pitävän parin viikon mahdollista taukoa suhteellisen pitkänä aikana. Kirjoittaja ei kuitenkaan mainitse, viitataanko retuperällä olemisessa totaaliseen kirjoittamattomuuteen vai ainoastaan julkaisutahdin hidastumiseen, joka on jatkunut jo pari viikkoa. Esimerkissä (3) kirjoittajat toteavat kuitenkin tarvitsevansa *ryhdistäytymistä*. Virkkeen alussa puhehetkeen viittaava adverbijoin *nyt* osoittaa, että tilanteen ei suoda jatkuvan enää (VISK § 650). Esimerkkien perusteella voidaan olettaa kirjoittajien pitävän säännöllisyyttä keskeisenä blogigenreä koskevana normina, jota ei tule rikkoa.

Esimerkissä 4) kirjoittaja tarkentaa edellisiin esimerkkeihin verrattuna melko yksityiskohtaisesti käsityksiään siitä, kuinka usein blogissa pitäisi julkaista. Myös esimerkki (5) havainnollistaa hyvin kaikkien aineiston bloggaajien käsitystä sopivasta julkaisutahdista.

4) Paluu siihen **normaaliin** päivärytmiin, johon **kuuluu jokailtainen tai aamuinen postaus**. (AS)

5) Harvassa ovat ne päivät, jolloin blogi ei ole päivittynyt, ja silloinkin vain **äärimmäisen** pakon alla. (UK)

Esimerkissä (4) puhutaan jokailtaisesta tai aamuisesta postauksesta, jotka kuuluvat osaksi kirjoittajan normaalia päivärytmiä. Adjektiivilla *normaali* voidaan viitata tavalliseen tai tavanomaiseen, mutta myös odotuksenmukaiseen tai hyväksyttävään (KS s.v. *normaali*). Esimerkistä voidaan olettaa, että kirjoittaja viittaa nimenomaan hänelle tavanomaiseen päivärytmiin. Toisaalta esimerkin perusteella on mahdollista tehdä tulkinta, jonka mukaan kirjoittajan mielestä olisi suotavaa (ts. odotuksenmukaista), että blogeissa ylipäätään julkaistaan jotain

päivittäin. Tätä käsitystä vahvistaa myös toisen kirjoittajan tekstistä poimittu esimerkki (5). Kirjoittaja kertoo, että usean vuoden ajan kestäneen bloggaamisen aikana vain harvoin on ollut päiviä, jolloin blogissa ei ole julkaistu mitään. Tämäkin on tapahtunut *äärimmäisen* pakkon alla. *Äärimmäinen* viittaa muun muassa suureen, kovimpaan tai ankarimpaan mahdolliseen (KS s.v. *äärimmäinen*). Tulkitsem kirjottajan viittaavan siihen, että julkaisemattomuus liittyy ainoastaan pakkoon, eikä koskaan vapaaehtoisuuteen. Jokapäiväisen julkaisemisen normia rikotaan siis ainoastaan silloin, kun ei ole muita vaihtoehtoja.

Syylisyys nousee esiin myös tietynlaisten bloggaamiseen liittyvien oheistoimintojen laiminlyömisestä puhuttaessa. Erilaiset blogin ylläpitämiseen liittyvät oheistoiminnot eivät varsinaisesti liity julkaisuaktiivisuuteen, mutta esimerkeistä nousee esille selvästi sama syylisyyden tunne, kuin julkaisuaktiivisuutta koskevassa puheessa. Kirjoittaja haluaa siis osoittaa omaa sitoutumistaan olemalla aktiivinen bloginsa suhteen. Näihin oheistoimintoihin esimerkin (6) mukaan kuuluvat muun muassa kommentteihin ja sähköpostiviesteihin vastaaminen.

6) Viimeiset pari viikkoa ovat olleet niin järkyttävän täynnä tekemistä, että en ole **yksinkertaisesti ehtinyt** vastaamaan kommentteihin tai sähköposteihin. (HUMAN)

Kirjoittaja korostaa, että hänellä muista kiireistä johtuen ei *yksinkertaisesti* ole ollut aikaa näiden asioiden tekemiseen. Vaikuttaa siltä, että hän ei halua lukijoiden (ja mahdollisesti yhteistyökumppaneiden) tulkitsevan, että vastaamattomuudessa olisi kyse mistään muista kuin ehtimättömyydestä. Adverbiaali *yksinkertaisesti* toimii virkkeessä kommenttiadverbiaalin tavoin osoittaen kirjoittajan arviota ja asennoitumista (VISK § 999). Esimerkissä (7) kirjoittaja edelleen pahoittelee ehtimättömyyttään.

7) Mun ei ole helppo sanoa että en jaksa, ja siksi olen yrittänyt kaikin keinoin jatkaa niinkuin ennenkin, siinä kuitenkin täysin onnistumatta, varsinkaan kommenttien osalta. Mä **pyydän siitä anteeksi**, ja **lupaan teille** että tähän tulee muutos. (HUMAN)

Kirjoittaja puhuttelee lukijoita virkkeessä, jossa välittää pahoittelunsa käyttämällä kommunikatioverbiä *pyytää anteeksi* ja samalla *lupaa* asioiden (oman aktiivisuutensa) muuttuvan. Pronominilla *teille* kirjoittaja osoittaa, kenelle hän lupauksen tekee. Tällä tavoin myös tässä esimerkissä kirjoittaja osoittaa melko selvästikin sen, että kokee olevansa lukijoilleen vastuussa bloginsa säännöllisestä ylläpitämisestä.

Syällisyys läpäisee melko perusteellisesti koko julkaistutahdin säännöllisyyttä koskevan puheen ja vastaavanlaisia esimerkkejä on jokaisen aineistoni bloggaajan teksteissä. Mielenkiintoisen, hieman toisenlaisen sävyn keskusteluun tuo pohdinta *blogilomista* eli blogin ylläpidon ansaitusta tauottamisesta, josta puhutaan esimerkeissä (8) ja (9).

8) **Päätin** jo varhain keväällä, että heinäkuu on itselleni **jonkinlainen lomakuukausi**, teen blogia jos siltä tuntuu, ja jätän tekemättä, mikäli tämä vaihtoehto houkuttelee enemmän. (UK)

9) Lomia ei blogista tän reilun kolmen vuoden kirjottamisen aikana olla haluttu tai osattu pitää, joten tällainen heinäkuinen postaustahdin rauhoittaminen **toimi** hyvänä **happihyppelynä**. (AS)

Esimerkissä (8) virkkeen aloittava mentaalinen verbi *päättää* kertoo julkaisemattomuuden suunnitelmallisuudesta. Kirjoittaja on siis päättänyt etukäteen pitää lomakuukauden blogin ylläpitämisestä, mikä ilmeisesti on hänen mielestään hyväksyttävämpää kuin tahaton passiivisuus. Määriteosa *jonkinlainen* viittaa kaltaisuuteen (VISK § 426). Kirjoittajan voi tulkita vertaavan lomaansa ansiotyöstä kertyvään vuosilomaan, jonka perusteella myös lomakuukausi blogista olisi täysin ansaittu. Esimerkissä (9) bloggaajan pitämä *happihyppely* on ollut tahaton (viitataan menneeseen aikaan), mutta jälkepäin sen pohditaan olleen itse asiassa jonkinlainen blogiloma. Molemmat kirjoittajat ovat sijoittaneet ansaitun lomakuukautensa tai happihyppelynsä heinäkuulle, mikä on mielestä myös mielenkiintoinen havainto. Heinäkuutahan pidetään yleisesti hyvänä kesälomakuukautena, jolloin lukijatkin mahdollisesti suhtautuvat suopeammin julkaisemattomuuteen. Ansaittuna pidettyyn lomaan syällisyyttä ei puheessa liitetä.

4.1.2 Laatu

Blogin laadusta puhutaan sekä kirjoittajan että lukijan kannalta olennaisista näkökulmista. Kirjoittajilla on jokin käsitys siitä, millainen on heidän omasta mielestään, mutta myös lukijan mielestä laadukas ja hyvä blogi. Tyypillisinä laadun ominaisuuksina nousevat esiin ainakin blogin mielenkiintoisuus (mitä se sitten käytännössä tarkoittaakaan) ja vaihtelevuus, joka liittyy oikeastaan läheisesti kiinnostavuuteen. Esimerkeissä (10) ja (11) molemmat kirjoittajat mainitsevat blogin mielenkiintoisuuden, mikä kertoo oletettavasti siitä, että se koetaan blogin laadun kannalta tärkeäksi ominaisuudeksi.

10) Olla mahdollisimman paljon lasten kanssa, olla hyvä vaimo miehelleen, pitää oman blogin **mielenkiintoisena** ja tiiviisti päivittyvänä, - - (HUMAN)

11) Itse pyrin siihen, että tekstit olisivat **vaihtelevia, aiheet mielenkiintoisia**. Haluaisin säilyttää sen kotikutoisuuden, mutta tuoda välillä myös virallisempaa kantaa joihinki asioihin. (ATT)

Molemmissa esimerkeissä puhutaan siis siitä, kuinka blogin pitäisi olla mielenkiintoinen, mutta kumpikaan ei määrittele, mitä mielenkiintoinen blogi tarkoittaa. Esimerkissä (11) kirjoittaja tosin viittaa siihen, että pyrkii pitämään tekstit vaihtelevina ja variaatiota ilmaisevasta verbistä *vaihdella* (KS s.v. *vaihdella*) muodostettu partisiippi *vaihteleva* viittaa niin ikään aiheiden variaatioon ja vaihtelevuuteen. Kirjoittaja myös mainitsee, että nimenomaan aiheiden (ts. sen, mistä hän kirjoittaa) pitäisi olla mielenkiintoisia, mutta ei kerro enempää siitä, mitkä aiheet on huomannut kiinnostaviksi. Eräs kirjoittajista (UK) kertoo, että esimerkiksi *ajankoh-taisuus* liittyy siihen, kuinka kiinnostavia blogin aiheet ovat. Hänen mukaansa ajankohtaiset aiheet kiinnostavat useimpia lukijoita, kun taas ainoastaan johonkin tiettyyn aiheeseen keskittyvät blogit kiinnostavat vain aiheeseen vihkiytyneitä.

Yksi bloggaajista ottaa tekstissään esille myös sen, miten blogien laatu on kenties muuttunut viime aikoina. Esimerkissä (12) hän liittää laatuun bloggaamisen kotikutoisuuden ja huolettomuuden.

12) Janni pohdiskeli, kuinka blogien laatu on muuttunut vuosien myötä ja tämän myötä myös monet lukijat yhtyivät samaan, jopa kaipaillivat enemmän sitä vanhaa **kotikutoisuutta ja huole-tonta** bloggaamista. (ATT)

Kirjoittaja viittaa aluksi jonkun toisen henkilön pohdintaan siitä, että blogien laatu on muuttunut. Tämän lisäksi hän ottaa esille myös lukijoiden mielipiteen siitä, miten blogit ovat muuttuneet. Kuvallinen ilmaus *kotikutoinen*, viittaa jonkinlaiseen itse tehtyyn tai omaan (KS s.v. *kotikutoinen*) ja *huoleton* taas tässä tapauksessa tulkintani mukaan tietynlaisen jännitteisyyden ja epävarmuuden poissaoloon. Kotikutoisuus ja huolettomuus eivät ehkä varsinaisesti liity blogin laatuun niin paljon kuin sen tyyliin, mutta kirjoittaja kuitenkin ilmeisesti näkee niiden vaikuttavan myös blogin laatuun.

Blogin laatuun näyttää aineiston perusteella vaikuttavan myös se, kuinka luotettavana blogia voidaan pitää. Luotettavuuteen vaikuttaa ainakin bloggaajan henkilökohtaisen elämän näkyminen blogissa ja blogin kaupallisuus, erityisesti tuote-esittelyt.

13) Monesti harmitellaan, kuinka blogeissa **yritetään antaa liian kiiltokuvamainen kuva kai-kesta elämästä, ulkonäöstä ja teoista**. Kaikki on kaunista, siistiä ja mahtavaa! Paljon on myös

pohdittu, että on mukavampi jakaa positiivisuutta, kuin ruotia epäonnistumisia tai jakaa paskan päivän fiiliksiä. (ATT)

14) **En esittele enkä kehu** tuotteita, joista en oikeasti tykkää ollenkaan, vaan jokainen kaupallinen postaus on **huolellisen testauksen ja selvittelyn tuotos**. (HUMAN)

Esimerkissä (13) kirjoittaja kertoo, että usein harmitellaan liian kiiltokuvamaisia blogeja, joiden kirjoittajat yrittävät luoda elämästään tietynlaisen vaikutelman. Deonttinen verbi *yrittää* viittaa tavoitteelliseen toimintaan (VISK § 1554; KS. s.v. *yrittää*), jolloin puhutaan siis bloggaajien tahallisesta pyrkimyksestä antaa elämästään vääristynyt kuva. Blogin luotettavuus näyttää perustuvan siis niin ikään siihen, kuinka realistisesti kirjoittaja elämästään kertoo. Esimerkin (14) kirjoittaja taas kertoo lukijoilleen omasta suhtautumisestaan kaupalliseen yhteistyöhön liittyviin tuote-esittelyihin toteamalla, että ei esittele tai kehu tuotteita, jos ei itse pidä niistä. Kehumisella viitataan arvostamiseen ja kiittelyyn (hyvyydestä) (KS s.v. *kehua*), joten sellaisen tuotteen kehuminen josta ei pidä, olisi lukijan harhaanjohtamista. Tähän lausumaan ei sisälly myöskään mitään epävarmuutta. Sanottua kirjoittaja painottaa vielä huomauttamalla, että taustalla on aina huolellinen selvitys ja testaus.

Blogin sisältöön, mutta myös tietyllä tavalla laatuun viittaavat esimerkkien (15) ja (16) kommentit siitä, mitä bloggaamisen tai blogin *pitää* tai *kuuluu* olla. Tällaisin modaalisin ilmauksin esitetyt laadun osa-alueet ovat selkeitä näkemyksiä blogigenren normeista, sillä ne ilmaisevat velvollisuutta tai olosuhteiden pakkoa (VISK § 1573). Esimerkissä (15) kirjoittaja ei erittele normien piiriin kuuluvia asioita kovinkaan tarkasti, mutta kuitenkin puheessaan myöntää niiden olemassaolon. Esimerkissä (16) kirjoittaja tuo esille jo muutamia niistä blogigenren normeista, joita blogissa tulisi ilmeisesti noudattaa.

15) Koen, että tämä tietämättömyys on ollut sekä hyvä että huono juttu, sillä kuten mainitsin, mulla ei ollut mitään ohjeita minkälaista bloggaamisen **kuuluu** olla. En miettinyt otsikoita, enkä kuvia. (HUMAN)

16) Tiesin että **pitää** olla kuvia ja että niitä **pitää** olla paljon ja isoja. En tiennyt että kuvien **pitäisi** olla saman levyisiä, en tiennyt että kuvat eivät saisi olla rakeisia tai keltaisia. (HUMAN)

Pakkoa tai velvoitetta ilmaiseva deonttinen verbi *kuulua* vetoaa noudatettavaan normiin (VISK § 1577). Kirjoittaja kertoo, että kun hän aikoinaan aloitti bloggaamisen, hänellä ei ollut minkäänlaisia ohjeita, joiden mukaan hän olisi bloginsa rakentanut. Indikatiivin preesensissä oleva deonttinen verbi *pitää* ilmaisee niin ikään velvollisuutta toimia tietyllä tavalla (VISK §

1575). Esimerkissä (16) kirjoittaja liittää velvoitteet nimenomaan blogissa julkaistavien kuvien laatuun. Kirjoittajan mukaan blogissa pitää olla kuvia. Hän kertoo, millaisia kuvia saavat olla ja millaisia ne eivät saa olla. Blogissa julkaistavien kuvien on siis oltava tietynlaisia, jotta blogia pidetään laadukkaana.

Aiemmin mainittujen laadun diskurssiin liittyvien havaintojen lisäksi laatuun liittyy myöskin blogitekstien pituus, jota bloggaajat kommentoivat muutamaan otteeseen aiheistossa. He eivät kerro, kuinka pitkiä tekstit ”saisivat” olla, mutta eräs kirjoittaja kommentoi tekstinsä lopussa sen pituutta esimerkin (17) tavoin.

17) Mä **en vaan saanut tiivistettyä** neljää ja puolta vuotta yhtään lyhyemmäksi **vaikka kovasti yritin**. (HUMAN)

Tekstinsä lopussa hän toteaa, että yritti saada tiivistettyä tekstinsä lyhyemmäksi, mutta ei siihen pystynyt. Tästä voi päätellä, että blogissa julkaistavien tekstien pituutta säätelee jokin normi. Tekstit eivät siis saa olla ainakaan liian pitkiä. *Kovasti* on adverbiaali, joka ilmaisee määrän suuruutta tai tavan intensiteettia (VISK § 657). Verbi *yrittää* taas viittaa tavoitteelliseen toimintaan, johonkin tavoitteeseen pyrkimiseen (VISK § 1554; KS s.v. *yrittää*). Kirjoittaja kertoo näin lukijalleen, että ymmärtää tekstinsä olevan pitkä, mutta hän on kyllä pyrkinyt kirjoittamaan sen tiiviimmin. Bloggaajalla on siis selvästi jokin käsitys siitä, kuinka pitkiä tekstejä lukijat arvostavat tai eivät arvosta, ja tämän käsityksen perusteella hän pyrkii bloginsa tekstejä tuottamaan.

4.1.3 Tyyli

Blogin ja bloggaajan tyyliin liittyvässä puheessa näkyvät toiveet, jopa vaatimukset, persoonallisuudesta, jolla tehdään eroa toisiin blogeihin ja bloggaajiin. Kirjoittajat puhuvat toisaalta *halusta* erottua, mutta toisaalta myös siitä, että asiat *kuuluu* tehdä omalla tyylillä. Vapauden ja pakon rinnastaminen bloggaajan omaan tyyliin liittyvissä kysymyksissä on mielenkiintoinen ristiriitaisuus, sillä samalla tavallaan kielletään blogin tyylin normatiivisuus (ts. mikä on tietynlaiseen blogiin sopiva tyyli), mutta toisaalta tullaan asettaneeksi omanlainen tyyli tietynlaiseksi blogigenreen kuuluvaksi normiksi. Tyyliä siis halutaan samaan aikaan säädellä, mutta toisaalta esittää se kirjoittajan oman valinnan tuotteena.

Bloggaajat peräänkuuluttavat siis omaa tyyliä ja erilaisuutta. Tätä havainnollistavat esimerkit (18) ja (19).

18) Ei ole olemassa yhtä oikeaa tapaa tehdä asioita, vaan ne **kuuluu tehdä omaan ominaiseen tyyliin**. (ATT)

19) Netti on pullollaan samanlaisia blogeja, joten jos oikeasti **haluaa** erottua (eikä ole julkkis), täytyy uskaltaa olla erilainen. **Omanlainen**. (ATT)

Esimerkissä (18) kirjoittaja toteaa, että asiat kuuluu tehdä omalla tyyllillä. Pakkoa tai velvoitetta ilmaiseva deonttinen verbi *kuulua* vetoaa tässäkin noudatettavaan normiin (VISK § 1577). Blogin tyyliille ei siis vaikuta esimerkin mukaan olevan muita vaatimuksia kuin se, että tyyli on omanlainen. Samaa omanlaisuutta peräänkuulutetaan myös esimerkissä (19). *Omanlainen* viittaa omaperäiseen, persoonalliseen ja muusta poikkeavaan (KS s.v. *omanlainen*). Omanlaisuuden tulkitseminen poikkeavuutena muusta blogimaailmasta lienee ainakin oikea, sillä sama kirjoittaja puhuu myös halusta erottua. Mentaalinen verbi *haluta* kuvaa mielen sisäisiä tunteita, tekoja ja toimintoja (VISK § 445), jolloin kyseessä on nimenomaan bloggaajan oma tahto erottua joukosta. Tämän voi tulkita siten, että persoonalliseen tyyliin on pyrittävä, mikäli bloggaajan toiveena on erottua joukosta. Hieman toisenlaiseen tapaan omanlaisesta tyylistä puhutaan esimerkissä (20), jossa kirjoittaja esittää omanlaisen tyylin jonkinlaisen etsimisen ja löytämisen aikaansaamana prosessina.

20) Jossain vaiheessa **löysin** kuitenkin sen ”oman jutun”, millä **pystyin** erottumaan muista ja miten homma lähti kunnolla lentoon. Pidetään tämä kuitenkin salaisuutena he he. ;) (ATT)

Kirjoittaja kertoo, kuinka hän jossain vaiheessa bloggaamisen aloittamisen jälkeen ymmärsi, millä tavoin oman blogin saa erottumaan muista blogeista. Konkreettisesti tilanteen muutosta kuvaa verbi *löytää*. Modaalinen verbi *pystyä* voi viitata niin dynaamiseen, deonttiseen kuin episteemiseenkin mahdollisuuteen. Esimerkistä päätellen kyse voi olla mistä tahansa näistä, mutta olen tulkinnut siten, että kirjoittaja viittaa joko olosuhteista riippuvaan mahdollisuuteen, omaan fyysiseen tai henkiseen mahdollisuuteensa tai omaan uskoonsa asiointilan mahdollisuudesta. (VISK § 445, 1566.) Oman tyylin etsiminen viittaa siihen, että kyseessä on todella tavoiteltava asia.

Eräs kirjoittaja kiinnittää huomiota myös siihen, miten blogien ammattimaistuminen saattaa vaikuttaa blogin tyyliin. Esimerkissä (21) hän pohtii tätä verraten tyyllillisiä eroja ammattimaisen blogin ja harrasteblogin välillä.

21) Blogatessa toki kehittyy, mutta joskus hommasta voi tulla jopa **liian ”ammattimaista”**, jolloin postaukset muistuttavat enemmän **virallisia** artikkeleita, kuin **päiväkirjamaista raapustamista**, mitä bloggaaminen kuitenkin alunperin on. (ATT)

Kirjoittaja toteaa, että bloggaamisen ollessa *liian ammattimaista* julkaisut muistuttavat virallisia artikkeleita sen sijaan, että ne muistuttaisivat päiväkirjamerkintöjä, joka kirjoittajan mielestä olisi ilmeisesti paremmin blogin alkuperäistä tarkoitusta vastaava tyyli. Kirjoittaja pyrkii kaiketi pohtimaan nimenomaan virallisen ja epävirallisen rajankäyntiä blogissa. *Virallinen* voi viitata muun muassa normien mukaiseen, mutta tulkitseen kirjoittajan tarkoittavan tässä sitä, että virallisen artikkelin kaltainen julkaisu on enemminkin muodollinen, kaavamainen tai kuiva (KS s.v. *virallinen*). Tämä esimerkki vahvistaa aiemmassa luvussa esiin tulleita havaintoja siitä, että kirjoittajat pyrkivät pitämään bloginsa mielenkiintoisina. Liian ammattimainen ote ei tämän bloggaajan mielestä ole yksiselitteisesti positiivinen asia. Kyseessä on siis sekä laatuun että tyyliin liittyvä kysymys.

4.1.4 Yhteenveto

Bloggaajien näkemykset julkaisuaktiivisuudesta, sisällön laadusta ja blogin tyylistä ovat aineistoni perusteella hyvinkin yhteneväisiä. Blogissa tulisi julkaista jotain säännöllisesti, mielusti päivittäin. Blogilomien pitämistä hieman arastellaan, minkä huomaa siitä, että niiden pitämistä pyritään sekä itselle että lukijoille perustelemaan. Blogin sisällön on oltava kiinnostavaa, ja lukijan on voitava luottaa blogin sisällön oikeellisuuteen. Tyylin tulisi olla persoonallinen, jotta blogi erottuu joukosta. Nesessiivistä modaalisuutta esiintyy erityisesti blogin laatuun ja tyyliin liittyvässä puheessa, mutta julkaisuaktiivisuudesta sen sijaan puhutaan neutraalimmin esimerkiksi pohtimalla sitä, millaiset omat toimintatavat julkaisemisen suhteen ovat. Vaikuttaa siltä, että säännöllistä julkaisemista pidetään jonkinlaisena itsestäänselvyytenä.

Kirjoittajat kokevat syyllisyyttä siitä, jos he laiminlyövät bloginsa ylläpitoa tai laadun vaatimuksia. Syyllisyys tuo esiin normin, joka tuntijan (bloggaajan) toimintaan liittyy. Bloggaaja on siis tietoinen julkaisuaktiivisuuteen ja blogin sisältöön liittyvistä normeista, joiden laiminlyöminen herättää syyllisyyttä. Bloggaaminen alkaa tyyppillisesti kirjoittajan omasta halusta jakaa ajatuksiaan (Miller & Shepherd 2004: 9), mutta mitä ilmeisimmin jossain vaiheessa bloggaajan vapaus muuttuu velvollisuudeksi blogin yleisöä kohtaan. Blogin julkaisuaktiivisuuteen, blogin sisältöön ja sen laatuun liittyvään blogipuheeseen vaikuttaakin liittyvän jonkinlainen lukijoiden menettämisen pelko.

Syy kirjoittajien yhteneväisiin käsityksiin julkaisuaktiivisuudesta, laadusta ja tyylistä löytyy varmasti osittain portaalin asettamista laatuvaatimuksista blogeille. Indiedays-portaali edellyttää muun muassa, että bloggaaja päivittää blogiaan aktiivisesti, blogi on persoonallinen ja tekstit ovat inspiroivia (Indiedays 2016a). Portaalin vaatimuksissa tosin ei esimerkiksi mainita, että blogissa pitäisi julkaista päivittäin, joten tämä bloggaajien näkemys sopivasta julkaisutahdista ei selity portaalin vaatimusten perusteella.

4.2 Blogin ja bloggaajan tavoitteet

Genren luokitteluun liittyvä tärkein kriteeri on viestinnällinen ja vuorovaikutuksellinen tavoite (Bhatia 1993: 13; Mäntynen & Shore 2008: 27). Genren sisällä teksteillä olisi siis oltava ainakin jossain määrin yhteinen tavoite ja tarkoitus. Aiempi tutkimus on osoittanut (ks. esim. Miller & Shepherd 2004), että keskeisimpiä syitä bloggaamiselle aloittamiselle ovat tarve itsensä ilmaisuun ja asioiden jakamiseen. Samat syyt näkyvät vahvasti tämän tutkimuksen aineistossa. Syyt bloggaamiselle heijastuvat myös siihen, millaisia tavoitteita bloggaajilla on. Jos esimerkiksi treenivinkkien jakaminen on syy bloggaamiselle, niiden jakamisen voidaan tulkita olevan myös bloggaajan tavoite tai blogin tarkoitus. Tässä luvussa esittelen havaintojani siitä, millaisia tavoitteita kirjoittajat blogilleen ja bloggaamiselle ovat asettaneet tai asettavat.

4.2.1 Jakaminen ja vuorovaikutuksellisuus

Blogin ja bloggaajan tavoitteisiin liittyvässä puheessa korostuu jossain määrin jakamiseen liittyvä ulottuvuus, jonka ajattelen liittyvän myös blogin vuorovaikutukselliseen luonteeseen. Blogin kirjoittamisen taustalla vaikuttaa hyvin usein olevan tarve jakaa tietoa ja kirjoittajan omia näkemyksiä. Kirjoittajat niputtavat tiedon ja näkemykset puhumalla *asioiden* jakamisesta, jonka tulkitsemisen tarkoittavan nimenomaan kirjoittajan muualta omaksumaa tietoa jostakin (harrastuneisuus) tai hänen käsityksiään ja näkemyksiään yhteiskunnallisista ilmiöistä. Asioiden jakamisesta puhutaan muun muassa esimerkeissä (22) ja (23).

22) **Asioiden jakaminen** juuri teidän kanssa kuitenkin oikealta ja hyvältä. (AS)

23) Kirjoitin **vaan**, koska halusin **tuoda ajatuksiani julki**. (ATT)

Jakaminen on tässä tapauksessa nähdäkseni verbi, joka kuvaa sitä, kuinka kirjoittaja antaa tai suo jotakin hänellä olevaa lukijoidensa käyttöön (VISK § 445, KS s.v. *jakaa*). Bloggaaja käyttää jakamista kuvallisena ilmauksena sille, että kertoo ajatuksiaan lukijoille. Esimerkissä (22) kirjoittaja käyttää suoraan sanamuotoa *asioiden jakaminen*. Esimerkin (23) kirjoittaja on sen sijaan muotoillut asian eri tavoin, mutta toteamus *tuoda ajatuksiani julki* voidaan tulkita etenkin tässä yhteydessä nimenomaan asioiden jakamisena. Kirjoittaja viittaa esimerkissä aikaan, jolloin aloitti bloggaamisen. Hän kertoo tuohon aikaan bloganneensa vain siksi, että halusi jakaa ajatuksiaan. Eksklusiiivisen fokuspartikkelin, puhekielisen *vaan* (~*vain*) merkityksenä on sulkea pois muut asiointilat kuin virkkeessä ilmaistut (VISK § 844). Kirjoittaja siis sulkee pois mahdolliset muut syyt, joita kirjoittamiseen olisi voinut olla. Ajatuksien jakaminen oli siis kirjoittajan yksiselitteinen tavoite.

Bloggaajat tekevät esimerkeissä (22) ja (23) itsestään aktiivisen osapuolen joka jakaa tietoa lukijoilleen, mutta lukijoiden rooli on kuitenkin merkittävä osa jakamisen prosessia. Saman havainnon lukijoiden merkityksen korostumisesta voi tehdä lähes kaikista esimerkeistä, joissa bloggaajat puhuvat asioiden jakamisesta. Syynä bloggaamiselle (tai siihen *hurahhtamiselle*) mainitaan lukijat muun muassa esimerkissä (24).

24) **Yksi suuri syy** siihen että **hurahhtin bloggaamiseen** samantien olitte **te lukijat**. Sain **teistä mielettömästi** voimaa. (HUMAN)

Lukijoiden merkitys bloggaamisen aloittamiselle ja jatkumiselle on kirjoittajan mukaan ollut suuri. Adjektiivi *suuri* ilmaisee mitattavan tarkoitteen suhteellista määrää (VISK § 605). Lukijat ovat siis muihin bloggaamiseen liittyviin ilmiöihin tai syihin verrattuna kirjoittajan mielestä ilmeisesti merkittävä tekijä bloggaamisen taustalla. Kirjoittajan arvostavaa suhtautumista lukijaan osoittaa myös lukijoiden suora puhuttelu *te lukijat* sekä se, että kirjoittaja osoittaa itsensä ja lukijoiden vastavuoroisen vuorovaikutussuhteen. Tämän hän tekee kertomalla, että on saanut lukijoiltaan *mielettömästi voimaa* sen lisäksi, että on itse jakanut heille omia ajatuksiaan. Intensiteettimäärite *mielettömästi* viittaa määrän korkeaan asteeseen (VISK § 664).

Bloggaajan ja lukijoiden välisen vuorovaikutuksen arvostus nousee esille myös esimerkissä (25), jossa kirjoittaja viittaa siihen, mikä merkitys lukijoilla oli hänelle bloggaamisen alkuaikoina.

25) Kotona yksin raskaanaollessa, Oton tehdessä vielä vuorotöitä, **teidän kanssa juttelu** oli **kullanarvoista**. (HUMAN)

Esimerkissä nousee jälleen esille bloggaamisen vuorovaikutuksellinen ulottuvuus ja merkitys, joka on kirjoittajan mukaan ollut metaforisesti ilmaistuna *kullanarvoista* erityisesti tietyssä elämäntilanteessa. Sosiaalista toimintaa kuvaava resiprookkisesta verbistä *jutella* johdettu substantiivi *juttelu* osoittaa kommunikaatiota, joka tapahtuu kirjoittajan ja lukijan välillä (VISK § 483). Enää kirjoittaja ei siis puhu asioiden jakamisesta ja *juttelu* näyttättyy ennemminkin tasavertaisena keskustelukumppanuutena. Edelleen kuitenkin puhutaan blogien tarjoamasta väylästä vuorovaikutukseen, mikä näyttättyy aineiston perusteella bloggaamisen keskeisenä tavoitteena.

Jakamisen ja vuorovaikutteisuuden tavoitteiden alle lukeutuu nähdäkseni myös esimerkki (26), jossa kirjoittaja kertoo siitä, millaisia tehtäviä hänellä bloggaajana on.

26) Mä koen että **mun tehtävä bloggaajana**, omassa blogissani, on **tuottaa** iloa, sekä **herättää** ajatuksia ja keskustelua. Sitä haluan tehdä jatkossakin. (HUMAN)

Kirjoittajan käyttävät verbit ovat dynaamisia eli niihin sisältyy jokin muutos (VISK § 445). Kirjoittaja puhuu sekä tunteissa ja ajatuksissa että toiminnassa tapahtuvasta muutoksesta. Verbit *tuottaa* ja *herättää* esittävät bloggaajan aktiivisena toimijana, joka saa lukijoissaan aikaan muutosta tai liikettä. Bloggaaja pyrkii siis asioiden jakamisen lisäksi ja rinnalla vaikuttamaan yleisöönsä.

4.2.2 Ammatillinen ja taloudellinen hyöty

Bloggaajan tavoittelema taloudellinen hyöty nousee toisissa aineiston blogeissa selvästi suurempaan rooliin kuin toisissa siitäkin huolimatta, että kaikki aineiston blogeista ovat jollakin tasolla ammattimaisia. Kaikki ammatilliseen tai taloudelliseen hyötyyn liittyvät blogin tavoitteisiin viittaavaksi puheeksi tulkitsemani aineistoesimerkit ovatkin saman blogin eri teksteistä. Kirjoittaja ei kuitenkaan varsinaisesti kerro aloittaneensa bloggaamisen toivoen sen tuovan taloudellista hyötyä, vaan itse asiassa nimenomaan kieltää tämän. Tätä havainnollistaa esimerkki (27).

27) En ole kirjoitellut **eurojen kuvat silmissä**, enkä **suosittele** sitä muillekaan. Motivaation täytyy lähteä ihan muista jutuista ja **lopulta** ahkeruus kuitenkin **palkitaan**. (ATT)

Kirjoittaja käyttää taloudellisesta hyödystä puhuessaan kielikuvaa *eurojen kuvat silmissä*, jolla hän kaiketi viittaa sellaiseen bloggaamiseen, jonka ainoa motiivi on blogin avulla tie-

naaminen. Hän kertoo, että ei ole blogannut rahan vuoksi ja samalla ohjailee muita bloggaajia tekemään samanlaisen valinnan. Kommunikaatioverbi *suositella* merkitsee viestin välittämistä (VISK § 483), ja sen myötä tilanne muodostuu selvästi kommunikaatiotilanteeksi kirjoittajan ja lukijan välillä. Viestin sisällön perusteella se on tarkoitettu ennen kaikkea niille, jotka bloggaamista harkitsevat tai ovat sen jo aloittaneet. Kirjoittaja viittaa esimerkin lopussa kuitenkin siihen, että ahkera bloggaaminen *palkitaan*. Ajan adverbti *lopulta* (VISK § 649) viittaisi siihen, että kirjoittaja uskoo taloudellisen hyödyn mahdollisuuteen.

Sama kirjoittaja jatkaa esimerkeissä (28) ja (29) taloudellisen hyödyn pohtimista. Hän ei varsinaisesti mainitse taloudellista hyötyä esimerkeissä bloggaamisen tavoitteeksi, mutta koska hän esittää sen tavoitteellisen toiminnan tuloksena tulkitsen sen kuitenkin jossain määrin tavoitteeksi.

28) Täytyy sanoa kliseisesti, että en oikeasti olisi voinut koskaan uskoa millaisia mahdollisuuksia blogi tulee tuomaan mukanaan, mutta alitajuntaisesti **toivoin sitä ja tein töitä sen eteen**. (ATT)

29) Tein siis töitä 2-3 vuotta ennen kuin homma alkoi **poikia tuloja tai muuta tavaraa**. (ATT)

Kirjoittaja kertoo, että hän ei olisi uskonut, mitä kaikkea bloggaaminen tuo tullessaan. Hän käyttää bloggaamisen tuomista asioista monikollista substantiivia *mahdollisuuksia* määrittelemättä sen kummemmin näitä erilaisia mahdollisuuksia. Hän kuitenkin kertoo, että toivoi näitä mahdollisuuksia ja näki vaivaa niiden saavuttamiseksi. Mentaalinen, propositionaalista asennetta ilmaiseva verbi *toivoa* (VISK § 461) viittaa muun muassa haluun, haaveeseen tai odotukseen (KS s.v. *toivoa*). *Tehdä töitä jnk eteen* taas viittaa ponnisteluun jonkin tuloksen saavuttamiseksi (KS s.v. *tehdä*). Kirjoittaja siis ensin (esimerkki 27) kieltää, että olisi blogannut *eurojen kuvat silmissä*, mutta toisaalta myös kertoo tavoitelleensa erilaisia mahdollisuuksia, joita bloggaamisen myötä on mahdollista saavuttaa. Kirjoittajahan ei puhu tässä suoranaisesti taloudellisesta hyödystä, mutta esimerkki (29) taas vahvistaa kyseistä tulkintaa. Esimerkissä (29) kirjoittaja nimittäin puhuu nimenomaan siitä, miten bloggaaminen alkoi muutamien vuosien jälkeen tuottaa taloudellista hyötyä, *tuloja ja muuta tavaraa*. Kuvallisesti käytettynä verbi *poikia* viittaa siis karttumiseen tai esimerkiksi omaisuuden lisääntymiseen (KS s.v. *poikia*).

4.2.3 Muu henkilökohtainen hyöty

Bloggaajat puhuvat edellä mainittujen lisäksi myös monenlaisista muista bloggaamisen mukanaantomista hyödyistä, joista ainakin osa on tulkittavissa myös bloggaamisen tavoitteeksi. Syy siihen, miksi monenlaiset henkilökohtaiset hyödyt esiintyvät mielestäni aineistossa myös bloggaamisen tavoitteina on se, että ne liittyvät nimenomaan bloggaamisen vuorovaikutukselliseen ulottuvuuteen, jota käsittelin jo aiemmin. Näen ne kuuluvaksi samaan jakamisen ja vuorovaikutuksellisuuden diskurssiin siksi, että ne kertovat hieman enemmän siitä, millaisia yksityiskohtaisempia asioita jakamisen ja vuorovaikutuksen kautta on saatettu tavoitella tai on tavoiteltu.

Esimerkissä (30) kirjoittaja pohtii, mitä bloggaaminen on hänelle antanut erityisesti äitinä.

30) Silloin mä opettelin olemaan sellainen vanhempi kuin halusin olla, ja **koin** blogin suurena apuna siinä. Kun **kirjoitin ylös** millainen äiti halusin olla ja miten halusin kasvattaa, ajatukset selkiytyivät. (HUMAN)

Esimerkissä kirjoittaja avaa lukijoille hieman sitä, millä tavoin bloggaaminen on auttanut häntä kehittymään vanhempana. Mentaalinen verbi *kokea* viittaa nimenomaan koettuun tunteeseen (VISK § 445), eikä esimerkiksi johonkin kirjoittajan saamaan konkreettiseen apuun. Kirjoittaja kokee bloggaamisen auttaneen äitinä kasvamista nimenomaan sen vuoksi, että hän kirjoitti omia ajatuksiaan ylös. Yksikön ensimmäisessä persoonassa esimerkissä esiintyvä *kirjoitin ylös* ei viittaa lukijoiden rooliin bloggaajan henkilökohtaisen hyödyn tuottajina, mutta joka tapauksessa tässäkin tapauksessa on kyse asioiden jakamisesta ja sen tuottamasta hyödyistä. Blogi on tarjonnut kirjoittajalle väylän työstää ajatuksiaan äitiydestä.

Ainon tarinoita treenaamisesta -blogin Aino on blogiuransa aikana tutustunut myös uusiin ihmisiin. Uusien ihmisten tapaaminen ja heihin tutustuminen on mitä merkittävimmän osa juuri sitä tavoitetta, joka liittyy bloggaajaan toiveeseen vuorovaikutuksesta ja asioiden jakamisesta. Esimerkit (31) ja (32) havainnollistavat tämän tavoitteen tai hyödyn näkymistä aineistossa. Esimerkissä (32) kirjoittaja viittaa lisäksi bloggaamisen taloudellisiin hyötyihin, joita olen käsitellyt edellisessä alaluvussa.

31) Blogin kautta **tutustuu** moniin uusiin ihmisiin ja **pääsee** tekemään asioita, jotka muuten tapahtuisivat erittäin epätodennäköisesti. (ATT)

32) **Olen tutustunut moniin uusiin ihmisiin** blogin kautta, yksi heistä on Eve, jonka kanssa vietän paljon aikaa nykyään. :) Päällä meillä on tietysti **blogien kautta saadut Haglöfsit!** (ATT)

Esimerkissä (31) Aino esittää uusien ihmisten tapaamisen ja erilaisten asioiden kokemisen bloggaamiseen kuuluvana. Hän ei kerro asiaa vain omasta näkökulmastaan käsin, vaan käyttää nollapersoonaisia verbejä *tutustuu* ja *pääsee*. Nollapersoonan käyttö viittaa siihen, että kirjoittaja yleistää sanotun koskemaan isompaa joukkoa (VISK § 1347). Kirjoittaja siis olettaa tai tietää, että myös toisetkin bloggaajat ovat bloginsa kautta tutustuneet uusiin ihmisiin tai päässeet kokemaan uusia asioita. Esimerkissä (32) kirjoittaja kertoo asian ainoastaan omasta näkökulmastaan käyttäen 1. ensimmäistä persoonaa. Hän myös kertoo tarkemmin yhdestä uudesta ystävästään ja viittaa vielä esimerkin lopussa heidän yhteiseen blogitaustansa kertomalla molempien saavuttamista toisenlaisista hyödyistä eli *Haglöfseista*. Tästä syntyy sellainen vaikutelma, että kirjoittaja pyrkii korostamaan ystäväysten tiivistä yhteyttä.

4.2.4 Yhteenveto

Tekstejä on tapana luokitella ja tyypitellä niiden muodon ja tavoitteiden perusteella (Solin 2011: 119). Tässä tutkimuksessa en ole tarkastellut blogitekstien muotoa, mutta yhteisiä tavoitteita bloggaajilla kyllä on. Viestinnällisten ja vuorovaikutuksellisten tavoitteiden osalta lifestyleblogit ovat yhtenäinen genre. Aineiston perusteella blogi tarjoaa kirjoittajalleen väylän oman elämänsä ja ajatustensa jakamiseen sekä vuorovaikutukseen blogin lukijoiden kanssa. Bloggaamista aloittelevien kirjoittajien ensisijainen tavoite vaikuttaa olevan asioiden jakaminen. Bloggaajan ja lukijoiden välinen vuorovaikutus on blogipuheen perusteella ilmeisen tärkeää, ja siitä kerrotaan blogissa avoimesti. Bloggaajat arvostavat kommentoivia, aktiivisia lukijoita, jotka kannustavat kirjoittamaan. Uskallan aineiston perusteella väittää, että blogin yleisö on keskeisin tekijä, joka innostaa bloggaamaan.

Bloggaajalla voi olla myös taloudellisia tavoitteita, vaikka vaikuttaa siltä, että taloudellisten hyötyjen tavoittelemisen blogin avulla olisi jollakin tavalla normien vastaista. Taloudelliset tavoitteet toisaalta kielletään, mutta toisaalta taloudellista hyötyä myös toivotaan ja sen saavuttamiseksi nähdään vaivaa. Taloudellisia tavoitteita saattaa syntyä enemmän silloin, kun bloggaamisesta on jo tullut ammatti, jolloin tavoitteet esimerkiksi yhteisöllisyyden kokemiseksi saattavat olla merkityksellisempiä nimenomaan blogiuran alussa.

Blogi myös tarjoaa kirjoittajalleen mahdollisuuden kokea asioita, joita ilman blogia ei pääsisi kokemaan. Uusien asioiden kokemiseen tarjoaa mahdollisuuden erityisesti blogissa tapahtuva sosiaalinen elämä.

4.3 Blogin sivutuotteet ja blogiin liittyvä oheistoiminta

Suosituimmissa blogeissa vierailee päivittäin valtava määrä lukijoita. Bloggaajat jakavat tietoa omasta elämästään mahdollisesti jopa miljoonille tuntemattomille lukijoille. Blogi tarjoaa kirjoittajalleen mahdollisuuden olla julkisuuden henkilö ja samalla tirkistellä muiden elämää. (Blogien kehittymisestä, ks. Miller & Shepherd 2004.) Tunnetut bloggaajat kertovat harrastuksistaan, kodistaan, ruokailutottumuksistaan ja pukeutumisestaan – siis kaikesta mahdollisesta – bloginsa lisäksi yhä useammin myös muun muassa aikakauslehdissä, joiden sivuilla olemme tottuneet näkemään monenlaisia julkisuudenhenkilöitä, kuten artisteja, taiteilijoita ja tosi-tv -tähtiä. Tähän joukkoon ovat viime vuosien aikana nousseet myös bloggaajat. Ei siis ole ihme, että yksi aineistosta esille nousevista, blogigenreä ja bloggaajuutta määrittävistä näkökulmista on julkisuus. Blogeista ja bloggaamisesta puhutaan tutkimusaineistossa jonkinlaisena ilmiönä, jonka tekijöitä ovat bloggaajat ja muu blogimaailma, johon kuuluvat niin lukijat kuin esimerkiksi blogien yhteistyökumppanitkin. Tässä analyysiluvussa esittelen, millaista bloggaamisen oheistoimintaan ja blogin julkisuuteen liittyvää blogipuhetta aineistossa esiintyy.

4.3.1 Blogin sivutuotteet

Blogin sivutuotteet tarkoittavat tässä tutkielmassa sellaisia bloggaamiseen liittyviä ilmiöitä, jotka eivät suoraan liity tai vaikuta blogitekstien tuottamiseen, mutta ovat kuitenkin osa bloggaamista ilmiönä ja bloggaajuutta. Eräs aineistooni kuuluva bloggaaja puhuu bloggaamisen *sivutuotteista*, joista mainitsee erityisesti julkisuuden, inhottavat kommentit ja perättömät juorut. Tämä nimitys kuvaa hyvin sitä laajaa positiivisten ja negatiivisten bloggaamiseen liittyvien ilmiöiden kirjoa, joita bloggaajat kuvaavat blogeissaan. Esimerkissä (33) sivutuotteet liittyvätkin nimenomaan negatiivisiin pidettäviin asioihin, mutta omassa tutkimuksessani olen liittänyt käsitteen alle myös positiivisiin pidetyt sivutuotteet.

33) Syyt siihen olivat samat, jotka itseänikin ovat blogatessa joskus mietityttäneet: **bloggaamisen sivutuotteena tuleva julkisuus ja inhottavat kommentit ja perättömät juorut**, sekä tietenkin **ajanpuute**. Ne **ainoat huonot puolet bloggaamisessa**. (HUMAN)

Esimerkissä julkisuus, inhottavat kommentit, perättömät juorut ja ajanpuute esitetään sivutuotteena, jonka voisi toisaalta tulkita siten, että kirjoittaja pitää niitä jollain tavalla muusta bloggaamiseen liittyvästä ulkopuolisena. Toisaalta hän mainitsee, että kyseiset ilmiöt ovat *ainoat huonot puolet bloggaamisessa*. Inessiivimuodossa oleva substantiivi *bloggaamisessa*

(~*bloggaaminen*) ilmaisee paikassa tai tilassa olemista (VISK § 1235), joka kuitenkin viittaa siihen, että kirjoittaja mieltää nämä sivutuotteet kiinteäksi osaksi bloggaamista. Kuten jo aiemmin mainitsin, *sivutuotteet* ovat siis jotakin, joka ei varsinaisesti liity tekstien kirjoittamiseen, valokuvaamiseen tai muuhun blogin sisällöntuottamiseen, mutta joka kuitenkin kuuluu osaksi bloggaamista.

Suuri osa bloggaajien mainitsemista bloggaamisen sivutuotteista liittyy paljolti blogin julkisuuteen tai lukijoiden toimintaan. Ne tulevat siis bloggaajan itsensä ulkopuolelta. Bloginhan ei aivan välttämättä ole oltava julkinen, sillä joillain blogialustoilla kirjoittaja voi määrittää ne henkilöt, jotka blogia pääsevät lukemaan. Käytännössä kuitenkin hyvin monet blogit ovat julkisia ja näin ollen kenen tahansa nähtävissä. Tämä julkisuus tuntuu aiheuttavan bloggaajille niin iloa kuin ongelmiakin. Julkisuuden mukanaan tuomista bloggaamisen ilmiöistä kertovat hyvin samaan tapaan esimerkit (34) ja (35).

34) **Suosion, kannustuksen, tunnustuksen ja mahtavien tyyppien lisäksi paineita ja ilkeitä ihmisiä.**(HUMAN)

35) Usein sain neuvoja ja myös **kritiikkiä, sekä asiallista ja rakentavaa, että vähättelevää.**
(HUMAN)

Esimerkeissä otetaan esille sekä bloggaamisen ja julkisuuden mukanaan tuomat hyvät että huonot puolet. Esimerkissä (34) additiivinen konnektiivi *lisäksi* osoittaa, että virkkeessä rinnastettavat positiiviset (suosio, kannustus, tunnustus ja mahtavat tyypit) ja negatiiviset (paineet ja ilkeät ihmiset) pitävät yhtä lailla paikkansa (VISK § 1097). Samaa tapaan esimerkissä (35) rinnasteisina ilmiöinä tuodaan esille sekä asiallinen ja rakentava kritiikki että vähättelevä kritiikki. Parikonjunktio *sekä–että* viittaa siihen, että kumpikin mainituista asioista pätee samanarvoisesti (VISK § 808, § 1096). Esimerkeissä kirjoittajat ovat siis nostaneet samanaikaisesti ja -arvoisesti esiin niin bloggaamisen hyvät kuin huonotkin sivutuotteet.

Edellisten esimerkkien esiin tuomat bloggaamisen sivutuotteet ovat sellaisia, joiden nähdäkseni voi melko selvästi olettaakin kuuluvan julkisen kirjoittamisen seuraamuksiksi. Sekä kritiikki että kannustus kuuluvat asiaan. Bloggaamiseen liittyy aineiston perusteella kuitenkin paljon muutakin, joihin kirjoittajat suhtautuvat paikoin hyvinkin tunteellisesti. Erityisen paljon negatiivisista bloggaamisen sivutuotteista puhuu aineistossa But I'm a human not a sandwich -blogin kirjoittaja.

36) Samaa aikaan blogini **joutui** tahtomattani osaksi **isoa**, ja **naurettavaa draamaa**. (HUMAN)

37) Olen kohdannut urani aikana ties minkälaisia **kohuja**, ja **joutunut** kerran tekemään jopa rikosilmoituksen kun eräs mies ahdisteli mua pelottavilla kommentteilla kuukausien ajan joka ikinen lauantaiyö. (HUMAN)

Esimerkissä (36) kirjoittajan sananvalinnat kertovat hänen suhtautumisestaan puheena olevaan asiaan. Kirjoittaja kutsuu ilmeisesti ikävän kommentoinnin ja huhupuheiden seurauksena syntynyttä tilannetta draamaksi. Draama viittaa muun muassa voimakkaasti vaikuttavaan tapahtumaan (KS s.v. *draama*). Kirjoittaja kuvailee tätä draamaa sanalla *naurettava*, joka niinkään on voimakkaasti suhtautumista ilmaiseva adjektiivi ja ilmaisee asian saaneen absurdit mittasuhteet (KS s.v. *naurettava*). Esimerkissä (37) sama kirjoittaja puhuu sen sijaan kohusta. Kohu viittaa hälyyn tai meluun (KS s.v. *kohu*). Molemmissa esimerkeissä käytetty modaali-verbi *joutua* ilmaisee välttämättömyyttä tai pakkoa (VISK § 1551). Voidaan siis tulkita, että kirjoittaja on joutunut tilanteeseen mahdollisesti tahtomattaan, ja että tilanne on kirjoittajan mielestä ollut myös epämiellyttävä tai epätoivottu.

Bloggaamisen positiiviseksi tulkittavista sivutuotteista puhutaan sen sijaan enemmän ja yksityiskohtaisemmin useassakin aineistoon kuuluvassa blogissa. Esimerkeissä (38) ja (39) kerrotaan siitä, kuinka bloggaaminen on muun muassa edistänyt työelämässä ja elämässä yleensäkin tarvittavia taitoja.

38) Olen **saanut** niin paljon kokemusta ja taitoa selvitä erilaisista tilanteista. **Oma-aloitteisuutta ja ongelmanratkaisukykyä** ei voi koskaan olla liikaa, ja tuo aika oli myös arvokasta verkostoitumisen kannalta. (HUMAN)

39) Äitiysloma ei ollut mulle **pudotus tyhjän päälle, sillä** kolmen kotivuoden aikana **mä sain enemmän eväitä työelämään** kuin niitä edeltävinä 20:nä vuotena yhteensä. (HUMAN)

Modaalinen *saada*-verbi ilmaisee mahdollisuutta (VISK § 1569), jonka tässä tapauksessa nimenomaan bloggaaminen on tuonut. Esimerkissä (38) kirjoittaja mainitsee saaneensa taitoa selvitä erilaisista tilanteista. Taidoista hän erittelee muun muassa oma-aloitteisuuden ja ongelmanratkaisukyvyn. Esimerkissä (39) samainen kirjoittaja taas puhuu bloggaamisen tuomista hyödyistä siitä näkökulmasta, että bloggaamisen ansiosta hän pystyi kehittämään itseään työelämän näkökulmasta myös äitiyslomansa aikana. *Sillä*-konjunktio ilmaisee asioiden välisen syysuhteen (VISK § 1129). Kirjoittaja siis kertoo, että äitiysloma ei ollut *pudotus tyhjän päälle*, koska bloggaaminen opetti hänelle paljon työelämästä.

Sen lisäksi, että bloggaaminen on antanut kirjoittajilleen eväitä työelämään, se on itse asiassa myös muuttunut työksi ja tuonut mukanaan erään kirjoittajan tapauksessa myös lisätyötä. Esimerkissä (40) kirjoittaja kertoo tästä mahdollisuudestaan.

40) Tämän vuoden alussa en tosin osannut mitenkään arvata, että päätoimisen bloggaajan ammatin **lisäksi** saisin **vielä** toisen työn itselleni. Blogin **ansioista** senkin. (HUMAN)

Esimerkissä konnektiivit *lisäksi* ja *vielä* osoittavat kirjoittajan saaneen jotakin vieläkin enemmän kuin sen, mikä on ilmeistä (KS s.v. *lisäksi*). Adpositio *ansioista* ilmaisee syysuhdetta (VISK § 1131). Toisen työn saaminen on siis ollut kirjoittajan mukaan jollakin tavalla seurausta bloggaamisesta. Bloggaamisen sivutuotteena se siis asettuu nimenomaan positiivisten sivutuotteiden alaan.

4.3.2 Blogiin liittyvä oheistoiminta

Julkisuuden ja bloggaamisen mukanaan tuomien blogin sivutuotteiden ohella bloggaamiseen liittyy paljon monenlaista oheistoimintaa. Jos bloggaamisen sivutuotteissa näkyy tietynlainen julkisuuden diskurssi, niin bloggaamisen oheistoimintaa käsittelevässä blogipuheessa korostuu sen sijaan jonkin verran kaupallinen diskurssi. Kaupallinen diskurssi ilmenee siten, että kirjoittajat kuvailevat esimerkiksi erilaisia bloggaamisen kaupalliseen ulottuvuuteen liittyviä, yritysten järjestämiä tuotteiden esittelytilaisuuksia tai kertovat, millaista toimintaa yritysten kanssa tehtävään yhteistyöhön ylipäättään liittyy. Toisaalta kirjoittajat puhuvat myös toisenlaisesta oheistoiminnasta, joka liittyy itse asiassa siihen, kuinka paljon erilaisia osa-alueita bloggaajan tulee hallita. Tällaista oheistoimintaa ovat muun muassa kuvien muokkaaminen ja lukijoiden yhteydenottoihin vastaaminen.

Blogien kaupallista oheistoimintaa on aineistosta päätellen monenlaista. Näitä oheistoimintoja havainnollistavat esimerkit (41), (42) ja (43)

41) Myös oman blogin **blogimarkkinointi** pitää sisällään **tapahtumissa käymistä, uusiin tuotteisiin tutustumista**, ja **taustatiedon selvittämistä**, sekä **huolellista testaamista**. (HUMAN)

42) Samaan aikaan kävin ensimmäisillä **blogimatkoillani** ulkomailla asti. (HUMAN)

43) Ensimmäiset **pr-tilaisuudet, yhteistyöt**, se että kirjoittamisesta sai **palkkiota** ja kävijämäärien kasvaminen tuntuivat ihan huikealta. (HUMAN)

Blogin markkinointiin mainitaan esimerkissä (41) kuuluvan erilaiset tapahtumat, uusiin tuotteisiin tutustuminen, taustatiedon selvittäminen ja huolellinen testaaminen. Bloggaaja joutuu siis esimerkin perusteella näkemään aika paljonkin vaivaa tutustumisen, testaamisen ja taustatietojen selvittämisen merkeissä. Esimerkissä (42) kirjoittaja puhuu ensimmäisistä blogimatkoihistaan ulkomailla, joita on ilmeisesti sananvalinnan perusteella tehnyt useampiakin. Samainen kirjoittaja puhuu ensimmäisistä pr-tilaisuuksistaan ja yhteistyöstä esimerkissä (43) hyvin positiivisen sävyyn. Hän kuvailee näiden asioiden aiheuttamaa tunnetilaansa huikeaksi.

Osa bloggaamisen oheistoiminnoista vaikuttaa miellyttävän aineiston bloggaajia enemmän ja osa vähemmän. *But I'm a human not a sandwich* –blogin kirjoittaja puhuu siitä, mitä *pitäisi* tehdä, mutta toisaalta myös siitä, millaisia mahdollisuuksia on bloginsa kautta saanut kokea. Velvollisuuksia ja mahdollisuuksia havainnollistavat esimerkit (44) ja (45).

44) Kun katson leffaa ja vastaan kommentteihin samalla, mietin että **pitäisi** muokata kuvat ja vastata sähköpostit (HUMAN)

45) Kevään aikana on ollut myös muutamia tosi erilaisia yhteistyöjuttuja, joiden seurauksena olen **päässyt** kokemaan asioita, joita tuskin ilman blogia koskaan kokisin. (HUMAN)

Esimerkissä (44) kirjoittaja käyttää nesessiivisen modaaliverbin konditionaalimuotoa *pitäisi*, joka viittaa velvollisuuteen tai pakkoon (VISK § 1573). Näkökulma on siis nimenomaan bloggaajan velvollisuuksissa, ja tässä tapauksessa kirjoittaja mainitsee kuvien muokkaamisen ja sähköposteihin vastaamisen. Esimerkissä (45) toinen kirjoittaja sen sijaan puhuu bloggaamisen mukanaan tuomista mahdollisuuksista käyttäen dynaamista verbiä *päästä*. *Päästä* viittaa voimiseen (VISK § 1567).

But I'm a human not a sandwich tuo suoraan esille sen, että bloggaamiseen liittyy glamourin lisäksi paljon muutakin. Esimerkissä (46) hän kertoo näihin molempiin liittyvistä ulottuvuuksista.

46) Bloggaaminen on **välillä** glamouria, en ikinä unohda tammikuista reissuani Kööpenhaminaan luksuskylpylään tai herkullista illallista Pampersin järjestämällä matkalla Frankfurtissa. Bloggaamiseen kuuluu pr-tapahtumia, skumppaa ja gaaloja. **Suuri osa** bloggaamisesta on **kuitenkin** mahallaan makaamista kylmässä maassa, että saa hyvän kuvan otettua toisen kengistä, ilman takkia seisoskelua asukuvien tähden, loputtomia näytön valossa naputellen vietettyjä tunteja, ja oman blogin nimen sanomista kangerrellen esittäytyessä uusille ihmisille. (HUMAN)

Kirjoittaja toteaa, että bloggaaminen on kyllä *välillä* glamouria. *Välillä* on toistuvuuden adverbini, joka kertoo tilanteen toistuvuuden aikavälistä (VISK § 651). Tässä tulkitsen sen liittyvän melko harvakseltaan toistuvaan tilanteeseen. Ilmaus *suuri osa* viittaa sen sijaan siihen,

että pääasiassa bloggaaminen on jotain muuta kuin edellä mainittua glamouria. Esimerkissä (47) hän kertoo siitä, mitä kaikkea muuta bloggaamiseen kuuluu kuin varsinainen tekstien kirjoittaminen ja julkaiseminen.

47) **Vaikka** en kirjoittaisi yhtenä päivänä postausta, mä otan kuvia, suunnittelen tulevia kirjoituksia, muokkaan kuvia, päivitän somekanavia, vastaan kommentteihin, sähköposteihin ja puhe-
luihin. (HUMAN)

Esimerkin (47) aloittava konjunktio *vaikka* ilmaisee tyypillisesti odotuksenvastaisuutta. *Vaikka*-lauseen esittämästä asiaintilasta huolimatta hallitsevan lauseen asiaintila siis pätee. (VISK § 1114.) Kirjoittaja toteaa, että sellaisinakin päivinä kun blogissa ei julkaista mitään, hän kuitenkin esimerkiksi ottaa ja muokkaa kuvia, suunnittelee kirjoituksia ja päivittää sosiaalista mediaa. Nämä kaikki toiminnot ovat siis ainakin tulkittavissa bloggaamisen oheistoiminnoiksi, sillä ne tapahtuvat, vaikka blogi ei päivittyisikään. Kirjoittajan pyrkimyksenä tuntuu olevan vakuuttaa lukijansa siitä, että hän kyllä työskentelee jatkuvasti bloginsa eteen, vaikka se ei lukijoille aina näy.

Bloggaamiseen liittyvä kaupallinen oheistoiminta koskee todennäköisesti nimenomaan ammatikseen bloggaavia, vaikka yhä useammin yritykset ovat halukkaita tekemään yhteistyötä myös tuntemattomampien blogien kanssa. Toisaalta bloggaamiseen liittyviä monia puolia hieman toisenlaisesta näkökulmasta havainnollistaa esimerkki (48), jossa kirjoittaja kertoo sellaisista toiminnoista, jotka meinasivat muodostua blogin perustamisen esteeksi jo blogin alkutaipaleella.

48) **Vaan** oma bloggaamiseni ei sitten lähtenytäkään käyntiin niin nousukkaasti kuin olin ajatellut. Esteeksi muodostui se, **etten osannut** käyttää bloggeria, enkä siirtää kuvia kamerasta koneelle. (UK)

Esimerkistä käy ilmi, että bloggaamista vaikeuttivat alkuun varsin tekniset seikat, joilla ei ole oikeastaan mitään tekemistä itse tekstin luomisen kanssa. *Vaan*-konjunktio vahvistaa kielto-lauseen kieltoa ja samalla se esittää lauseessa ilmenevän tilanteen korvaavana vaihtoehtona jollekin toiselle tilanteelle (VISK § 1106). Kirjoittaja oli siis mahdollisesti kuvitellut, että blogikirjoittamisen aloittaminen olisi ollut jollakin tavalla helpompaa. Dynaamista mahdollisuutta ilmaiseva verbi *osata* viittaa nimenomaan kirjoittajan fyysisiin edellytyksiin (VISK § 1567) tehdä jotakin, joka on esimerkin perusteella blogin (menestyksen) kannalta keskeistä tai välttämätöntä.

4.3.3 Yhteenveto

Aineiston perusteella bloggaaminen on paljon enemmän kuin vain tekstilaji. Se on ilmiö, jossa liittyvät yhteen muun muassa monenlaiset laajan tekstikäsitteiden mukaiset tekstit ja tekstimaailmat, sosiaalinen toiminta ja vuorovaikutus, imagon rakentaminen, markkinointi ja identiteetin rakentaminen. Bloggaamiseen liittyy paljon sellaista, mitä blogin yleisö ei näe, mutta mikä on blogin ylläpitämisen kannalta olennaista. Bloggaajilla tuntuu olevan tarve selittää lukijoilleen sitä, mitä kaikkea bloggaamiseen itse asiassa liittyy. Bloggaamisen oheistoiminnoista puhutaan monin paikoin välttämättömänä velvollisuutena. Omistautuva ja aktiivinen bloggaaja on lukijoidensa arvoinen.

Bloggaamisen sivutuotteista sekä julkisuuden hyvistä ja huonoista puolista puhuminen rakentaa osaltaan bloggaajan ja lukijan suhdetta. Voidaan kysyä, onko lukijalla oikeus puuttua blogin sisältöön tai bloggaajan elämään, jota hän blogissaan jakaa. Kirjoittajat toivovat vuorovaikutuksellista suhdetta, jossa myös lukijat ovat tekemässä blogia. Tämän tulisi aineiston perusteella kuitenkin tapahtua nimenomaan bloggaajan omilla ehdoilla niiltä osin kuin hän kokee sen mielekkääksi. Blogit, kuten muutkin tekstit, on tarkoitettu luettaviksi (Miller & Shepherd 2004: 10; Mallon 1984: 66), mutta epäselväksi jää se, onko blogi enemmän kirjoittajansa vai lukijoiden. Aikamme sosiaalisissa medioissa osallistujien roolit ja valtasuhteet muuttuvat (Koskinen 2014: 129), mistä blogit ovat hyvä osoitus.

4.4 Blogin sisältö – aiheet ja teemat

Lifestyleblogien aihepiiri on aineistosta poimittujen ja analysoitujen havaintojen perusteella hyvin laaja. Jo alagenren nimessä esiintyvä sana *lifestyle* mahdollistaa lähestulkoon kaikkien elämän osa-alueiden ujuttamisen saman blogin aiheisiin. Blogien esiin nostamat aiheet ovat osittain hyvinkin arkisia, eivätkä ne ehkä oikeastaan kerro hirveästi kirjoittajastaan. Toisaalta taas lifestyleblogeihin selvästi mahtuu huomattavasti syvällisempiäkin pohdintoja raskaammista aiheista, mikä tuo kirjoittajan arvo- ja ajatusmaailman huomattavasti lähemmäs lukijaa. Aineistossa mainittuja blogitekstien aiheita havainnollistavat esimerkit (49), (50) ja (51).

49) Aiemmin **käsittelyssä on ollu** nää: mustasukkaisuus, julkisuus, materialismi, ennakkoluulot, lapsettomuus, alkoholi, uskollisuus, kotityöt ja läheisyys. (AS)

50) Musta tuntui että olin löytänyt sen aiheen mistä **tykkään kirjoittaa**, perheen ja arjen, ja ne arjen pienet ilot joista niin kovasti nautin. (HUMAN)

51) **Kirjoitin** Zeldan syntymästä ja ensimmäisistä hetkistä, ja samaan aikaan perustin hääblogin portaalin katon alle myös. (HUMAN)

Esimerkeissä (49) ja (51) kirjoittajat käyttävät neutraaleja toimintaa kuvaavia verbejä *olla käsittelyssä* ja *kirjoittaa*, joista ei varsinaisesti ilmene heidän suhtautumisensa esiteltyyn aiheeseen, kun taas esimerkiksi (50) kirjoittaja nimenomaan kertoo aiheista, josta *tykkää kirjoittaa*. Verbi *tykätä* ilmaisee täten kirjoittajan mieltymystä asiaa kohtaan (KS s.v. *tykätä*). Aiheita on kuitenkin monenlaisia.

Lifestyleblogien laaja aihepiiri liittyy varmasti monilta osin juuri alagenren luonteeseen. *Lifestyle* ei käsitteenä määrittele sitä, millaisia aiheita genren alle lukeutuviissa blogissa käsitellään. Aineistosta nousee esiin valtava määrä erilaisia blogiteksteissä esiintyneitä ja esiintyviä aiheita, mutta mielestäni blogin aiheiden ja teemojen laaja kirjo ei ole oikeastaan kovinkaan mielenkiintoista. Mielenkiintoisempaa sen sijaan on se, millaisista muista näkökulmista aiheita lähestytään: Miten aiheita arvotetaan? Millaisia normeja blogin sisällölle annetaan? Toisin sanoen on mielenkiintoista analysoida sitä, mitä blogiin kirjoittajien itsensä mielestä saa ja ei saa kirjoittaa. Tarkastelen aineistostani esiin nousevaa blogin sisältöihin liittyvää puhetta seuraavaksi tästä arvottavuuden ja hyväksyttävyyden näkökulmasta.

Bloggaajien näkemykset siitä, millaisia asioita blogissa voidaan jakaa, vaihtelevat näkemykseni mukaan jonkin verran enemmän kuin muissa tutkimuksessani tarkasteltavissa teemoissa. Bloggaajat ovat monista bloginormeista suhteellisen samanmielisiä, mutta blogin sisältöjä koskevia näkemyseroja ilmenee enemmän. Tässä luvussa käsitelen sitä, millaisia asioita bloggaajat tuovat esille aiheiden valintaan liittyen. Tämän lisäksi tarkastelen näkemyseroja, joita bloggaajilla on blogien sisällöistä ja aiheiden soveltuvuudesta.

4.4.1 Mistä blogeissa kirjoitetaan?

Lifestyleblogien aihepiiri on jokseenkin määrittelemätön ja melko laaja, kuten jo tässäkin tutkimuksessa on aiemmin todettu. Tämä ei kuitenkaan tarkoita sitä, että bloggaaja valitsisi aiheet sattumanvaraisesti, vaan käsiteltävien aiheiden valintaan liittyy monenlaisia perusteluita, joita bloggaajat sivuavat teksteissään. Aiheiden valikoitumisen tarkasteleminen on kiintoisaa, sillä se auttaa ymmärtämään sitä, miten blogin aihepiiri muodostuu ja millaiset asiat siihen oikeastaan vaikuttavat.

Lukijoiden toiveet ja luetuimpien julkaisujen aiheet mainitaan yhtenä perusteluna sille, mistä bloggaaja aikoo tulevaisuudessa kirjoittaa. Esimerkissä (52) kirjoittaja pyytää

lukijoiden ehdotuksia blogissa käsiteltävistä aiheista ja esimerkissä (53) kirjoittaja toteaa julkaisujen suosion ja tulevien julkaisujen aihevalintojen yhteyden.

52) **Heittäkää jooko** ehdotuksia aiheista, joista haluisitte mejän kirjottavan! (AS)

53) **Luetuimpiin postauksiin kuuluvat** myös erilaiset hiustutoriaalit, **joten koitan pitää** tämänkaltaiset postaukset mukana jatkossakin. (UK)

Esimerkin (52) pyyntö kohdistuu lukijoihin yhtenä yleisönä. Kirjoittaja käyttää imperatiivin monikkomuodossa olevaa sanaa *heittäkää*, mutta pehmentää käskynsä pyynnöksi kysyvällä lausumapartikkelilla *jooko*, joka ikään kuin edellyttää vahvistusta (VISK § 802). Esimerkissä (53) kirjoittaja ei lupaa varmasti, että luettuihin aiheisiin kuuluvia hiustutoriaaleja on blogissa jatkossakin, mutta antaa lukijoiden kuitenkin ymmärtää, että näin on.

Bloggaajan omien kiinnostuksenkohteiden voi luonnollisesti olettaa vaikuttavan siihen, millaisista aiheista hän blogiinsa kirjoittaa. Tämän oletuksen todistaa myös tutkimusaineistoni. Esimerkki (54) havainnollistaa sitä, että blogien aiheet eroavat toisistaan nimenomaan kirjoittajan mielenkiinnonkohteiden ja elämäntilanteen mukaan.

54) - - **kirjoitellaan** blogeissamme sitten niitä elämään ja elämiseen, sekä asumiseen ja omaan tyyliin pohjautuvia juttuja **oman elämäntilanteemme mukaan**.

Esimerkki (54) osoittaa, että aihepiiri on laaja ja kirjoittajan oma elämäntilanne vaikuttaa blogin sisältöön. Passiivi *kirjoitellaan* viittaa esimerkissä tiettyyn bloggaajien ryhmään, joka kuuluu samaan alaportaaliiin. Kirjoittaja antaa näin ymmärtää, että alaportaalin jäseniä koskevat jotkin yleiset normit liittyen siihen, millaisista asioista blogissa kirjoitetaan. Postpositio *mukaan* viittaa myötäilemiseen tai seuraamiseen (KS s.v. *mukaan*). Tässä tapauksessa kirjoittaja siis tarkoittanee, että elämäntilannekin vaikuttaa siihen, mistä kirjoitetaan. Esimerkissä (55) samainen kirjoittaja pohtii vielä syvemmin sitä, kuinka erilaisista asioista bloggaajat kirjoittavat. Tässä pohdinnassa tulee esille se, että kirjoittajien mielenkiinnonkohteet ovat erilaisia ja tämä vaikuttaa blogien sisältöön.

55) Lopulta tajusin, että on ihan ok, jos ei halua turista kurahousuista, vaan kaipaa siihen omaan juttuunsa jotakin muuta. Meillä kullakin on omat intohimomme, ja blogeissa ihanaa on juuri se, että sen kun toteutat ja kirjoitat siitä mikä tuntuu kivalta. **Toiset** kuvaavat koristetyynyjä, **toiset** lasten välikausivaatteita, ja **molemmille** on tilaa ihan yhtäläisesti. (UK)

Esimerkissä (55) kirjoittaja kertoo, kuinka on itse oivaltanut sen, että bloggaajalla on vapaus valita ne aiheet, joista hän haluaa kirjoittaa. Sanapari *toiset – toiset* asettaa kaksi tarkoitetta keskinäisen vertailun kohteeksi (VISK § 767). Kirjoittaja vertailee sitä, kuinka osa bloggaajista kirjoittaa mieluummin muun muassa sisustukseen liittyviä julkaisuja, kun taas osa keskittyy lastenvaatteista kirjoittamiseen. Lopussa hän tuo nämä kaksi ryhmää yhteen. Kvanttoripronomini *molemmille* viittaa siihen, että asiantila pätee koko joukkoon. Niimpä kirjoittaja lopulta tulee siihen tulokseen, että erilaisista aiheista kirjoittavat mahtuvat samaan blogosfääriin.

Ilmeisesti myös kirjoittajien kokema asiantuntijuus tai ammattitaito erilaisiin aiheisiin liittyen vaikuttaa blogin sisältöön. Esimerkissä (56) kirjoittaja viittaa oman asiantuntijuutensa vaikuttaneen siihen, että kirjoittaa tietynlaisia julkaisuja.

56) Jossain vaiheessa huomasin, että mun juttu on selkeesti nämä ns. asiapostaukset, joissa **jaan** vinkkejä ja **käsittelen** treeniin sekä ravintoon liittyviä juttuja. (ATT)

Oman asiantuntijuuden hyödyntäminen blogin aiheiden valinnassa näyttää liittyvän juuri siihen, että kirjoittajalla on jotain jaettavaa, josta on mahdollisesti hyötyä tai iloa hänen lukijoilleen. Kirjoittajasta tulee tietynlainen hyväntekijä etenkin, jos tulkitaan verbi *jakaa* nimenomaan merkityksessä antaa tai suoda (KS s.v. *jakaa*). Tähän viittaa myös metaforisesti käytetty *käsitellä*, jonka tulkitsen tässä esimerkiksi jonkin asian esittelyksi lukijoille. Joka tapauksessa kirjoittaja on huomannut, että on hyvä ajatus jakaa omaa asiantuntijuuttaan blogissa.

Esimerkin (57) kirjoittaja sen sijaan kertoo, kuinka hän haluaisi kirjoittaa kosmetiikasta, mutta arastelee aihetta, koska ei ole alan asiantuntija. Tilanne on siis tässä päinvastainen.

57) **Kosmetiikasta on välillä kova palo kirjoittaa**, mutta **arastelen** aihetta, **kun** ei ole mikään **kosmetiikkaguru**. Ja sama pätee varmasti moneen muuhunkin aiheeseen. (UK)

Kirjoittaja käyttää esimerkissä metaforista ilmausta *kova palo* kuvaamaan mielenkiintoaan kosmetiikasta kirjoittamiseen. Ilmeisesti kosmetiikka on aiheena siis kirjoittajalle mieluinen. Mentaalinen verbi *arastella* kuitenkin osoittaa kirjoittajan propositionaalista asennetta puheena olevaan (VISK § 461, vrt. esim. *pelätä*). Esimerkissä konjunktio *kun* on luonnollista tulkita kausaaliseksi, jolloin se ilmaisee syytä (VISK § 1130). Kirjoittaja siis perustelee sanomaansa nimenomaan sillä, että ei ole *kosmetiikkaguru*.

4.4.2 Avoimuus vs. yksityisyys

Blogin aiheita tarkastellaan selvimmin avoimuuden ja yksityisyyden diskursseista käsin. Bloggaajat pohtivat, mitä kaikkea blogissa voi jakaa omasta elämästään ja millä tavalla tulisi suhtautua esimerkiksi bloggaajalle läheisten ihmisten näkymiseen blogissa. Bloggaajan lähipiirin näkymistä pohditaan useammassa tutkimusaineistoon kuuluvassa blogissa, joten nostan ensimmäisenä tarkastelun kohteeksi sen. Uusi Kuu -blogin Emilia kertoo, että hänen näkemysensä mukaan hänellä ei ole oikeutta blogissaan kirjoittaa esimerkiksi lastensa kehityksestä.

58) **Läheisten sairaudet tai kriisit** eivät ole asioita, joita **haluan riepotella julkisesti**. Perheeni on blogini taustalla, mutta en koe asiakseni kirjoittaa heistä sen enempää. Lasteni kasvu, terveydentila ja kehitys eivät ole asioita, joista koen olevani edes oikeutettu kirjoittamaan. (UK)

Esimerkissä (58) kirjoittaja tarkastelee bloginsa aihepiiriin ulkopuolelle kuuluvia teemoja (muun muassa läheistensä sairaudet, lastensa kehitys) sekä oman tahtonsa että oikeudenmukaisuuden näkökulmasta. Hän ei ensinnäkään halua *riepotella* läheistensä asioita blogissaan. Verbi *haluta* ilmaisee puhujan tahtoa ja sen voi tulkita myös modaaliseksi ilmaukseksi (VISK § 1551). Todennäköisyys sille, että bloggaaja kertoisi blogissaan esimerkiksi läheistensä sairauksista, on siis tulkittavissa pieneksi olettaen, että bloggaajalla on vapaus valita, mistä hän kirjoittaa. Verbi *riepotella* merkitsee esimerkiksi raahaamista, repimistä tai retuuttamista ja näin ollen vahvistaa kirjoittajan sanomaa negatiivisella sävyllään. Kirjoittaja ei siis halua kertoa blogissaan perheestään, mutta toisaalta hän ei koe sen myöskään olevan oikeutettua.

Hyvin toisella tavalla perheen rooliin blogin aihepiirissä suhtaudutaan But I'm a human not a sandwich -blogissa. Jo aiemmin esittelemäni esimerkit (59) ja (60) osoittavat, että kyseisen blogin aihepiiriin perheen asioista kertominen taas kuuluu olennaisesti.

59) Musta tuntui että olin löytänyt sen aiheen mistä **tykkään** kirjoittaa, perheen ja arjen, ja ne arjen pienet ilot joista niin kovasti nautin. (HUMAN)

60) Kirjoitin Zeldan syntymästä ja ensimmäisistä hetkistä, ja samaan aikaan perustin hääblogin portaalin katon alle myös. (HUMAN)

Näkökulma perheen esiintymiseen blogissa on täysin toisenlainen kuin esimerkissä (58), jota tarkastelin edellä. Kirjoittaja kertoo, että hän nimenomaan nauttii siitä, että saa kirjoittaa perheestään ja arjestaan. Kuten jo aiemmin mainitsin, verbi *tykätä* ilmaisee kirjoittajan mieltymystä asiaa kohtaan (KS s.v. *tykätä*). Kirjoittaja puhuu arjen pienistä iloista ja kertoo kirjoit-

taneensa muun muassa lapsensa syntymästä ja tämän ensimmäisistä hetkistä. Hän puhuu nimenomaan positiivisista asioista, kun taas edellisen esimerkin (58) kirjoittaja mainitsi lähinnä sellaisia negatiivisia asioita kuin lähipiirin sairaudet tai kriisit.

Myös Anna ja Sebastian -blogissa pohditaan lähipiirin näkymistä blogissa. Bloggaajien näkemys asiasta kiteytyy esimerkissä (61) nähtävään toteamukseen.

61) **Vaikka** kerrotaan omista jutuista avoimesti, pidetään **silti** läheiset ja niiden asiat vakan alla. (AS)

Esimerkin (61) perusteella pariskunnan oma elämä on avoimesti esillä blogissa, mutta läheisten asioista blogissa ei kirjoiteta. Konjunktio *vaikka* ilmaisee, että sekä yhdysrakenteen etummaisesta että jälkimmäisen lauseen asiantila pitävät paikkansa, vaikka ne kenties ovat suhteessa toisiinsa odotuksenvastaisia (VISK § 1140). Samaan pyrkii myöskin partikkeli *silti*. Tässä esimerkissä kirjoittajat eivät kuitenkaan tarkemmin avaa sitä, miksi läheiset on rajattu blogin aihepiirin ulkopuolelle.

Edellisestä esimerkistä voidaan luontevasti siirtyä siihen, miten muutoin bloggaajat merkityksellistävät blogiin liittyvää julkisen ja yksityisen rajankäyntiä. Esimerkeissä (62) ja (63) Anna ja Sebastian pohtivat omaa yksityisyyttään, vaikka aiemmassa esimerkissä toteavatkin olevansa varsin avoimia omasta elämästään.

62) Jotkut asiat **täytyy** ja jotkut **haluaa** pitää itsellään. (AS)

63) Itse puollan vahvasti avoimuutta, **mutta** samalla peukutan rajoja. Rajat joku saa vetää itse – eikä blogissa kuulu puhua kaikesta. (AS)

Esimerkissä (62) bloggaajat toteavat blogin sisältöön liittyvien rajoitusten liittyvän toisaalta pakkoon, toisaalta bloggaajan omaan haluun. Pakkoa ilmaisee modaalinen verbi *täytyä*, joka viittaa olosuhteiden pakkoon tai velvollisuuteen (VISK § 1573). Esimerkissä ei kuitenkaan tarkemmin määritellä, mihin tämä pakko liittyy. Mentaalinen verbi *haluta* ilmaisee sen sijaan mielensisäistä tilaa tai toimintaa (VISK § 445). Tässä selvemmin tulee esille nimenomaan kirjoittajan halu, johon sisällön rajoituksen perustuvat. Esimerkissä (63) kirjoittaja asettaa rinnastuskonjunktion *mutta* avulla rinnakkain avoimuuden ja rajat. *Mutta* ilmaisee asioiden välistä adversatiivista suhdetta, jossa esitettävät asiat asetetaan vastakkain esimerkiksi sen suhteen, että ne esiintyvät eri aikoina (VISK § 1102). Samalla halutaan siis olla mahdoli-

simman avoimia, mutta toisaalta jotkin asiat mielletään niin yksityisiksi, että niistä ei haluta puhua blogissa.

Kaksi bloggaajaa pohtii aineiston teksteissä myös sitä, miten oman yksityisyyden suojeleminen ja joidenkin aiheiden rajaaminen blogin ulkopuolelle vaikuttaa blogiin ja lukijoihin. Esimerkissä (64) bloggaaja kertoo luottavansa siihen, että lukijat ymmärtävät kirjoittajan tekevän valikointia bloginsa sisältöön liittyen.

64) Tiedän, että osalle tämä linjani merkitsee itsekkyyttä, ja osa näkee elämäni täydellisen huolettomana. **Koen** silti, että **valtaosa lukijoistani osaa lukea blogeja** ymmärtäen, että sisältö ei tosiaankaan paljasta ihmisen elämästä kuin pintaraapaisun. (UK)

Kirjoittaja jakaa lukijansa ikään kuin kahteen ryhmään, joista toinen kokee bloggaajan tarkoituksellisesti jättävän tietyt asiat bloginsa ulkopuolelle. *Valtaosa* sen sijaan kirjoittajan kokemuksen mukaan ymmärtää sen, että blogi ei kerro kirjoittajastaan kaikkea. *Valtaosa* viittaa siis enemmistöön (KS s.v. *valtaosa*). Mentaalinen verbi *kokea* paljastaa, että kyse on kuitenkin kirjoittajan havainnosta (VISK § 445), jonka hän on tehnyt mahdollisesti lukijoiden kanssa käydyn vuorovaikutuksen perusteella. Kirjoittaja myös ikään kuin neuvoo esimerkissä lukijoita siitä, miten blogia kuuluu lukea. Fyysisiin edellytyksiin viittaava voimisverbi *osata* (VISK § 1567) antaa ymmärtää, että ilman oikeanlaisia edellytyksiä lukija saattaa tehdä bloggaajasta ja tämän toiminnasta vääränlaisia tulkintoja.

Esimerkissä (65) kirjoittaja pohtii, millaiset sisällöt blogiin oikeastaan kuuluvat ja millaisia asioita halutaan kirjoittaa ja lukea. Tämä pohdinta liittyy edellisen esimerkin tapaan siihen, mitä lukijat ajattelevat blogin läpinäkyvyydestä ja luotettavuudesta.

65) Monesti **harmitellaan**, kuinka blogeissa **yritetään** antaa liian **kiiltokuvamainen** kuva kaikesta elämästä, ulkonäöstä ja teoista. Kaikki on kaunista, siistiä ja mahtavaa! Paljon on myös pohdittu, että on mukavampi jakaa positiivisuutta, kuin ruotia epäonnistumisia tai jakaa paskan päivän fiiliksiä. (ATT)

Passiivimuotoinen verbi *harmitellaan* viittaa esimerkissä ilmeisesti lukijoiden toimintaan. Lukijat siis harmittelevat sitä, että kirjoittaja ei jaa blogissaan kaikkea elämänsä liittyvää. *Yritetään* viittaa siihen, että bloggaaja ajattelee lukijoiden tulkitsevan hänen toimintansa tarkoitukselliseksi harhaanjohtamiseksi. *Yrittää* viittaa siis tarkoitukselliseen toimintaan (KS s.v. *yrittää*) *kiiltokuvamaisen* vaikutelman luomiseksi. Kirjoittaja ei varsinaisesti kerro, onko tällainen tahallinen harhaanjohtaminen olemassa oleva ilmiö tai onko se ylipäätään suotavaa.

Asian pohtiminen blogissa kuitenkin osoittaa jälleen sen, että bloggaajan velvollisuudet yleisöä kohtaan ja yksityisyyden rajat herättävät ajatuksia.

4.4.3 Yhteenveto

Lifestyleblogien aiheet kumpuavat pääasiassa kirjoittajien omasta elämästä. Aiheiden valintaan vaikuttavat muun muassa bloggaajan elämäntilanne, henkilökohtaiset ominaisuudet, harrastuneisuus ja ammatti. Edellä mainitut seikat voivat vaikuttaa siihen, kirjoittaako bloggaaja jostakin aiheesta vai ei. Vaikuttaa siltä, että bloggaajalta toivotaan jonkinlaista asiantuntijana toimimista blogissa esiintyvien aiheiden suhteen. Asiantuntevuuden voisi ajatella olevan kenties ainakin bloggaajien itsensä mielestä yksi blogin laatua määrittelevistä kriteereistä.

Bloggaajat ovat luoneet omat, henkilökohtaiset norminsa sille, millaisia asioita blogissa on suotavaa jakaa. He ovat jokseenkin eri mieltä esimerkiksi siitä, kuinka avoimesti blogissa on sopivaa käsitellä bloggaajan läheisten elämää tai muutoin hyvin henkilökohtaisia asioita. Bloggaajat vaikuttavat ajattelevan, että lukijoiden näkökulmasta päätös rajata jotkin yksityiset asiat blogin ulkopuolelle on harhaanjohtavaa ja antaa vääränlaisen kuvan bloggaajan elämästä. Osa bloggaajista myös tuntuu mieltävän blogin paikaksi, jossa kerrotaan sekä elämän hyvistä että nurjista puolista. Toisaalta samalla ollaan sitä mieltä, että kaikkea ei blogissa kuulu jakaa. Bloggaajat kuitenkin kokevat, että lukijat toivovat tai vaativat blogilta läpinäkyvyyttä ja totuudenmukaisuutta.

4.5 Blogin rooli ja merkitys

Blogin roolia ja merkitystä lähestytään blogeissa useasta eri näkökulmasta. Rooliin ja merkitykseen liittyvästä blogipuheesta on havaittavissa ainakin kolme laajempaa diskurssia, joiden sisälläkin blogi saa erilaisia merkityksiä. Blogia merkityksellistetään ensinnäkin henkilökohtaisesta diskurssista käsin, jolloin kirjoittaja saattaa määrittää bloggaamisen harrastukseksi ja toisaalta pohtia sitä, mitä blogi merkitsee hänelle henkilökohtaisesti ja millainen rooli sillä on hänen elämässään. Toisaalta blogipuheesta välittyy vahvasti myös ammatillinen diskurssi, sillä kaikki tutkimusaineiston bloggaajat saavat palkkiota sisällön tuottamisesta. Ammatillinen diskurssi merkityksellistää blogia ja bloggaamista näin ollen taloudellisista näkökulmista ja ammatillisen kehittymisen näkökulmista käsin. Henkilökohtaisen ja ammatillisen diskurssin ohella muutama otteeseen esiin nousee myös bloggaamisen yhteiskunnallinen diskurssi, kun kirjoittajat kommentoivat sitä, mitä hyötyä bloggaamisesta on yhteiskunnallisesti. Selväs-

ti eniten bloggaajat merkityksellistävät bloggaamista nimenomaan henkilökohtaisesta ja ammatillisesta diskurssista käsin, mutta koska yhteiskunnallinen ulottuvuuskin tulee muutamassa tekstissä mielenkiintoisesti esille, esittelen sen omana alalukunaan. Seuraavissa alaluvuissa esittelen ja analysoin blogin rooliin ja merkitykseen liittyvää puhetta edellä mainittuja diskursseja tarkastellen.

4.5.1 Henkilökohtainen merkitys

Kaikista blogin rooliin ja merkitykseen kietoutuvista diskursseista selvästi vahvin on henkilökohtainen diskurssi. Henkilökohtaisella diskurssilla viitataan sellaiseen puheeseen, jossa kirjoittaja jollakin tavalla kertoo henkilökohtaisen elämänsä tai minuutensa ja bloginsa suhteesta. Henkilökohtaisen diskurssin aste ja määrä vaihtelee blogista riippuen, sillä toisissa blogeissa mainintoja henkilökohtaisesta merkityksestä on enemmän, kun taas ainakin yhdessä blogissa ammatillinen diskurssi nousee vahvemmin esiin.

Henkilökohtainen diskurssi ilmenee erityisen selvästi silloin, kun kirjoittaja puhuu bloggaamisesta merkityksellisenä osana elämäänsä. Blogi koetaan osana omaa identiteettiä tai ainakin sen kerrotaan olevan merkittävä ja näkyvä osa elämää. Anna ja Sebastian -blogissa blogin ja bloggaamisen henkilökohtaista merkitystä pohtivaa puhetta havainnollistavat esimerkit (66) ja (67)

66) **Onks elämää ilman blogii vai onks blogii ilman elämää, siinäpä dilemma.** Nykyään en osaa miettii elämää ilman tätä kaikkee.(AS)

67) **Totuushan on se, että bloggaaminen vaikuttaa tosi paljon meidän arkeen ja olemiseen,** niin hyvällä, kuin huonollakin tavalla. (AS)

Esimerkissä (66) kirjoittaja viittaa blogin ja muun elämän suhteeseen *dilemmana*, joka viittaa pulmaan tai valitsemisen vaikeuteen kahden vaihtoehdon välillä (KS s.v. *dilemma*). Esimerkissä pohditaan, onko eläminen ilman blogia mahdollista ja toisaalta, onko bloggaaminen mielekästä, jos mitään kirjoitettavaa ei ole. Joka tapauksessa kirjoittaja tulee siihen tulokseen, että elämä ilman blogia tuntuu vaikealta ajatukselta olettaen, että ilmauksella *tätä kaikkee* hän viittaa nimenomaan blogiin ja bloggaamiseen ilmiönä. Esimerkissä (67) kirjoittaja vahvistaa ajatusta siitä, että bloggaaminen todella on merkittävä osa elämää. Lauseen aloittava *totuushan* pyrkii kaiketi tuomaan vieläkin näkyvämmäksi sen tosiasian, jonka sekä kirjoittaja että

lukijat jo tietävät: bloggaaminen on tärkeä osa elämää ja olemista. Väitelauseessa liitepartikkeli *-hAn* ilmaisee, että kyseessä on yleisesti tunnettu ja tiedetty tosiasia (VISK § 830).

Esimerkeissä (68) ja (69) *But I'm a human not a sandwich* -blogin kirjoittaja kertoo, että bloggaaminen on hänelle itse asiassa elämäntapa, sillä se on mukana kaikessa elämänmenossa.

68) **Bloggaaminen on niin kokonaisvaltaista**, se alkaa siitä kun aamulla herää ja loppuu siihen kun illalla nukahtaa, vuoden jokaisena päivänä.

69) Mulle tämä elämäntapa ja kokonaisvaltainen bloggaamiseen heittäytyminen kuitenkin sopii, **tätä mä rakastan tehdä**, mutta bloggaamisessa, kuten kaikessa muussakin on omat etunsa ja haittansa.

Jo se, että bloggaaminen on kokonaisvaltaista, aamusta iltaan käynnissä olevaa toimintaa, riittäisi kuvaamaan sitä, miten suuri merkitys bloggaamisella kirjoittajille on ja miten paljon se kirjoittajan elämään vaikuttaa. Kirjoittaja kuitenkin painottaa bloggaamisen kokonaisvaltaisuutta intensiteetipartikkelilla *niin*, joka määrittelee ominaisuuden asteen (VISK § 664). Tässä tapauksessa tulkitsen sen viittaavan korkeaan asteeseen ja korostavan sitä, että bloggaaminen todellakin on kokonaisvaltaista. Esimerkissä (69) kirjoittaja edelleenkin toteaa bloggaamisen olevan nimenomaan elämäntapa, jota hän rakastaa. Mentaalinen verbi rakastaa viittaa voimakkaaseen kiintymykseen (KS s.v. *rakastaa*).

Oman elämänsä ja bloginsa suhdetta pohtii myös Uusi Kuu -blogin Emilia, joka esimerkissä (70) puhuu siitä, että ainakin kyseisen tekstin kirjoittamisen hetkellä bloggaaminen on ollut mielekästä ajanvietettä.

70) Bloggaaminen **tuntuu** kivalta, ja **juuri** nyt en osaisi kuvitella elämäni ilman sitä. (UK)

Kirjoittaja käyttää mentaalista verbiä *tuntua*, joka niin ikään viittaa hänen subjektiiviseen, mielensisäiseen tilaansa ja tunteeseensa suhteessa bloggaamiseen (VISK § 445). Jo tällaisen verbin käyttäminen tässä yhteydessä kertoo tunnepitoisesta suhtautumisesta. Hän jatkaa vielä kertoen, että ei osaisi oikeastaan kuvitella elämää ilman blogia. Ajan adverbien *nyt* edellä käytetty *juuri* voidaan tulkita fokuspartikkelina, joka fokusoi kirjoittajan puhuvan korostuneesti kyseessä olevasta hetkestä. Vaikka *juuri* onkin fokuspartikkelina eksklusiivinen, ja näin ollen sulkee pois muut vaihtoehdot kuin ne, joita on esitetty, niin mielestäni tämän esimerkin kohdalla *juuri* toimii ikään kuin inklusiivisen fokuspartikkelin tavoin antaen ymmärtää, että tä-

mänhetkinen asiointi ei ole ainoa mahdollinen (VISK § 839). Juuri nyt bloggaaminen tuntuu kivalta, mutta jossakin toisessa hetkessä ehkä ei.

Henkilökohtainen diskurssi ilmenee myös kirjoittajan mainintoina bloggaamisen ja sen oheistoimintojen mielekkyydestä. Rakkaus ja into kirjoittamista sekä esimerkiksi valokuvaamista kohtaan mainitaan aineistossa muutamaan otteeseen ja ne näyttävät olevan myös jollain tasolla syy siihen, miksi bloggaaminen on ylipäättään aikoinaan aloitettu. Esimerkeissä (71) ja (72) bloggaamisen mielekkyys nostetaan esille.

71) **Mä rakastan** edelleen **kirjoittaa**, postauksen kirjoittaminen on rentouttavaa ja mä uppouduin aina täysillä kirjoittamiseen, into blogia kohtaan ei ole laantunut. (HUMAN)

72) Kamera ei pysy piilossa ikinä kokonaista päivää, siitä yksinkertaisesta syystä että **rakastan valokuvaamista**. (HUMAN)

Molemmissa esimerkeissä kirjoittaja käyttää jälleen vahvasti tunnetta ilmaisevaa transitiiivista mentaaliverbiä *rakastaa*, joka voi tässä tapauksessa ilmaista sekä syvää kiintymystä asiaa kohtaan, että syvää mieltymystä siihen (KS s.v. *rakastaa*). Mieltymys bloggaamiseen on tässä esimerkissä määritelty yksityiskohtaisemmin: kirjoittaja pitää ainakin kirjoittamista ja valokuvaamisesta, jotka liittyvät läheisesti bloggaamiseen.

Bloggaamiseen liittyy olennaisesti vuorovaikutus lukijoiden kanssa, kuten aiemmin olen aiemman tutkimuksen ja oman tutkimukseni aineiston perusteella todennut. Esimerkissä (73) kirjoittaja kertoo positiiviseen sävyyn omista tunnetiloistaan ja reaktioistaan, joita lukijoiden kommentteihin vastaaminen hänessä toisinaan synnyttää.

73) Välillä vastaillessani kommentteihin, **hymyilen itsekseni** tai **naurahdan kivalle** kommentille. (UK)

Kirjoittaja käyttää esimerkissä toimintaverbejä, kuten *hymyillä* ja *naurahtaa*, jotka kuvaavat kontekstista päätellen aidosti positiivisia tunnereaktioita. Kommentteihin vastaaminen on ainakin joiltain osin kirjoittajan puheen perusteella mielekästä ja sillä on hänelle henkilökohtaista merkitystä. Kirjoittaja myös puhuu *kivasta* kommentista, jolloin *kiva* viittaa hauskaan, mukavaan tai miellyttävään (KS s.v. *kiva*). Bloggaaminen tuo esimerkistä päätellen ainakin iloa bloggaajan elämään.

Bloggaajista kaksi nostaa myös muutamaan otteeseen esille sen, kuinka bloggaaminen on kehittänyt heitä muillakin elämän osa-alueilla kuin bloggaajana. Esimerkissä

(74) kirjoittaja tuo bloggaamisen hyvin lähelle henkilökohtaista arvomaailmaansa kertomalla, miten vuorovaikutus lukijoiden kanssa on auttanut häntä kehittymään vanhempana.

74) Uskon että **bloggaaminen ja vuorovaikutus tuhansien äitien kanssa** on auttanut kehittymään sellaiseksi vanhemmaksi jollainen haluan olla. (HUMAN)

Kirjoittaja nostaa bloggaamisen ja vuorovaikutuksen rinnasteisiksi asioiksi käyttämällä rinnastuskonjunktioita *ja*. Hän puhuu siis bloggaamisesta ja vuorovaikutuksesta rinnakkaisina, mutta itsenäisinä asioina, mikä saattaa viitata siihen, että bloggaaminen on kehittänyt häntä vanhempana muutoinkin kuin vuorovaikutuksellisen ulottuvuuden kautta. Bloggaamisen merkityksen vanhemmuuden kehittymisessä voi joka tapauksessa tulkita kirjoittajalle henkilökohtaisesti merkitykselliseksi asiaksi, sillä se on auttanut häntä pääsemään tavoitteisiinsa.

Aiemmin blogien laatua käsittelevää blogipuhetta tarkasteltaessa tuli ilmi bloggaajien suhtautuminen blogin luotettavuuteen ja kerrottujen asioiden totuudenmukaisuuteen. Bloggaajan tulee siis ottaa selvää asioista, joista aikoo blogiinsa kirjoittaa. Ainon tarinoita treenaamisesta -blogin Aino kertookin esimerkissä (75) oppineensa bloggaamisen kautta paljon uutta.

75) **Blogin kautta oppii todella paljon**, sillä postauksia varten **täytyy hakea, kaivella ja opiskella tietoa**. (ATT)

Esimerkissä esiintyvä postpositio *kautta* ilmaisee välityssuhdetta tai väylää (VISK § 709). Kirjoittaja esittää blogin siis jonkinlaisena väylänä uuden oppimiseen. Tätä vahvistaa myös myöhemmin esimerkissä käytetty modaaliverbi *täytyä*, joka ilmaisee sekä dynaamista että deonttista pakkoa tai velvollisuutta (VISK § 1554). Blogia varten on välttämätöntä *hakea, kaivella ja opiskella*, joten bloggaamalla myös oppii paljon. Edellisessä luvussa (4.4) nousi ilmi, että bloggaajalta vaaditaan (tai he itse vaativat) asiantuntijuutta blogin aiheisiin liittyen. Ilmeisesti bloggaajan edellytetään hankkivan myös lisätietoa blogissa käsiteltävistä ilmiöistä eli oma asiantuntijuus ei välttämättä riitä.

4.5.2 Ammatillinen merkitys

Bloggaajat pohtivat tutkimusaineiston teksteissä myös sitä, millaisia ammatillisia tavoitteita blogi on auttanut saavuttamaan ja mikä merkitys blogilla on nimenomaan ansion hankkimisen näkökulmasta. Ammatillista merkitystä pohtiva blogipuhe on toki bloggaajalle henkilökohtaisesti merkittävää monin tavoin (ks. luku 4.5.1), mutta tarkastelen sitä joka tapauksessa erilli-

senä alalukunaan, koska se erottuu teemana selvästi muunlaisista merkityksistä, joita blogilla kirjoittajalleen on.

Kirjoittajat nauttivat bloggaamisesta. Tämän kaikki aineistoni bloggaajat toteavat aineistossa selvästi. Blogin merkitys kirjoittajansa henkilökohtaisessa elämässä on siis suuri. Tutkimieni blogien ylläpitäjät kuitenkin bloggaavat paitsi rakkaudesta bloggaamiseen, myös työkseen. Bloggaaminen on heille joko päätyö tai sivutulojen lähde. Esimerkeissä (76) ja (77) kirjoittajat kertovat suhtautumisestaan bloggaamiseen ammattina.

76) Indiedaysille muuttaminen teki bloggaamisesta mun päätyön, ja olen siitä hurjan **onnellinen** ja **kiitollinen**. (HUMAN)

77) Toisaalta, tää bloggaaminenhan **tavallaan** lukeutuu myös työkseksi, mutta muistuttaa kovasti harrastusta. (AS)

Esimerkissä (76) kirjoittaja kertoo, mitä ajattelee siitä, että bloggaaminen on muuttunut hänen *päätyökseen*. *Onnellinen* ja *kiitollinen* ovat bloggaajan mielentilaa kuvaavia adjektiiveja, joihin liittyy vahva positiivinen konnotaatio. Esimerkissä (77) kirjoittaja pohtii bloggaamista harrastuksena ja ammattina, mutta ei itse asiassa päädy minkäänlaiseen lopputulemaan siitä, kumpaa bloggaaminen oikeastaan on. *Tavallaan* on merkitykseltään samankaltainen kuin jollakin tavalla tai jossain määrin (KS s.v. *tavallaan*). Bloggaaminen muistuttaa siis jossain määrin työtä ja toisaalta jollakin tavalla harrastusta. Voidaan siis olettaa, että siinä on samoja ominaisuuksia kuin työssä ja harrastuksissa. Esimerkissä (78) Aino pohtii blogissaan myös sitä, kirjoittaisiko blogiaan edelleen, vaikka se olisi yhä ainoastaan harrastus.

78) **Uskon, että kirjoittaisin blogia edelleen**, vaikka siitä ei olisi tullut työväline. (ATT)

Esimerkin perusteella kirjoittaja on ilmeisesti sitä mieltä, että on olemassa sekin vaihtoehto, että bloggaaminen ei olisi jatkunut näin pitkään, jos siitä ei olisi tullut hänelle ammatti. Virkkeen alussa oleva mentaalinen verbi *uskoa* paljastaa asian epävarmuuden. Se ilmaisee kirjoittajan arviointia puheena olevasta asiointilasta tai hänen asennettaan sen paikkansapitävyyteen. (VISK § 1578). Uskomisen ei kerro asiointilan olevan täysin varma, mutta kirjoittaja kuitenkin pitää sitä suhteellisen varmana ja luottaa sen olemassaoloon (KS s.v. *uskoa*).

Blogiportaaliin liittymisellä tai bloggaamisella osana portaalia on ainakin tämän tutkimuksen aineiston perusteella merkitystä, kun puhutaan bloggaamisesta työnä tai ammattina. Esimerkissä (76) (ks. luvun alku) kirjoittaja toteaa, että portaaliin muuttamisen myötä

bloggaamisesta tuli hänen *päätyönsä*. Uusi Kuu -blogin Emilian ajatuksia blogiportaalin uudistumisesta sen sijaan kuvaa esimerkki (79).

79) Se on bloggaajalle **vähän kuin työtilan peruskorjaus**. (UK)

Emilia kuvaa portaalin uudistumista *työtilan peruskorjauksena*. Vertaileva konjunktio *kuin* (VISK § 819) osoittaa kirjoittajan vertaavan blogiportaalin uudistumista siis työtilan peruskorjaukseen, jonka voi tulkita tarkoittavan esimerkiksi jonkin konkreettisen työskentelytilan (esimerkiksi työhuoneen) järjestämistä tai rakentamista kokonaan uudelleen. Astemäärite *vähän* ilmaisee (VISK § 666) sitä, kuinka vahvana tai selkeänä kirjoittaja vertailtavien asioiden välistä samankaltaisuutta pitää. Aineiston perusteella bloggaaminen on siis bloggaajille joko heidän päätyönsä tai ainakin muistuttaa kovasti työtä. Bloggaaminen on kuitenkin heillä kaikilla alkujaan ollut nimenomaan harrastus, mikä voi selittää sitä, että harrastuneisuuden ja ammattimaisuuden suhde pohdituttaa.

4.5.3 Yhteiskunnallinen diskurssi

Muutamit kirjoittajat nostavat aineistossa esiin myös blogien yhteiskunnallisen aseman ja sen muutoksen viimeisten vuosien aikana. Maininnat liittyvätkin läheisesti myös siihen, millä tavoin bloggaajat kokevat oman bloginsa ja sen aseman blogosfäärissä.

Blogien asemasta yhteiskunnassa ei mainita oikeastaan mitään kovinkaan yksityiskohtaista. Bloggaajista kaksi puhuu blogeista sanoin *suuri juttu* ja *kasvava juttu*. Esimerkissä 80) blogien yhteiskunnallisesti merkittävä asema vaikuttaa kirjoittajan näkemyksen mukaan liittyvän niiden suureen määrään.

80) Vuonna 2010 blogit eivät **vielä** olleet **suuri juttu**, **eikä niitä ollut kovinkaan paljoa**. (ATT)

Kirjoittaja toteaa, että blogit eivät vuonna 2010 olleet vielä *suuri juttu*. Adverbi *vielä* osoittaa asiointilan suhdetta aiempaan tilanteeseen (VISK § 1518). Kirjoittaja vaikuttaa toteavan, että blogit nykyisin ovat *suuri juttu*, toisin kuin vielä pari vuotta aiemmin. *Eikä*-konjunktio kieltää rinnastettavat erikseen (VISK § 1095). Tämän perusteella blogit suurena juttuna liittyy nimenomaan niiden kasvaneeseen määrään. Toisessa saman kirjoittajan tekstistä poimitussa esimerkissä (81) yhteiskunnallisuus liitetään ilmeisesti nimenomaan siihen, että bloggaajat ja

yritykset tekevät yhteistyötä. Puheen kohteena on siis jälleen blogien kaupallisuus ja ammat-
timaisuus.

81) **Alkuaikoina bloggaus ei ollut** Suomessa vielä **suuri juttu, eikä** esimerkiksi yritykset ha-
lunneet mainostaa blogeissa samalla tavoin kuin nykyään. (ATT)

Esimerkki (81) muistuttaa hyvin paljon edellistä esimerkkiä (80). Kirjoittaja viittaa jälleen siihen, miten blogeista on tullut nykypäivänä ilmiö, mitä ne eivät vielä 2010-luvun alussa olleet. Hän käyttää jälleen kieltoverbiä ja *eikä*-konjunktiota kieltämään rinnastettavat asiat (VISK § 1095). Tällä kertaa hän kuitenkin vertaa nimenomaan blogien ja yritysten yhteistyötä ennen ja nyt. Tämän hän kuitenkin nostaa esille esimerkin omaisena havaintona, joka edustaa jotakin yleisempää asiaintilaan liittyvää ominaisuutta.

Blogien julkisuus ja kasvanut yleisömassa näyttää Uusi Kuu -blogin Emilian mukaan liittyvän bloggaamisen yhteiskunnalliseen merkitykseen tai ulottuvuuteen. Esimerkis-
sä (82) hän toteaa aluksi bloganneensa omaksi ilokseen aikana, jolloin ei vielä tiennyt mitä tuleman pitää blogimaailmassa.

82) Kyllä, **kuvata kivoja juttuja lähinnä omaksi iloksi, sillä** eihän pieneen mieleenikään tul-
lut, että blogit olisivat oikeasti joku **kasvava juttu**. (UK)

Esimerkissä kirjoittaja kertoo, että aluksi hän kirjoitteli lähinnä itseään varten. *Lähinnä* on merkitykseltään samankaltainen kuin ilmaukset ennen kaikkea ja pääasiassa (KS s.v. *lähin-
nä*). Jonkinlaisen yleisön hän blogilleen kuitenkin siis oletti jo bloginsa alkutaipaleella. *Sillä* ilmaisee sanottujen syysuhdetta (VISK § 1129) jopa hieman erikoisella tavalla. Ikään kuin se, että bloggaaja olisi osannut ennustaa blogien nousun suurta yleisöä kiinnostavaksi ilmiöksi, olisi vaikuttanut siihen, ketä varten hän oikeastaan blogiaan ylläpitää. Kirjoittaja saattaa esi-
merkissä pyrkiä havainnollistamaan lukijoilleen esimerkiksi sitä, miten absurdilta blogin yllä-
pitäminen vain itseään varten tuntuu tällä hetkellä suuremman yleisön äärellä.

Hieman toisenlaisen näkökulman blogien yhteiskunnalliseen ulottuvuuteen tuo vielä kolmas kirjoittajista. Esimerkissä (83) hän kertoo, kuinka hän on saanut palautetta siitä, että on onnistunut vaikuttamaan lukijoidensa ennakkoluuloihin. Näen myös tämän esimerkin olevan osa pohdintaa, jossa tarkastellaan blogien yhteiskunnallisuutta.

83) Päin vastoin, mikään ei tunnu paremmalta kuin se että joku tulee kertomaan, vieläkin, kuin-
ka olen onnistunut teksteilläni **murtaamaan ennakkoluuloja ja opettamaan katsomaan pintaa
syvemmmälle**. (HUMAN)

Esimerkissä (83) käytetyt, bloggaajan aikaansaamaa kuvaavat verbit *murtaa* ja *opettaa* ovat käyttäytymiseen ja tiedontilaan vaikuttamista ilmaisevia verbejä (VISK § 925). Kirjoittaja siis pitää arvokkaana sitä, että hän on blogiinsa kirjoitettujen tekstien kautta pystynyt vaikuttamaan ihmisten toimintaan tai ajatuksiin. Kirjoittajalle tällä vaikuttaa olevan erityisen suuri merkitys, sillä hän kertoo samassa esimerkissä, että mikään ei tunnu yhtä hyvältä kuin se, että saa kuulla murtaneensa ennakkoluuloja opettaneensa uudenlaista elämäkatsomusta. Kvanttoripronomini *mikään* viittaa siihen, että joukko, josta sanottu pitäisi paikkansa, on tyhjä (VISK § 757). Esimerkissä yhdistyvät siten bloggaamisen henkilökohtainen merkitys kirjoittajalle sekä bloggaajan aikaansaama mahdollinen yhteiskunnallinen muutos.

4.5.4 Yhteenveto

Blogeilla on kirjoittajilleen merkitystä henkilökohtaisen elämän ja kasvun kannalta sekä taloudellisesti. Bloggaaminen on elämäntapa, ja siihen liittyy voimakkaita tunteita. Bloggaamisen merkitys muodostuu muun muassa intohimosta kirjoittamiseen ja valokuvaamiseen, joista molemmat ovat keskeisiä toimintoja julkaisujen tuottamisessa. Blogista puhutaan myös työvälineenä ja blogiportaalista työtilana. Tällaiset kielelliset valinnat luovat blogille ennemminkin välineellistä arvoa, mikä on nähdäkseni hieman ristiriidassa blogeihin liittyvän voimakkaan kiintymyksen suhteen. Blogeista puhutaan samaan aikaan elämäntapana, harrastuksena, työnä ja työvälineenä, mikä viittaa siihen, että bloggaaminen todellakin on kokonaisvaltaista. Aineiston perusteella bloggaaminen ei ole yksiselitteisesti harrastus, mutta ei myöskään työ.

Bloggaamisen yhteiskunnallisesta merkityksestä kirjoittajat eivät varsinaisesti puhu kovinkaan yksityiskohtaisesti. Aineistosta käy kuitenkin ilmi, että blogien yhteiskunnallinen ulottuvuus tiedostetaan ja blogit koetaan jossain määrin myös yhteiskunnallisesti merkittäviksi. Eräs kirjoittaja mainitsee muun muassa blogien ja yritysten välisen yhteistyön. Yritysten voidaan potentiaalisesti katsoa siis hyötyvän blogeista markkinointikanavana, sillä blogien yleisöt ovat parhaimmillaan valtavia. Toinen kirjoittaja taas nostaa esille ihmisten asenteisiin vaikuttamisen ja ennakkoluulojen murtamisen, jonka niin ikään voi ajatella hyödyttävän niin yksilöitä kuin jollain tasolla yhteisöjäkin. Yhteiskunnallisen diskurssin näkökulmasta katsottuna vaikuttaa siltä, että nimenomaan (suuren) yleisön saavuttaminen on blogimaailmassa jonkinlainen tavoite.

4.6 Blogi, bloggaaja ja yleisö

Blogin yleisö on olennaista nostaa esille, kun puhutaan blogigenrestä. Jo aiemmin analysoimistani blogin ja bloggaajan tavoitteista nousee vahvasti esille jakaminen ja vuorovaikutussellisuus. Millerin ja Shepherdin (2004: 9) tutkimuksessa niin ikään kerrotaan yhteisöllisyyden kokemisen olevan yksi niistä syistä, joiden vuoksi bloggaaminen ylipäättään aloitetaan. Yhteisöllisyyden tunteen kokemiseksi bloggaaja taas tarvitsee lukijoitaan. Lukijoiden merkityksen osoittaa jo se, miten paljon bloggaajat teksteissään heistä puhuvat. Puheeseen lukijoista mahtuu monenlaista pohdintaa lukijoiden roolista, heidän tavastaan pyrkiä vaikuttamaan blogiin ja bloggaajaan sekä siitä, miten he itse asiassa lopulta blogiin vaikuttavat.

Lukijat nähdään ennen kaikkea aktiivisina toimijoina. Lukijat vaikuttavat blogin toimintaan ja sisältöön sekä suorasti että epäsuorasti. Suoralla vaikuttamisella viitataan siihen, että kirjoittajat kommentoivat bloggaajan toimintaa ja blogin sisältöä. Blogin sisältöön liittyen esitetään myös toiveita, joita bloggaajat teksteissään saattavat kommentoida esimerkin (84) tavoin.

84) Muistelen et **joskus on tullu pyyntöö** lempi leffoist – ja sarjoist, lempihkeruist ja **kai jotai tyyliinki liittyvää on pyydetty**. (AS)

Kirjoittaja osoittaa lukijoilleen, että heidän toiveensa on huomattu. Modaalinen partikkeli *kai* voidaan tulkita kysyväksi (VISK § 1603), mikä osoittaa kirjoittajan epävarmuuden asiaan liittyen. Kirjoittaja varoo pistämästä sanoja lukijoidensa suuhun ja ilmaisee hyvin varovaisesti oman tulkintansa lukijoiden toiveesta.

Bloggaajat saattavat myös pyytää lukijoilta toiveita esimerkiksi julkaisujen aiheisiin liittyen tai kysyä lukijoiden mielipidettä jostain muusta blogia koskevasta asiasta. Lukijoiden kommentteja sisällöstä ja toiveita tulevien julkaisujen aiheista pyydetään esimerkeissä (85) ja (86).

85) **Kiinnostaako teitä** aiheena tuo bloggaaminen ja parisuhde? (AS)

86) **Voit** toki **toivoa** hyvinkin tarkkaan jotakin tiettyä postausta, mutta **saat** myös **kertoa** vapaasti mikä aihealue on se, josta **lukisit** mielelläsi lisää. (UK)

Esimerkissä (85) kirjoittajat kysyvät lukijoilta suoraan heidän mielipidettään. Lukijoita puhutellaan joukkona käyttämällä persoonapronominia *te*, joka viittaa puhuteltaviin, eli tässä tapauksessa lukijoihin, yhteisesti (VISK § 716). Bloggaaja kysyy lukijoilta nimenomaan heidän

kiinnostuksistaan, mikä vahvistaa jo aiemmin tekemiäni havaintoja siitä, että blogin laatuun liittyy se, kuinka kiinnostavia aiheet ovat tai kuinka lukijoiden kiinnostusta pidetään yllä (ks. luku 4.1.2). Esimerkissä (86) kirjoittaja niin ikään osoittaa lukijoilleen, että heidän mielipiteellään on väliä blogin aiheiden valikoitumisessa. Tällä kertaa kirjoittaja kuitenkin puhuttelee lukijaa käyttäen *sinä*-muotoa, jolloin ote lukijaan on heti henkilökohtaisempi. Lukijat eivät ole vain joukko vaan yksilöitä, joiden mieltymykset vaihtelevat. Molemmissa esimerkeissä kirjoittajan on joka tapauksessa ilmeisesti tarkoitus tavoittaa lukijansa ja antaa heille valtaa vaikuttaa blogin sisältöihin.

Blogin teemoihin liittyvien toiveiden lisäksi bloggaajat saattavat pyytää lukijoita kommentoimaan esimerkiksi blogin tyyllillisiä seikkoja tai kysyä lukijoiden omaa mielipidettä kirjoitetusta aiheesta. Edellä mainittuja ilmiöitä havainnollistavat esimerkit (87) ja (88).

87) **Kaipaatteko** enemmän sitä tavallisuutta ja arkisuutta näihin hommiin? (ATT)

88) Loppuun vielä gallup! Millainen on **sinun mielestäsi** hyvä treeniblogi? (ATT)

Esimerkissä (87) kirjoittaja puhuttelee lukijoita joukkona esimerkin (85) tapaan tiedustellessaan, millainen tyyli blogissa miellyttää lukijoita. Kysymys on itse asiassa melko johdatteleva. Kirjoittaja on ikään kuin tehnyt jo jonkinlaisen päätelmän, jonka todenperäisyyttä hän lukijoilta tiedustelee. Esimerkissä (88) samainen kirjoittaja puhuttelee suoraan yksittäisiä lukijoita käyttäen *sinä*-muotoa, kuten esimerkissä (86). Hän käyttää puhutteluilmausta *sinun*, joka kertoo, kenelle lausuma on osoitettu. Esimerkissä hän pyytää lukijaa määrittelemään, millainen hyvä treeniblogi on.

Kuten jo aiemmin totesin, lukijat vaikuttavat aineiston perusteella blogiin ja bloggaajaan myös epäsuorasti. Epäsuoralla vaikuttamisella viitataan siihen, miten bloggaajat kertovat lukijoiden toiminnan vaikuttaneen omaan blogiinsa ja itseensä bloggaajana. Lukijat siis omalta osaltaan normittavat blogigenreä. Esimerkissä (89) kirjoittaja viittaa implisiittisesti siihen, kuinka lukijoiden tarpeet vaikuttavat blogissa julkaistavien kuvien laatuun.

89) **Monille lukijoille on tärkeää, että blogissa on kauniita kuvia.** Laadukkaita, selkeitä kuvia on **tietysti** mukavampi katsoa kuin esim. likaisen peilin kautta otettuja ”selfieitä”. (ATT)

Kirjoittaja toteaa, että nimenomaan lukijoille on tärkeää se, että kuvat ovat laadukkaita. Allatiivi *lukijoille* viittaa tässä tapauksessa siihen, että nimenomaan lukijat ovat toiminnan kokija (ks. VISK § 1257), jonka tarpeet tai mieltymykset pyritään ottamaan huomioon. Kirjoittaja

vaikuttaa myös pitävän lukijoiden kokemusta kuvien laadusta varsin selvänä. Tämän osoittaa adverbi *tietysti*. Modaalinen *tietysti* toimii tässä tapauksessa ilmaisemassa puhujan varmuuden asteen lisäksi myös puhujan asennetta (VISK § 667). Hieman toisenlaisesta näkökulmasta käsin lukijoiden toiminnan epäsuorista vaikutuksista kerrotaan esimerkissä (90).

90) Kaikesta tekemisestä **etsitään aina** jotain parannettavaa ja korjattavaa, jonka vuoksi sitä alkaa olla hyvin tarkka **mitä uskaltaa jakaa ja näyttää**. Jos et vahingossa muista kertoa jonkun asian jokaista puolta ja näkökantaa, **voit olla varma, että saat kuulla siitä**. (ATT)

Esimerkin passiivimuotoinen verbi *etsitään* viittaa blogin yleisöön (ts. lukijoihin), mikä käy ilmi laajemmasta tekstikontekstista. *Etsiä* viittaa aktiiviseen tekemiseen, esimerkiksi jonkin asian näkyviin tuomiseen tai tavoitteluun (KS s.v. *etsiä*). Kirjoittajan näkemys siis on, että lukijat aktiivisesti yrittävät löytää bloggaajan tekemisistä jotakin parannettavaa. Ajan ja toistuvuuden adverbi *aina* viittaa siihen, että tilanne on voimassa kaikkina aikoina tai tilanteen jatkuvaan toistumiseen (VISK § 649; 651). Kirjoittajan kertoessa lukijoiden toiminnan vaikutuksista omaan toimintaansa hän käyttää suhtautumistaan osoittavaa dynaamista voimisverbiä *uskaltaa*, joka viittaa psyykkisiin edellytyksiin toimia tilanteessa (VISK § 1567). Myös sinäpronominin yleistävä käyttö ilmauksessa *voit olla varma*, kertoo kirjoittajan hienoisesta närkästymisestä lukijoiden toimintaan tai tilanteeseen. Kirjoittaja viittaa ilmauksessa paitsi itseensä, ilmeisesti myös muihin bloggaajiin. Lukijat ovat kirjoittajan näkemyksen mukaan siis hyvinkin tarkkoja siitä, että läpinäkyvyyden ja totuudenmukaisuuden laatukriteerit toteutuvat blogissa.

Bloggaajan suhde yleisöönsä muodostuu aineiston perusteella ristiriitaiseksi. Lukijan tarpeista ja toiveista ollaan kiinnostuneita, mikä osoittaa ainakin sen, että lukijoiden merkitys blogin toiminnan ja säilyvyyden kannalta on suuri. Lukijat koetaan toisaalta voimavaraksi, minkä osoittavat esimerkit (91) ja (92).

91) Tää blogi, etenki **lukijoiden kommentit ja fiilistely** on hieno osustus siitä, et **maailmas on paljon hyvää energiaa**. (AS)

92) Myös **lukijoilta oppii** kommenttien kautta paljon uutta (ATT)

Esimerkissä (91) Anna ja Sebastian kertovat yleisellä tasolla siitä, millä tavalla lukijat ovat bloggaajan voimavara. He ovat sitä mieltä, että *maailmassa on paljon hyvää energiaa*, jonka blogi ja sen lukijat ovat osoittaneet todeksi. Fiilistely viittaa mielihyvään (KS s.v. *fiilistellä*), jota lukijat ilmeisesti blogissa kokevat tai tuottavat. Esimerkissä (92) Aino taas kertoo, että

lukijoilta oppii paljon uutta. Ablatiivissa esiintyvä *lukijoilta* kertoo, että informaatio ikään kuin siirtyy lukijalta bloggaajalle (VISK § 1236). Bloggaaja siis saa jotakin lukijoiltaan sen lisäksi, että hän tarjoaa heille jotakin. Toisaalta lukijat koetaan jollakin tasolla uhaksi bloggaajan oman identiteetin ja vapauden näkökulmasta. Esimerkin (93) kirjoittaja pohtii yleisellä tasolla lukijoiden suhtautumista bloggaajaan.

93) **Kirjoittaja lokeroidaan** helposti tietynlaiseksi, sen mukaan mistä hän kirjoittaa (ATT)

Kirjoittajan kuvainnollisesti käyttämä verbi *lokeroida* viittaa jakamiseen tai erotteluun (KS s.v. *lokeroida*) ja etenkin tässä yhteydessä kyseinen ilmaus voidaan tulkita negatiivissävytteiseksi. Passiivimuotoinen *lokeroidaan* ei paljasta subjektia, mutta blogista tekstilajina puhuttaessa blogin yleisö on se, joka tekstejä lukee ja näin ollen voi tällaista kirjoittajan kuvaamaa *lokerointia* tehdä. Kirjoittaja mahdollisesti kokee, että ei ole vapaa kirjoittamaan mistä tahansa, jos ei halua, että lukijat muodostavat hänestä sen perusteella liian suppeita tai mahdollisesti vääriä mielikuvia.

Hieman yksityiskohtaisemman esimerkin lukijoiden ”epätoivotusta” käytöksestä ja vaikutuksesta blogin sisältöön antavat esimerkit (94) ja (95). Ainon tarinoita treenaamisesta -blogin Aino kertoo *showsta*, joka blogin kommenttikentässä on syntynyt, kun lukijat ovat kyseenalaistaneet asioita, joita hän on kertonut blogissaan.

94) Ostin joskus Walden Farmsin kalorittomia kastikkeita ja **voi jessus mikä show siitä syntyi** blogin puolella. :D (ATT)

95) Olen käyttänyt kyseisiä kastikkeita myös **silloin tällöin (harvoin) sen jälkeenkin**, mutta **eipä ole tullut mainittua niistä enää täällä**. (ATT)

Esimerkissä (94) kirjoittajan käyttämä huudahduspartikkelin *voi* ja voimasanan *jessus* (VISK § 856, KS s.v. *jessus*) yhdistelmä osoittaa kirjoittajan reaktion tai suhtautumisen puheena olevaan asiaan. Voidaan päätellä, että asia on aiheuttanut kirjoittajalle todennäköisesti mielipahaa (KS s.v. *voi*). Tätä vahvistaa myös sanan *show* käyttäminen kirjoittajan viitatessa kommenttikentän keskusteluun. *Show* viittaa muun muassa pelleilyyn ja suunsoittoon (KS s.v. *show*). Kirjoittajan mielestä asian kommentoiminen on siis ollut ehkäpä jollain tasolla kohtuutonta. Esimerkissä (95) kirjoittaja vielä palaa samaiseen kastikekeskusteluun kertoen sen vaikutuksista omaan toimintaansa ja blogiin. Hän kertoo hyvin varoen, että on käyttänyt kastikkeita myös ”kastikeshown” jälkeen, mutta ei ole enää kirjoittanut asiasta blogiinsa. Kirjoittaja käyttää toistuvuuden adverbejä *silloin tällöin* ja *harvoin* (VISK § 651) ikään kuin välttääkseen

uuden keskustelun syntymisen. Päälauseen sävy luo sellaisen vaikutelman, että kirjoittaja pyrkii olemaan suuttamatta lukijoitaan uudelleen. Sävyartikkeli *-pä* sanassa *eipä* korostaa aiemmassa esimerkissä todettua kirjoittajan närkästymistä.

4.6.1 Yhteenveto

Bloggaajat puhuvat lukijoistaan paljon. Lukijat ovat ainakin osalle bloggaajista syy siihen, miksi bloggaaminen tuntuu mielekkäältä. Bloggaajien suhde lukijoihinsa on kuitenkin ristiriitainen. Toisaalta lukijat nähdään suurena voimavarana, mutta toisaalta uhkana bloggaajan vapaudelle. Lukijoita pyritään samalla miellyttämään, mutta toisaalta heidän toiminnassaan nähdään myös ongelmia. Pyrkimys lukijoiden miellyttämiseen ilmenee muun muassa lukijoiden osallistamisella julkaisujen suunnitteluun liittyen. Bloggaajan nostaessa esiin lukijoiden toiminnan ongelmakohtia yleisöstä puhutaan joukkona tai toimintaa kuvataan passiivissa, jolloin kirjoittaja ei oikeastaan edes kerro, kenen toimintaan viittaa. Lukijat ovat blogin keskeinen voimavara, jonka vuoksi bloggaajat pyrkivät pitämään heidät tyytyväisinä. Bloggaajien ja yleisön suhteen rakentaminen ja ristiriitojen pohtiminen blogiteksteissä on mielenkiintoinen osoitus siitä, että kielenkäyttö on paitsi kielellistä, myös sosiaalista toimintaa (Pietikäinen & Mäntynen 2009: 13).

Lukijat vaikuttavat aineiston perusteella ainakin blogin sisältöön sekä bloggaajien toiveesta että omasta aloitteestaan. Kommentointityökalu on tärkeä yhteydenpidon väylä bloggaajan ja hänen yleisönsä vuorovaikutuksessa. Kirjoittajalle saattaa olla hyvinkin paljon hyötyä bloginsa kommenttikentän seuraamisesta. Kommentoijat eli blogin lukijat antavat usein ideoita mielenkiintoisista aiheista, joka voi auttaa blogin kirjoittajaa bloginsa sisällön suunnittelussa. (Kortesuo & Kurvinen 2011: 49.) Yleisön mahdollisuus kommentoida blogissa mahdollistaa myös sen, että yleisö pystyy osallistumaan genrekäytännöistä käytävään keskusteluun ja genren normittamiseen.

5 PÄÄTÄNTÖ

Tässä tutkimuksessa olen tarkastellut blogeissa esiintyvää puhetta blogista genrenä. Olen etsinyt vastauksia siihen, 1) miten bloggaajat puhuvat blogeista, 2) millaisia normeja blogiin tekstilajina rakentuu ja 3) millaiseksi blogigenre tarkasteltavien tekstien perusteella muodostuu. Päätännössä esittelen kootusti analyysini keskeiset tutkimustulokset. Lisäksi pohdin aivan lopuksi tutkimuksen onnistuneisuutta ja esittelen joitain jatkotutkimusmahdollisuuksia.

5.1 Keskeiset tutkimustulokset ja päätelmät

Bloggaajien puheessa esiintyvät toistuvasti samat keskeiset diskurssit, joiden näkökulmista blogeja lähestytään. Analyysini perusteella keskeisimpiä diskursseja, joista käsin blogigenreä merkityksellistetään, ovat **vapauden ja velvollisuuksien** diskurssit, **julkisuuden** (tai avoimuuden) ja **yksityisyyden** diskurssit sekä **ammattillinen** diskurssi. Kaikki edellä mainitut lähestymiskulmat liittyvät läheisesti niihin ristiriitoihin, joka blogiin genrenä jo lähtökohtaisesti liittyy. Blogit ovat julkisia, sillä verkkogenrenä ne voivat levitä maailmanlaajuisesti ja niiden lukijamäärät ovat parhaimmillaan valtavia. Blogit ovat syntyneet luettaviksi, ja niiden blogien perustamisen taustalla on usein nimenomaan halu olla vuorovaikutuksessa ja jakaa asioita toisten ihmisten kanssa (Miller & Shepherd 2004: 9). Toisaalta bloggaajat kokevat blogin varsin henkilökohtaisiksi, mikä selittää myös sen, miksi bloggaajalle on tärkeää säilyttää tietynlainen vapaus bloginsa suhteen. (ks. Miller & Shepherd 2004: 8; Heinonen & Domingo 2009: 73). Blogi on myös tämän tutkimuksen perusteella tärkeä myös bloggaajan henkilökohtaisen kasvun kannalta ja bloggaamisesta muodostuu ajan myötä elämäntapa. Samalla bloggaaminen on yhä useammalle bloggaajalle ammatti, jolloin siihen luonnollisesti liittyy jonkinlaisia velvoitteita ja taloudellista hyötyä. Velvoitteiden laiminlyömisestä seuraa syyllisyyttä, saavutetun aseman ja lukijoiden menettämisen pelkoa, joka taas ei vastaa niitä tavoitteita ja toiveita, joita bloggaajilla on blogiuransa alussa ollut.

Blogigenren voitaisiin monien alagenrejen perusteella olettaa olevan suhteellisen vakiintumaton genre, jonka alatyypit- ja genret ovat vaihtelevia (ks. blogityypit, Blood 2002). Tutkimukseni perusteella pidän ainakin tutkimaani alagenreä jossain määrin melko vakiintuneena, vaikka sen sisällä kirjoitetaankin monenlaisista aiheista. Blogeihin näyttää liittyvän blogipuheen perusteella erilaisia julkaisuaktiivisuuteen, blogin laatuun ja tyyliin, blogin sisältöön ja bloggaajan toimintaan liittyviä normeja. Useat näistä havaitsemistani nor-

meista ovat sellaisia, jotka on esitetty jo aiemmassa tutkimuksessa blogigenren ominaispiirteiksi. Bloggaajille itselleen vaikuttaa ensinnäkin olevan tärkeää se, että blogissa julkaistaan jotakin säännöllisesti, mieluiten päivittäin. Säännöllisyyden lisäksi blogin luotettavuus ja läpinäkyvyys ovat ominaisuuksia, joita kaikki aineiston bloggaajat pitävät itsestään selvästi oleellisina. Tyylin liittyviä normeja vaikuttavat olevan myös pyrkimys persoonalliseen tyyliin, jolla valtavasta blogimassasta on mahdollista erottua. Blogien sisältöön liittyvään normistoon kuuluu selvästi ajatus siitä, että blogit ovat multimedialaisia. Blogit siis sisältävät kirjoitetun tekstin lisäksi ainakin kuvia, jotka mainitaan aineistossa useaan otteeseen blogien välttämättömänä ominaisuutena. Bloggaajan omistautuneisuutta pidetään, jos ei normina, niin ainakin hyveenä. Laadukkaan sisällön luomiseen ja erilaisiin bloggaamisen oheistoimintoihin pitää panostaa, jos haluaa näyttäytyä lukijoilleen ahkerana bloggaajana, jolle blogi merkitsee.

Blogien taustalla on usein halu luoda ja kokea yhteisöllisyyttä. (Miller & Shepherd 2004: 9). Lukijat ovat blogin elinehto, minkä vuoksi ei ole ihme, että bloggaajien ja lukijoiden välinen suhde nousee tutkimusaineistossa vahvasti esille. Bloggaajien puheeseen ja toimintaan liittyy lukijoiden menettämisen pelko, mutta toisaalta lukijoidenkin toiminnasta löydetään ongelmia. Lukijoilla on myös paljon sananvaltaa siihen, millaista sisältöä blogissa julkaistaan. Bloggaajat pohtivat paljon, mitä heidän bloginsa yleisö haluaa lukea, miten saada blogille lisää lukijoita ja pitää kiinni nykyisistä lukijoista sekä sitä, mikä lukijoille on blogissa tärkeää. Bloggaajan suhde blogin yleisöön on siis jokseenkin ristiriitainen. Blogia pidetään muuhun sosiaaliseen mediaan verrattuna melko kirjoittajakeskeisenä genrenä (Koskinen 2014: 130), mutta lukijoiden epäsuorat vaikutukset blogiin ja bloggaajan vaikuttavat analyysini perusteella olevan melko merkittäviäkin.

Muotibloggaajille tehnyt kyselytutkimukset (mm. Kuhn 2007; Kääriäinen 2014) ovat aiemmin osoittaneet, että bloggaajille tärkeitä arvoja ovat muun muassa itsensä ilmaiseminen ja ilmaisunvapaus, vuorovaikutus lukijoiden kanssa, rehellisyys ja läpinäkyvyys ja asioiden rajaaminen blogin ulkopuolelle. Kyselyiden tulokset ovat mielenkiintoisia oman tutkimuksenikin kannalta, sillä blogigenrestä ja bloggaamisesta puhutaan hyvin samankaltaisista diskursseista käsin tutkimusaineistossani. Voidaan siis mahdollisesti olettaa, että blogigenren ympärille rakentuvan diskurssiyhteisön tapa arvottaa genren käytön tapoja on suhteellisen yhteneväinen (genreideologioista, ks. Solin 2012). Suurimmat normiristiriidat blogigenren sisällä näyttävät liittyvän siihen, millaisia asioita bloggaajat ovat päättäneet rajata bloginsa ulkopuolelle.

Blogigenre rakentuu aineiston perusteella vahvasti diskurssiyhteisönsä omistamaksi genreksi, jonka muotoutumiseen vaikuttavat niin tekstien tuottajat kuin kuluttajatkin,

kuten jo aiemmin tässä luvussa totesin (ks. myös Barton 1994). Usein diskurssiyhteisön jäseniä yhdistävät yhteiset päämäärät ja esimerkiksi yhteinen sosiaalinen tausta (Swales 2004: 24–25), mutta blogigenren tapauksessa tästä ei ole minkäänlaista varmuutta. Todennäköisempää on itse asiassa se, että bloggaajat ja lukijat tulevat hyvin monenlaisista taustoista. Diskurssiyhteisöä vaikuttaa blogigenren tapauksessa yhdistävän ennemminkin kiintymys ja kiinnostus genreen kuin muut taustatekijät.

5.2 Tutkimuksen onnistuneisuus ja jatkotutkimusmahdollisuudet

Tutkimukseni on onnistunut ainakin siinä mielessä, että olen tutkimuksellani saanut vastauksia niihin kysymyksiin, joita lähdin selvittämään. Olen onnistunut nostamaan tutkimusaineistosta esiin monenlaisia havaintoja siitä, miten bloggaajat puhuvat blogeista, millaisia normeja blogigenreen tekstilajina rakentuu ja millaiseksi blogigenre blogipuheen perusteella muodostuu. Tutkimuskysymykseni ovat melko laajoja, joten niihin vastaamista täysin tyhjentävästi en pidä oman tutkimukseni tuomien kokemusten perusteella edes mahdollisena. Olen kuitenkin onnistunut tuomaan esille sellaisia olennaisia seikkoja, jotka liittyvät blogigenren sisällä käytävään neuvotteluun kyseisen genren sisällä vallitsevista käytänteistä ja hyväksyttävistä toimintatavoista. Kuten Kaisa Koskinen (2014: 131) toteaa, blogigenren piirteiden liika yksinkertaistaminen ei ehkä ole edes kannattavaa. Yksilöiden ja yhteisöjen genren tuottamisen ja kuluttamisen tavat voivat poiketa toisistaan.

Tutkimukseni teoreettinen viitekehys on rakennettu tarkoituksenmukaisesti siten, että se tukenut tutkimusprosessiani ja antanut ymmärrystä analyysissa havaitsemieni ilmiöiden tulkintaan. Kielenkäytön ja sosiaalisen toiminnan välisen suhteen tarkasteleminen on ollut tutkimukseni ydin, kuten diskurssintutkimuksen ja systeemis-funktionaalisen kieliteorian tavoitteisiin keskeisesti kuuluu (Pietikäinen & Mäntynen 2009: 7.) Tutkimuksessa tekemäni kielellinen analyysi on ollut aineistolähtöistä, joten tarkasteltavat kielelliset valinnat ja ilmiöt ovat valikoituneet tarkoituksenmukaisesti siten, että ne osoittavat olennaisia asioita aineistosta. Olen tietoisesti tutkimusprosessini alussa tehnyt päätöksen siitä, että analyysini perustuu nimenomaan aineistosta nouseviin seikkoihin.

Tutkimukseni aineisto sisältää kaiken kaikkiaan 16 tekstiä, jotka on valittu neljästä eri blogista sen perusteella, että ne tarjoavat mahdollisuuden tutkimuskysymyksiini vastaamiseen. Aineistoni on suhteellisen suppea, joten laajoja yleistyksiä ei sen perusteella blogigenrestä ja siitä käytävästä neuvottelusta voida tehdä. Tutkimukseni tarjoaa kuitenkin näkö-

kulman nimenomaan siihen, miten bloggaajat autenttisissa blogiteksteissä puhuvat blogeista ja bloggaamisesta. Verrattaessa tutkimukseni tuloksia ja tekemiäni päätelmiä aiempaan blogeja käsittelevään tutkimukseen (ks. esim. Miller & Shepherd 2004; Noppari & Hautakangas 2012; Kääriäinen 2014) voidaan huomata, että tulokset ovat monilta osin samansuuntaisia. Tutkimukseni näin ollen mielestäni täydentää aiempaa tutkimusta hyvin ja vahvistaa niissä tehtyjä havaintoja.

Uskon, että blogien tutkiminen genrenä on tulevaisuudessa tärkeää, sillä blogit vaikuttavat tulleen jäädäkseen. Tutkimuksessani blogeja käsittelevän metatekstin tarkastelu toi esiin monenlaisia mielenkiintoisia seikkoja blogeista ilmiönä. Mielenkiintoinen tutkimuskohde olisi niin ikään blogijulkaisu multimediaisena tekstinä. Tämänkaltaisen tutkimuksen avulla olisi mahdollista saada myös näkökulmaa siihen, kuinka erilaiset genrelle asetetut normit oikeastaan autenttisissa teksteissä toteutuvat. Kuvat ovat merkittävä osa blogia, joten myös niiden tarkasteleminen (esimerkiksi kuvien suhde muuhun sisältöön) olisi varmasti tarkoituksenmukaista.

LÄHTEET

Aller Media 2014: Suuri blogitutkimus.–

http://www.aller.fi/wpcontent/uploads/2014/11/Suuri_blogitutkimus_28.10.2014.pdf 26.4.2016

Bahtin, Mihail 1986: *Speech genres and other late essays*. Austin: University of Texas Press.

Barton, David 1994: *Literacy – an introduction to the ecology of written language*. Malden: Blackwell Publishing.

Bex, Tony 1996: *Variety in Written English: text in society: society in texts*. London, New York: Routledge.

Bhatia, Vijay K. 1993: *Analysing genre: language use in professional settings*. London: Longman.

Blommaert, Jan 2005: *Discourse*. Key topics in sociolinguistics. Cambridge, New York: Cambridge University Press.

Blood, Rebecca 2002: *The Weblog Handbook: Practical Advice On Creating And Maintaining Your Blog*. Perseus Publishing: Cambridge

Bogetic, Ksenija 2016: Metalinguistic comments in teenage personal blogs: Bringing youth voices to studies of youth, language and technology. *Text and Talk* 36 (3) s. 245–268.

Eggins, Suzanne & Martin, J.R. 1997: Genres and registers of discourse. – Teun van Dijk (toim.)

1997: *Discourse as structure and process*, London: SAGE, s. 230–257.–

<http://www.isfla.org/Systemics/Print/MartinPapers/index.html> 20.4.2016

Frow, John 2006: *Genre*. London, New York: Routledge.

Gee, James Paul 2010: *An Introduction to Discourse Analysis: theory and method*. London: Routledge.

Haapakoski, Tiina 2015: *Yritysblogien dialogiset ominaisuudet suomalaisissa mainos- ja viestintätöimistöissa*. Pro gradu -tutkielma. Jyväskylän yliopiston viestintätieteiden laitos.

Halliday, M. A. K. 1978: *Language as social semiotic*. The social interpretation of language and meaning. London: Arnold.

Heikkinen, Vesa, Voutilainen Eero, Lauerma Petri, Tiililä Ulla & Lounela Mikko (toim.) 2012: *Genreanalyysi – tekstilajitutkimuksen käsikirja*. Helsinki: Gaudeamus.

Heikkinen, Vesa & Voutilainen, Eero 2012: Johdanto. – Heikkinen, Vesa, Voutilainen Eero, Lauerma Petri, Tiililä Ulla & Lounela Mikko (toim.) 2012: *Genreanalyysi – tekstilajitutkimuksen käsikirja* s. 17–47. Helsinki: Gaudeamus.

Heikkinen, Vesa 2012: Konteksti. – Heikkinen Vesa, Voutilainen Eero, Lauerma Petri, Tiililä Ulla & Lounela Mikko (toim.) 2012: *Genreanalyysi – tekstilajitutkimuksen käsikirja* s. 88–93. Helsinki: Gaudeamus.

Heinonen, Ari & Domingo, David 2009: Blogit journalismin muutoksen merkinä. – Väliverronen, Esa (toim.) 2009: *Journalismi murroksessa* s. 68–87. Helsinki: Gaudeamus.

- Herring, Susan C. 2007: A faceted classification scheme for computer-mediated discourse. – *Language@Internet* 4/2007. <http://www.languageatinternet.org/articles/2007/761> 5.5.2016
- Herring, Susan, Scheidt, Lois, Bonus, Sabrina. & Wright, Elijah 2004: *Bridging the Gap: A Genre Analysis of Weblogs*. School of Library and Information Science. Indiana University: Bloomington.
- Hiidenmaa, Pirjo 2000: Lingvistinen tekstintutkimus. – Sajaavara, Kari & Piirainen-Marsh, Arja (toim.) 2000: *Kieli, diskurssi ja yhteisö* s. 161–190. Jyväskylä, Helsinki: Jyväskylän yliopisto, soveltavan kielentutkimuksen keskus.
- Hodge, Robert & Kress, Gunther 1988: *Social semiotics*. Cambridge: Cornell University Press.
- Hyland, Ken 2000: *Disciplinary Discourses. Social Interactions in Academic Writing*. Ann Arbor: University of Michigan Press.
- Indiedays 2016a: Bloggaajaksi? - <http://www.indiedays.com/item/tietoja/bloggaajaksi> 12.8.2016
- Indiedays 2016b: Eettinen ohjeistus. - <http://www.indiedays.com/item/tietoja/eettinen-ohjeistus> 12.8.2016
- Indiedays 2016c: Tietoa palvelusta. - <http://www.indiedays.com/item/tietoja/tietoa-palvelusta> 12.8.2016
- Jarowski, Adam, Coupland, Nikolas & Galasinski, Dariusz 2004: *Metalinguage: social and ideological perspectives*. Berlin; New York; Mouton de Gruyter.
- Jokinen, Arja, Juhila, Kirsi & Suoninen, Eero 2016: Diskursiivinen maailma: teoreettiset lähtökohdat ja analyttiset käsitteet. – Jokinen, Arja, Juhila, Kirsi & Suoninen, Eero 2016: *Diskurssianalyysi* s. 25–47. Teoria, peruskäsitteet ja käyttö. Tampere: Vastapaino.
- Juvonen, Riitta, Virtanen, Mikko & Voutilainen, Eero 2012: Fennistisen tekstilajitutkimuksen suuntia. – Heikkinen Vesa, Voutilainen Eero, Lauerma Petri, Tiililä Ulla & Lounela Mikko (toim.) 2012: *Genreanalyysi – tekstilajitutkimuksen käsikirja* s. 453–469. Helsinki: Gaudeamus.
- Kalliokoski, Jyrki 1996: Johdanto. – Kalliokoski, Jyrki (toim.) 1996: *Kieli 9: Teksti ja ideologia. Kieli ja valta julkisessa kielenkäytössä* s. 8–36. Helsinki: Hakapaino Oy.
- KKV 2016 = Kilpailu- ja kuluttajavirasto: Mainonnan tunnistettavuus blogeissa. <http://www.kkv.fi/ratkaisut-ja-julkaisut/julkaisut/kuluttaja-asiamiehen-linjaukset/aihekohtaiset/mainonnan-tunnistettavuus-blogeissa/> 12.8.2016
- Kolari, Eve 2016: *Hyvinvoinnin rakentuminen Tickle Your Fancy -blogissa*. Pro gradu -tutkielma. Jyväskylän yliopiston kielten laitos.
- Kortesuo, Katleena ja Jarkko Kurvinen 2011: *Blogimarkkinointi. Blogilla mainetta ja mammonaa*. Helsinki: Talentum.
- Koskinen, Kaisa 2014: Tunteella ja tuttavallisesti. Margot Wallströmin blogi osana Euroopan komission viestintää. – Helasvuo, Marja-Liisa, Johansson, Marjut ja Tanskanen, Sanna-Kaisa (toim.) 2014: *Kieli verkossa. Näkökulmia digitaaliseen vuorovaikutukseen*. s. 127–147. Helsinki: SKS.

KS = *Kielitoimiston sanakirja 2016*. Helsinki: Kotimaisten kielten keskus.

<http://www.kielitoimistonsanakirja.fi/> 12.8.2016

Kuhn, Martin 2007: Interactivity and Prioritizing the Human: A Code of Blogging Ethics. *Journal of Mass Media Ethics: Exploring Questions of Media Morality*, Vol. 22 (1), s. 18-36

Kääriäinen, Salla 2014: *Bloggaajan etiikka. Vapaus, vuorovaikutus ja vastuu Suomen luetuimmista muotiblogeissa*. Pro gradu -tutkielma. Helsingin yliopiston sosiaalitieteiden laitos.

Luukka, Minna-Riitta 2002: M. A. K. Halliday ja systeemis-funktionaalinen kielitiede. – Dufva, Hannele & Lähteenmäki, Mika 2002 (toim.): *Kielentutkimuksen klassikoita* s. 89–123. Soveltavan kielentutkimuksen keskus.

Luukka, Minna-Riitta 2000: Näkökulma luo kohteen: Diskurssintutkimuksen taustaoletukset. Kari Sajavaara & Arja Piirainen-Marsh (toim.): *Kieli, diskurssi & yhteisö* s. 133–160. Jyväskylä: Soveltavan kielentutkimuksen keskus.

Mallon, Thomas 1984: *A Book of One's Own: People and Their Diaries*. New York: Ticknor & Fields.

Martin, J. R. & White, P. R. R. 2005: *The language of evaluation. Appraisal in English*. Hampshire: Palgrave Macmillan.

Miller, Carolyn R. & Shepherd, Dawn 2004: *Blogging as Social Action: A Genre Analysis of the Weblog*. North Carolina State University. – *Into the Blogosphere* 26.

http://blog.lib.umn.edu/blogosphere/blogging_as_social_action.html 12.8.2016

Myers, Greg 2009: *The Discourse of Blogs and Wikis*. London; New York: Continuum.

Mäntynen, Anne, Halonen, Mia, Pietikäinen Sari & Solin, Anna 2012: Kieli-ideologioiden teoriaa ja käytäntöä. – *Virittäjä* 3/2012 s. 325–348.

Mäntynen, Anne 2012: Kieli-ideologiat käytännössä. Sanajärjestyksen normittuminen tietokirjallisuuden suomennostyössä. – *Virittäjä* 3/2012, s. 378–409.

Mäntynen, Anne & Shore, Susanna 2008: Tekstilajien lumo. – Onikki-Rantajääskö, Tiina & Siirainen, Mari (toim.) 2008: *Kieltä kohti* s. 24–33. Helsinki: Otava.

Mäntynen, Anne & Sääsilahti, Minna 2012: Uusi retoriikka genrejen tutkimuksessa. – Heikkinen V, Voutilainen E, Lauerma P, Tiililä U & Lounela M (toim.) 2012: *Genreanalyysi – tekstilajitutkimuksen käsikirja* s. 194–207. Helsinki: Gaudeamus.

Noppi, Elina & Hautakangas, Mikko 2012: *Kovaa työtä olla minä. Muotibloggaajat mediamarkkinoilla*. Tampere: Tampere University Press.

Pietikäinen, Sari & Mäntynen, Anne 2009: *Kurssi kohti diskurssia*. Tampere: Vastapaino.

Shore, Susanna & Mäntynen, Anne 2006: Johdanto. – Mäntynen, Anne, Shore, Susanna & Solin, Anna: *Genre – tekstilaji* s. 9-41. Helsinki: Suomalaisen kirjallisuuden seura.

Shore, Susanna 2012: Kieli, kielenkäyttö ja kielenkäytön lajit systeemis-funktionaalisessa teoriassa. – Heikkinen V, Voutilainen E, Lauerma P, Tiililä U & Lounela M (toim.) 2012: *Genreanalyysi – tekstilajitutkimuksen käsikirja* s. 131–157. Helsinki: Gaudeamus.

- SM= *Sosiaalisen median sanasto 2010*. Sanastokeskus TSK:n ylläpitämä sivusto. http://www.tsk.fi/tsk/fi/sosiaalisen_medan_sanasto_tsk_40-513.html 12.8.2016
- Solin, Anna 2011: Genre. – Verschueren, Jef, Östman, Jan-Ola & Zienkowski, Jan 2011 (toim.): *Discursive pragmatics* s. 119–134. Amsterdam, Philadelphia: John Benjamins Publishing.
- Solin, Anna 2012: Genremuutos kieli-ideologisena prosessina. Normiristiriidat ja uuden genren koottaminen. – *Virittäjä* 3/2012 s. 349–377.
- Swales, John M. 1990: *Genre Analysis. English in academic and research settings*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Swales, John 2004: *Research Genres: Explorations and applications*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Tanskanen, Sanna-Kaisa 2007: Metapragmatic utterances in computer-mediated interaction. – Bublitz, Wolfram & Hübler, Axel (toim.) 2007: *Metapragmatics in Use* s. 87–106. Amsterdam, Philadelphia: John Benjamins Publishing Company.
- Tanskanen, Sanna-Kaisa 2014: ”Eipäs nyt puhuta omia”. Metapragmaattiset kommentit opiskelijoiden keskustelupalstoilla. – Helasvuo, Marja-Liisa, Johansson, Marjut & Tanskanen, Sanna-Kaisa 2014: *Kieli verkossa. Näkökulmia digitaaliseen vuorovaikutukseen*. Helsinki: Suomalaisen kirjallisuuden seura.
- Vallivaara, Mikko 2009: *Blogi – tekniikka, yhteisö ja media*. Pro gradu -tutkielma. Jyväskylän yliopiston tietojenkäsittelytieteiden laitos.
- Valonen, Anna-Mari 2016: *Suomalaisten muotibloggaajien vaikutus asiakkaan ostokäyttäytymiseen*. AMK-opinnäytetyö. Turun ammattikorkeakoulun liiketalouden koulutusohjelma.
- Valtonen, Sanna 1998: Hyvä, paha media. Diskurssianalyysi kriittisen mediatutkimuksen menetelmänä. – Kantola, Anu, Moring, Inka & Väliaverronen, Esa (toim.): *Media-analyysi. Tekstistä tulkitaan*. s. 93–121. Helsinki: Helsingin yliopisto.
- Viestintätoimisto Manifesto: Blogibarometri 2015a. - <http://www.manifesto.fi/fi/uutta/-blogibarometri-2015-videoblogit-ja-sosiaalinen-media-muuttavat-blogikenttaa> 12.8.2016
- Viestintätoimisto Manifesto: Blogibarometri 2015b. - <http://www.manifesto.fi/fi/uutta/kansainvalinen-blogibarometri-tutkimus-suomessa-bloggaaminen-on-yleisempaa-ja-ammattimaisempaa-kuin-muissa-maissa> 20.9.2016
- VISK = Auli Hakulinen, Maria Vilkuna, Riitta Korhonen, Vesa Koivisto, Tarja Riitta Heinonen ja Irja Alho 2004: *Iso suomen kielioppi*. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura. – <http://scripta.kotus.fi/visk/etusivu.php> 12.8.2016
- Voutilainen, Eero 2012: Rekisteri. – Heikkinen V, Voutilainen E, Lauerma P, Tiililä U & Lounela M (toim.) 2012: *Genreanalyysi – tekstilajitutkimuksen käsikirja* s. 70- 76. Helsinki: Gaudeamus.
- Woolard, Kathryn A. 1998: Introduction. Language ideology as a field of inquiry. – Bambi B. Schieffelin, Kathryn A. Woolard & Paul V. Kroskity (toim.), *Language ideologies. Practice and theory* s. 3–47. New York: Oxford University Press.

Aineistolähteet

Anna + Sebastian:

<http://annajasebastian.indiedays.com/2015/07/30/skarppaus-ryhdistäytyminen-kurinpalautus/>

<http://annajasebastian.indiedays.com/2015/02/26/jeesin-tarpees/>

<http://annajasebastian.indiedays.com/2014/11/30/marraskuun-sana-blogi-identiteetti/>

<http://annajasebastian.indiedays.com/2013/08/29/mista-anna-sebastian-on-tehty/>

But I'm a human not a sandwich:

<http://butimahumannotasandwich.indiedays.com/2016/01/19/ei-ena-bloggaavan-miehen-vaimo/>

<http://butimahumannotasandwich.indiedays.com/2015/11/03/since-2011/>

<http://butimahumannotasandwich.indiedays.com/2015/05/22/aina-vaarassa-paikassa/>

<http://butimahumannotasandwich.indiedays.com/2014/11/30/ai-mihin-sulla-kiire/>

Ainon tarinoita treenaamisesta:

<http://a-rou.indiedays.com/2015/11/15/jo-viiden-vuoden-ajan-jokaisena-paivana/>

<http://a-rou.indiedays.com/2014/10/23/mista-kaikki-pintakiilto-johtuu/>

<http://a-rou.indiedays.com/2014/08/14/bloggaamisen-sietamaton-ihanuus/>

<http://a-rou.indiedays.com/2014/02/12/millainen-on-hyva-treeniblogi/>

Uusi Kuu:

<http://uusikuu.indiedays.com/2016/03/15/blogitarina/>

<http://uusikuu.indiedays.com/2015/08/18/kerro-toiveesi/>

<http://uusikuu.indiedays.com/2015/08/18/blogin-uusi-koti/>

<http://uusikuu.indiedays.com/2015/07/07/joskus-on-pakko-nollata/>